

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

Gränser

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Administrativ- och egenskapsgräns

Användning av allmän platsmark med kommunalt huvudmannaskap

- NATUR Natur

Användning av kvartersmark

- E Tekniska anläggningar
- B Bostäder
- L Odling

Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

Bebyggandets omfattning

- Marken får inte förses med byggnad
- På marken får endast komplementbyggnad placeras
- e₁** Största byggnadsarea per tomt är 180 kvm. Utöver angiven byggnadsarea får komplementbyggnad om 55 kvm uppföras per tomt.
- e₂** Största byggnadsarea per tomt är 200 kvm. Max tre komplementbyggnader får uppföras med en sammanlagd byggnadsarea på 140 kvm per tomt. Största byggnadsarea per komplementbyggnad är 60 kvm.
- e₃** Största byggnadsarea är 30 % av tomtarea. Utöver angiven byggnadsarea får garage eller carport om högst 30 kvm per bostadsenhet uppföras.
- d₁** Minsta tillåtna tomtstorlek är 1100kvm.
- d₂** Minsta tillåtna tomtstorlek är 1400kvm.
- d₃** Minsta tillåtna tomtstorlek är 200 kvm.
- d₄** Minsta tillåtna tomtstorlek är 1200kvm.
- d₅** Högsta nockhöjd i meter

Högsta byggnadshöjd i meter.

Minsta respektive största tillåtna takvinkel.

p₁ Bostadshus ska placeras minst 4,5 meter från tomtgräns.

p₂ Bostadshus ska placeras minst 4,5 meter från tomtgräns. Komplementbyggnader ska placeras minst 1 meter från tomtgräns. Byggnaderna får inte sammanbyggas.

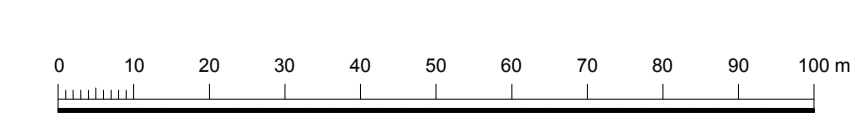
p₃ Bostadshus ska placeras minst 4,5 meter från tomtgräns. Komplementbyggnader ska placeras minst 1 meter från tomtgräns. Garage/carport och parkering ska placeras separat från huvudbyggnad.

Utformning

- f₁** Endast friliggande enbostadshus.
- f₂** Endast radhus, parhus och flerbostadshus.

Beteckningar till grundkartan

- Traktgräns
- Kvartersgräns
- Fastighetsgräns
- Agotalagsgräns
- Ledningsrättsområde
- Gemensamhets resp. Servitutgräns
- Skarpskylt
- Kvarternamn med registernummer
- MARELLUND
- Traktnamn med block- och enhetsnummer
- Registernummer för gemensamhetsanläggning
- Servitut resp. Ledningsrätt
- Bostadshus resp. uthus karterad efter takkant
- Bostadshus resp. uthus karterad efter huslinje
- Skärmtak resp. trappa resp. transformator
- Höjtkurvor med höjdvärde
- Staket
- Gångstig
- Körbana vägkant
- Belysningsstolpe resp. Osipic stolpe

Information om grundkartan
 Koordinatsystem: Sweref 99 1630
 Höjdsystem: RH70

f₃ Utformning av ny bebyggelse. Närmare beskrivning av utformning av bebyggelse se planbeskrivningens avsnitt om byggnadskultur och gestaltning.

- Byggnader ska ha träfasader i stående lockläkt, träpanel eller liggande timmer.

- Byggnader ska vara målade i kulörer som faluröd, slamfärgssvarta, naturgrå, bruntjärad eller järnvitriol.

- Byggnader ska ha sadeltak med röda takpannor i antingen tegel eller betong. Profilerad plåt får inte förekomma.

- Max en tredjedel av takytan får utgöras av takkupor. Takkupor ska inte räknas in vid beräkning av byggnadshöjd. Takkupor får inte ha en högre nockhöjd än byggnaden.

- Takkupor ska ha sadeltak med en maximal takvinkel om 27 grader.

f₄ Byggnadens utformning ska anpassas till områdets karaktär.

- Byggnaden ska ha träfasader målade i faluröd kulör.

- Byggnaden ska ha sadeltak med matta röda takpannor i antingen tegel eller betong. Växtbekläddnad är tillåtet.

f₅ Byggnadens fasader ska vara målade i en av följande kulörer; Grå NCS kod: S2502-Y, Röd NCS kod: S5040-Y80R eller Svart NCS kod: S9000-N

Markens anordnande och vegetation

n₁ Åkerholmer ska återskapas enligt principskiss för tillskapad åkerholme. Närmare beskrivning av hur åkerholmen ska återskapas se planbeskrivningens avsnitt om Mark och vegetation.

n₂ Marken ska vara tillgänglig för dagvattenhantering.

väg Väg får finnas

lek Lekplats får finnas.

miljöhus Miljöhus får finnas.

Administrativa bestämmelser

Genomförandetiden är 10 år från den dag planen vinner laga kraft.

Kommunen är huvudman för allmän plats

Lov får inte ges förrän ny tillfartsväg från Länna ringväg är byggd.

a₁ Fornlämning. Alla typer av markrepp kräver tillståndsprövningar av Länsstyrelsen enligt 2 kap. 2 och 12 §§ Kulturmiljölagen (KML). Marklov krävs för markrepp, schaktning och övertäckning.

g Område eller utrymme som reserveras för att ge utrymme för en gemensamhetsanläggning för väg, gångväg, miljöhus, lekplats, diken för dagvattenhantering m.m.

u Område eller utrymme som ska vara tillgänglig för allmännyttiga underjordiska ledningar

Detaljplan för:
BYRINGE 7:41, del av,
"Merlänna äng" fd. Söderlänna äng
Merlänna, STRÄNGNÄS KOMMUN

Handling:	Dokumentstatus:	
PLANKARTA MED BESTÄMMELSER	ANTAGANDEHANDLING	
Till planen hör:		Beslutsdatum
☒ Plankarta med bestämmelser	☐ Detaljplaneprogram	Godkännande
☒ Planbeskrivning med genomförandefrågor	☐ Miljökonsekvensbeskrivning	2019-05-28
☒ Fastighetsförteckning	☐ Gestaltningsprogram	Antagande
☒ Samrådsredogörelse	☐ Illustrationskarta	2019-10-28
☒ Granskningsutlåtande	☐	Lagakraft
Datum för upprättande/rev. revidering	Darienr:	2020-06-24
2020-06-30	MSN2019:174	
Påskrift:	Planic:	
Gustaf Björklund Planchef	Erika Svensson Planarkitekt	
Skala:		
1:1000 (A1)		

0486-P2020/3

Erika Svensson
0152-293 25
Erika.svensson@strangnas.se

Detaljplan för BYRINGE 7:41, del av, "Merläнна äng", Merläнна, Strängnäs kommun

Kommunfullmäktige i Strängnäs kommun beslutade 2019-10-28 enligt KF § 234 om antagande av rubricerad detaljplan. Länsstyrelsen beslutar 2019-11-25 att inte överpröva kommunens beslut att anta detaljplanen.

Kommunens beslut har överklagats.

Mark- och miljödomstolen har 2020-06-03 beslutat att avslå överklaganden. Mark- och miljödomstolens beslut har inte överklagats.

Förslaget har därmed vunnit laga kraft 2020-06-24.

Erika Svensson

Erika Svensson
Planarkitekt

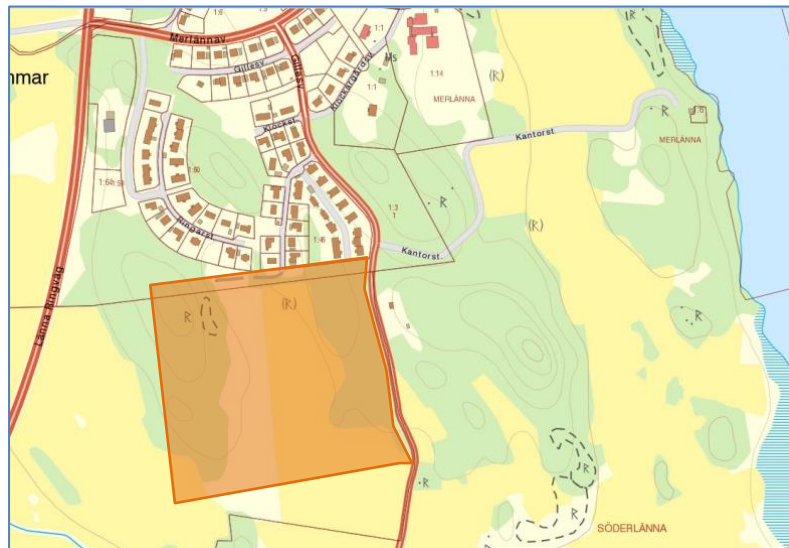

Planbeskrivning

Tillhörande detaljplan för:

Byringe 7:41, del av,
"Merlänna äng", (fd Söderlänna
äng)
Strängnäs Kommun

TILLHÖRANDE HANDLINGAR:

- Plankarta med bestämmelser
- Planbeskrivning inkl. genomförandefrågor
- Fastighetsförteckning (finns hos kommunen)
- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande nr 1
- Granskningsutlåtande nr 2

INNEHÅLL:

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG.....	4
Planförfarande.....	4
Tidplan	4
Underlag och utredningar.....	4
FÖRENLIGHET MED 3, 4 OCH 5 KAP, MILJÖBALKEN.....	5
PLANDATA.....	6
Lägesbestämning.....	6
Areal	6
Markägoförhållanden.....	6
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	7
Översiktliga planer	7
Gällande planer.....	8
Bostadsförsörjning	8
Grönplan	8
Program för planområdet	9
Behovsbedömning och miljökonsekvens-beskrivning.....	9
Kommunala beslut i övrigt.....	10
FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR	10
Natur	10
Bebyggelseområden.....	16
Friytor.....	22
Gator och trafik.....	23
Störningar (buller, lukt, föroreningar m.m.)	25
Teknisk försörjning	26
GENOMFÖRANDE	31
Organisatoriska frågor	31
Tidplan	31
Fastighetsrättsliga frågor	33
Ekonomiska frågor	34
KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE.....	34

Konsekvenser för miljö och hushållning med mark och vatten.....	34
Konsekvenser för barn	34
Jämställdhets- och jämlikhetskonsekvenser	35
MEDVERKANDE	35

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Syftet med detaljplanen är att inom fastigheten Byringe 7:41, söder om Merlännas äng, möjliggöra bebyggelse med cirka 40 nya byggrätter för friliggande enbostadshus, samt ett område för radhus, parhus och flerbostadshus. Detaljplanen ska, genom utformning och uttryck, anknyta till Merlännas kyrkby och Söderlännas säteri. Detta är särskilt angeläget i mötet med det öppna odlingslandskapet.

Planens genomförande medför ett ökat befolkningsunderlag för Merlännas äng. Ett ökat antal invånare ökar underlaget för grundläggande samhällsservice och ger även liv till samhället i stort.

Detaljplaneområdet ligger i direkt anslutning till Merlännas äng. Marken är sedan tidigare obebyggd och utgörs idag av skog, åker- och ängsmark. Genom läget kan befintlig, kommunal infrastruktur användas och byggas vidare.

Planförfarande

Normalt planförfarande enligt plan- och bygglagen (2010:900)

Tidplan

Tidplan för detaljplanens framtagande:

Beslut om samråd:	2015-08-26
Samrådsperiod:	2015-10-09 - 2015-11-06
Beslut om granskning nr 1:	2018-04-25
Granskningsperiod:	2018-06-08 - 2018-07-06
Beslut om granskning nr 2:	2019-01-30
Granskningsperiod:	2019-02-08 - 2019-03-08
Antagande:	2 eller 3 kv. 2019
Laga kraft:	

Underlag och utredningar

Geosigma, 2017-04-12, *Tekniskt PM, Geoteknik. Översiktlig geoteknisk undersökning inom Länna äng, del av Byringe 7:41, Strängnäs kommun Reviderad 2018-12-06*

Geosigma, 2017-04-12, *Markteknisk undersökningsrapport, MUR. Översiktlig geoteknisk*

*undersökning inom Länna äng, del av, Byringe 7:41,
Strängnäs kommun.*

*Riksantikvarieämbetet, Arkeologisk utredning, Rapport
2013:29. Boplatser och ett 1700-talstorp vid Söderlännan
äng*

*Geosigma, Augusti 2017, Dagvattenutredning – Länna
äng, del av fastigheten Byringe 7:41, Strängnäs kommun*

*Svefa, 2018-12-14, Fastighetsutredning för detaljplan på
fastigheten Strängnäs Byringe 7:41*

FÖRENLIGHET MED 3, 4 OCH 5 KAP, MILJÖBALKEN

Detaljplanen bedöms vara förenlig med 3, 4 och 5 kap. miljöbalken. Kommunens bedömning är att detaljplanen inte medför någon betydande miljöpåverkan med hänsyn till de kriterier som anges i bilaga 4 till förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar (SFS 2005:356).

Plan- och byggnämndens arbetsutskott tog efter samråd med Länsstyrelsen ställning vad gäller behov av miljöbedömning. Plan- och byggnämndens arbetsutskott beslutade 2012-02-15 PBN AU § 22 att en miljöbedömning inte krävs då behovsbedömningen visade att planens genomförande inte antas innebära betydande miljöpåverkan enligt § 5 Förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar (SFS 1998:905). Någon miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. 11 § Miljöbalken behövde därför inte upprättas.

Behovsbedömningen grundas på följande:

- Detaljplanen möjliggör en måttfull bebyggelsekomplettering med omkring 20 hus, vilket sker i omedelbar anslutning till befintligt detaljplaneområde med redan utbyggd infrastruktur och bildar därför en organisk utbyggnad av samhället i söder.
- Inga intressen av nationell skyddsstatus berörs, liksom inte heller några värdefulla naturvärden. Bebyggelsen ska anpassas till omgivande kulturlandskap.

- Genomförandet bedöms inte innebära några risker för människors hälsa.
- De i detaljplanen ingående naturområdena; särskilt den skogstunga som ligger ut mot Kantorsstigen i öst bedöms ha betydelse som rekreationsområde för människor och utgör ett värdefullt strukturbildande element i landskapet. Denna bör därför inte bebyggas.
- Markområdet bedöms sakna betydelse för djur/växter och inrymmer inga rödlistade arter. Stora skogs- och åkermarker omger området.
- Detaljplanen bedöms sammantaget ge en ringa miljöpåverkan.

Under arbetet med detaljplanen har antalet föreslagna bostadshus i behovsbedömningen ändrats till cirka 40 friliggande enbostadshus och ett område för radhus, parhus eller flerbostadshus. Den ökade omfattningen bedöms inte medföra en sådan miljöbelastning att miljö kvalitetsnormerna riskerar att överskridas.

Förslaget innebär att brukbar åkermark ombildas till mark för bostadsändamål. Läget är dock fördelaktigt med utbyggd infrastruktur och det transportnära läget med E20 och riksväg 55.

PLANDATA

Lägesbestämning

Tätorten Merlännan ligger i en naturskön miljö med närhet till Lännsjön. Merlännan ligger cirka 12 kilometer sydväst om Strängnäs och cirka 12 kilometer nordväst om Åkers styckebruk.

Planområdet omfattar tidigare obebyggd åker- och ängsmark som ligger mellan riksväg 55 i väster och väg 911 i öster. Området sträcker sig söderut från Merlännan i en dalgång.

Areal

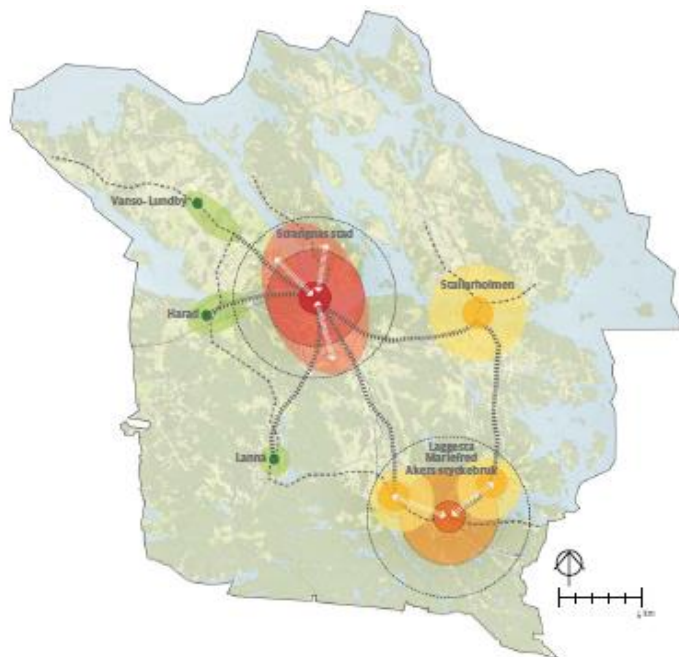
Planområdet har en areal på cirka 8,5 hektar.

Markägoförhållanden

Fastigheten Byringe 7:41 är i privat ägo. Strängnäs kommun äger fastigheten Gillesgården 1:3.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN Översiktliga planer

I *Översiktsplan 2014, Strängnäs kommun* som antogs av kommunfullmäktige 2014-09-29, redovisas Länna som ett utbyggnadsområde. Tillsammans med andra noder och stråk redovisas och identifieras Länna som en lämplig ort för landsbygdsutveckling och bedöms kunna ge ett tillskott av bebyggelse som på sikt kan medföra ett ökat underlag för service och kollektivtrafik. Detaljplanen stämmer väl överens med den utveckling som redovisas i kommunens översiktsplan.

Utdrag från Översiktsplan 2014 med noder och stråk inom kommunens utvecklingsstrategi.

I översiktsplanen redovisas en utvecklingsstrategi för Strängnäs kommun som syftar till att uppnå målet om en långsiktig, hållbar kommun med en fortsatt positiv utveckling av tätorterna och en livskraftig landsbygd utan att jord- och skogsbrukslandskapens höga natur- och kulturvärden förbrukas. Översiktsplanen slår fast vikten av förtätning runt kommunens så kallade noder som ett led i den tillväxtstrategi som kommunen antagit för att uppnå långsiktigt hållbar tillväxt de närmaste decennierna.

Tillsammans med två andra noder (Vansö-Lundby och Härad) identifieras Läna som huvudsakligt område för landsbygdsutveckling. Efter en avvägning mellan jordbruksmarkens värde i förhållande till utbyggnad av området bedömer kommunen att ombildande av brukbar åkermark till bostadsmark är nödvändigt för att tillgodose behovet av bostäder i Merläna. Ianspråktagandet av åkermarken runt om Merläna får därför ses som en naturlig utveckling av samhället. Till planområdet finns dessutom befintlig infrastruktur att bygga vidare på. Läget är fördelaktigt med utbyggd infrastruktur samt det transportnära läget intill E20 och riksväg 55.

Enligt 3 kap 4 § första stycket miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och om detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Planförslaget utformas så att tillbörlig hänsyn tas till jordbruket. Bebyggelsen lokaliseras och utformas så att jordbrukets intressen skadas så litet som möjligt.

Gällande planer

Planområdet angränsar till *Detaljplan för Gillesgården 1:3 m.fl. i Läna, Strängnäs kommun* som vann laga kraft 1989-04-25. Det finns ingen kvarstående genomförandetid. I detaljplanen redovisas en uppsamlingsgata som planerades inför en fortsatt utbyggnad av Merläna samhälle. Nuvarande detaljplan kopplas till denna uppsamlingsgata.

Planområdet är inte detaljplanelagt sedan tidigare.

Bostadsförsörjning

Ett bostadsförsörjningsprogram antogs hösten 2014.

Grönplan

Som underlag till kommunens översiktsplan har en grönplan tagits fram. I *Grönplan del A Strängnäs kommun* som antogs av kommunfullmäktige 2009-10-26 redovisas hur Strängnäs kommun ska bli en populär kommun både för boende och företagsetableringar. I grönplanen framkommer det bland annat att kommunen ska erbjuda ett kvalitativt och tillgängligt utbud av grönområden. Tätorterna och landsbygden ska präglas av en rik och

varierad naturmiljö, med höga rekreativa och biologiska värden. Visionen är att kommunen ska erbjuda ett attraktivt boende och ett mångfacetterat kultur- och friluftsliv. Merlännas äng ligger i ett naturskönt område med skogs- och odlingslandskapet runt knuten. Öster om planområdet ligger Lännsjön.

Lännsjön

Program för planområdet

Planarbetet föregås inte av något detaljplaneprogram.

Behovsbedömning och miljökonsekvensbeskrivning

2012-02-15 fattade Plan- och byggnämndens arbetsutskott beslut om att en miljöbedömning inte krävs då behovsbedömningen visade att detaljplanens genomförande inte antas innebära betydande miljöpåverkan.

Se även stycket om förenlighet med 3, 4 och 5 kap. miljöbalken i denna planbeskrivning.

Kommunala beslut i övrigt

2011-09-20 beslutade Översiktsberedningen att planförslaget för *Söderlännan äng*, hade högprioritet.

2013-09-24 bad Samhällsbyggnadskontoret Översiktsberedningen om vägledning gällande den fortsatta handläggningen av planförslagen för *Söderlännan äng* och *Länna strand*. Översiktsberedningen beslutade att de båda planförslagen fortsättningsvis skulle handläggas som ett planförslag istället för två.

2016-11-16 gav Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott (SBNAU) direktiv att planförslagen fortsättningsvis skulle handläggas separat och att bara planförslaget för *Söderlännan äng* skulle fortsätta.

2018-04-25 beslutade Samhällsbyggnadsnämnden att detaljplanen skulle skickas ut på granskning.

I januari 2019 bytte detaljplanen namn från *Söderlännan äng* till *Merlännan äng*.

2019-01-30 beslutade Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden att detaljplanen skulle skickas ut på förnyad granskning.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Natur

Mark och vegetation

Planområdet består till övervägande del av åker/betesmark. I öster och väster växer två partier med skog som till stora delar bevaras med markanvändningen NATUR.

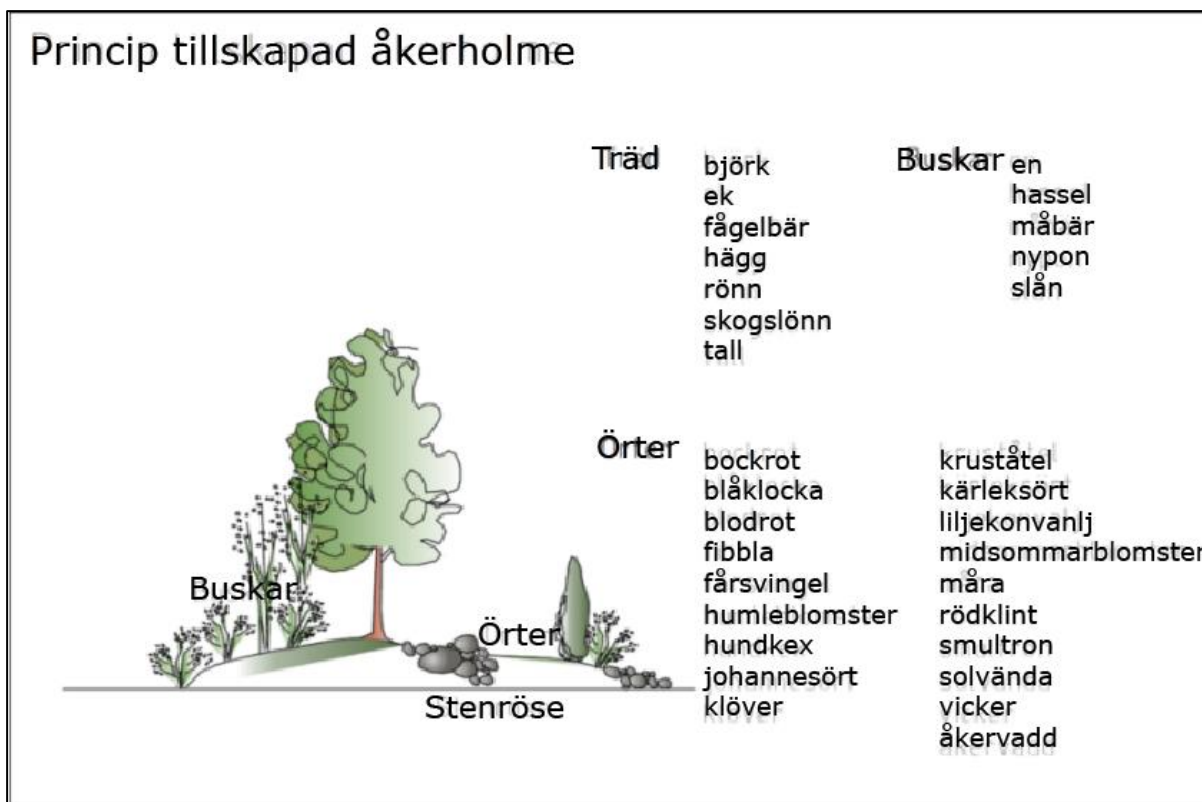
Åker, äng och skog inom planområdet

På åkermarken inom planområdets västra delar ligger två åkerholmar. Enligt 7 kap. 11 § Miljöbalken är åkerholmar generellt skyddade genom biotopskyddet. Inom ett biotopskyddat område får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön utan att första ansöka och tilldelas dispens från biotopskyddet. 2016-10-07 beviljade Länsstyrelsen fastighetsägaren till fastigheten Byringe 7:41 dispens från biotopskyddet för att ta befintliga åkerholmar inom Merlännan äng i anspråk. Biotopskyddsdispensen gäller under förutsättningen att om en åkerholme tas bort ska en ny åkerholme eller ett nytt skogsbrynsområde skapas inom eller utanför planområdet som kompensationsåtgärd.

Två nya åkerholmar ska tillskapas inom området med markanvändningen *L – Odling*, i planområdet södra del. Åkerholmarnas placering regleras med två områden med mark som inte får förses med byggnad (prickmark) och en bestämmelse om att åkerholmar ska återskapas enligt principskiss för tillskapad åkerholme (n_1). Åkerholmarna ska anläggas i samband med exploateringen av planområdet i enlighet med Länsstyrelsens beslut om biotopskyddsdispens.

Områdena avsatta för åkerholmar har inte föregåtts av en arkeologisk utredning. Innan åkerholmarna anläggs ska fastighetsägaren samråda med Länsstyrelsen. Alla typer av markingrepp kräver tillståndsprövningar av Länsstyrelsen

enligt 2 kap. 2 och 12 §§ Kulturmiljölagen (KML). Marklov krävs för markingrepp, schaktning och övertäckning (a₁).

Exempel på principutformning av ny åkerholme.

Markbeskaffenhet

Området direkt söder om Länna kyrkby, väster om Lännasjön och öster om riksväg 55, består av småkuperad berg- och moränterräng genombruten av mindre sedimentfyllda dalgångar i nord-sydlig sträckning. Moränkullarna är skogsklädda medan dalgångarnas lerområden huvudsakligen upptas av åker- eller ängsmark.

Geotekniska förhållanden

En geoteknisk utredning *Tekniskt PM, Geoteknik. Översiktlig geoteknisk undersökning inom Länna äng, del av Byringe 7:41*, har genomförts av Geosigma (2017-01-31) som underlag till detaljplanen. Utredningen kompletterades 2018-12-06. Syftet med undersökningen var att utreda de geotekniska förhållandena inför uppförandet av ny bostadsbebyggelse. Undersökningarna inriktades på att bestämma jordarter och jordlagrens mäktighet, de översiktliga hydrogeologiska förhållandena, geotekniska egenskaper med avseende på hållfasthet och

deformationsegenskaper, samt att ge grundläggningsrekommendationer.

Marken består i huvudsak av glacial lera och sandig morän. I områdets östra och västra delar finns inslag av urberg och isälvsediment. Jorddjupet varierar enligt SGUs jorddjupskarta, mellan 0-10 meter. Jordlagerföljden i dalgången består av 1-2 meter torrskorpelera ovan 2-5 meter fast varvig lera eller silt. Leran/silten underlagras av ett tunt lager av friktionsjord på berg.

I skogsområdena öster och väster om planområdet utgörs marken av blockrik morän. Berg i dagen förekommer både på östra och västra sidan om dalgången. Finjordens mäktighet varierar över området.

Stabilitetsförhållanden

Områdets totalstabilitet bedöms i dagsläget vara tillfredsställande. Utifrån befintliga förhållanden föreligger inte risk för skred och blocknedfall. Stabiliteten inom området bedöms inte påverkas av förhöjda grundvattennivåer.

I den geotekniska utredningen framkommer att förutsättningarna för exploatering av marken bedöms variera och är komplicerade där hänsyn måste tas till flera faktorer, bland annat varierande lermäktighet, 0-7 meter (ojämna sättningar vid belastningsökning) och höga grundvattennivåer med risk för grundvatteninträning i schakter och undermarkkonstruktioner (t.ex. källare).

Rekommenderad grundläggning

Grundläggning föreslås utföras med platta på mark inom områdets yttre delar där undergrunden utgörs av torrskorpelera och/eller sand och silt med morän. Inom områdets centrala delar och i dess södra del föreslås att grundläggning utförs med platta på torrskorpelera/lera. Plattan grundläggs på en bädd av 30 cm friktionsjord som packas.

Markens stabilitet ska i projekteringsskedet bedömas på den specifika platsen och grundläggning av nya byggnader och ledningar föreslås med ledning av framtaget underlag.

Fornlämningar

En arkeologisk utredning *Arkeologisk utredning, Rapport 2013:29. Boplatser och ett 1700-talstorp vid Söderlännä äng* har genomförts av Riksantikvarieämbetet (2013-04-09) som underlag till detaljplanen. Syftet med utredningen var att fastställa förekomst av idag okända fornlämningar inom området.

I samband med utredningen hittades tre (3) nya fasta fornlämningar; en lägenhetsbebyggelse i form av ett torp med 1700-talsbelägg (L1982:7434 tidigare RAÄ Länna 519) och två boplatser bestående av stolphål, härdrester och en kokgrop (L1982:7444 tidigare RAÄ Länna 516 och L1982:7463 tidigare RAÄ Länna 517). Även fem övriga kulturhistoriska lämningar av vida slag upptäcktes och registrerades.

Lägenhetsbebyggelsen (L1982:7434 tidigare RAÄ Länna 519)

Lägenhetsbebyggelsen tros vara en rest av den gamla Grindstugan från 1700-talet. Enheten ska inte förväxlas med den befintliga Grindstugan som ligger nordöst om planområdet. Den troliga lägenhetsbebyggelsen (L1982:7434 tidigare RAÄ Länna 519) består av tre ovan mark synliga lämningar, den södra husgrunden, en källargrund och den norra husgrunden. Den norra husgrunden utgörs av en mycket liten enkel stuga med en trappsten i söder. 20 meter söderut ligger källargrunden och ytterligare 20 meter söderut ligger den andra, södra husgrunden. Fornlämningarna ligger på en liten block- och stenrik avsats i slutningen ner mot åkern. Ingen körväg leder upp till torpet, men en liten stig från norr kan urskiljas.

Källargrunden tillhörande torpet Grindstugan, objekt 3:1. Källa: Rapport 2013:29 "Boplatser och ett 1700-talstorp vid Söderlännan äng". Foto från sydost: Cecilia Grusmark.

Lägenhetsbebyggelsen (L1982:7434 tidigare RAÄ Länna 519) ligger inom området med markanvändning NATUR i planområdets nordvästra del och bevaras med en buffertzona på cirka 20 meter.

Alla typer av markningrepp inom det nordvästra området med markanvändningen NATUR kräver tillståndsprövningar av Länsstyrelsen enligt 2 kap. 2 och 12 §§ Kulturmiljölagen (KML). Marklov krävs för markningrepp, schaktning och övertäckande (a₁).

Boplatserna (L1982:7463 tidigare RAÄ Länna 516 och L1982:7444 tidigare RAÄ Länna 517)

I åkermarken framkom vid tidpunkten för utredningen spridda rester av anläggningar som en kokgrop, hårdrester och diffusa sotfläckar i den nordöstra delen och sotfläckar samt två små stolphål längs den västra kanten av åkermarken. Inga kulturlager kunde iaktas och det var vid tidpunkten glest mellan anläggningarna, vilket antyder att det troligen rör sig om aktiviteter i utkanten av en boplatser som skulle kunna tänkas ha legat norr om planområdet där villaområdet ligger idag, inga daterande fynd gjordes.

För boplatserna (L1982:7463 tidigare RAÄ Länna 516 och L1982:7444 tidigare RAÄ Länna 517) behövs inga ytterligare arkeologiska insatser.

Stensättningarna

Sydöst om planområdet återfinns ett område med fyra lämningar (L1984:6302, L1984:6854, L1984:5635, L1984:5636) bestående av stensättningsliknande fornlämningar. Dessa fornlämningar är inte avgränsande arkeologiskt vilket innebär att det kan finnas fler, okända fornlämningar i anslutning till dessa. De fyra fornlämningarna skyddas med ett fornlämningsområde på cirka 50 meter och en bestämmelse om att alla typer av markingrepp kräver tillståndsprövningar av Länsstyrelsen enligt 2 kap. 2 och 12 §§ Kulturmiljölagen (KML). Marklov krävs för markingrepp, schaktning och övertäckande (a₁). Marken får inte förses med byggnad (prickmark).

Alla fornlämningar, såväl kända som okända, är skyddade enligt Kulturmiljölagen (KML). Skulle det i samband med exploatering eller andra arbeten påträffas fornlämningar eller misstänkta fornlämningar ska kontakt tas med tillsynsmyndigheten, dvs. Länsstyrelsen.

Miljöförhållanden

Miljö kvalitetsnormer

Markanvändningen bedöms inte bidra till att någon miljö kvalitetsnorm för vatten överskrids eller riskerar att överskridas om skyddsåtgärder för dagvattenhantering vidtas. En dagvattenutredning har genomförts som underlag till detaljplanen. I dagvattenutredningen redovisas en öppen dagvattenlösning som till viss del säkerställts i plankartan.

Luftmiljön inom planområdet bedöms inte överskrida miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft.

Radon

Största delen av planområdet är klassat som lågriskområde och normalriskområde för radon. Den nordöstra delen av planområdet är klassat som högriskområde för radon enligt kartmaterial från SGI över radonrisk inom Strängnäs kommun dat. 1989-06-30.

Ny bebyggelse ska uppföras radonsäkert. Radonhalten i bostäder får inte överskrida 200 Bq/m³.

Bebyggelseområden

Befintlig bebyggelse

Den del av fastigheten Byringe 7:41 som berörs av detaljplanen är sedan tidigare obebyggd. Den äldsta

bebyggelsen i Merläna ligger längs med Merlänavägen norr om Läna kyrka. Under 1960- och 1970-talet expanderade den gamla kyrkbyn och karaktären på byn förändrades. Den huvudsakliga bebyggelseutvecklingen har skett väster och söder om den gamla kyrkbyn.

Norr om planområdet ligger ett villaområde som är byggt under 1990-talet.

Den tillkommande bebyggelsen ska inte betraktas som en expansion av den befintliga bebyggelsen i Merläna utan ska ses som en "egen" by med en egen gestaltning som ska knyta an till arkitekturen i den gamla kyrkbyn och Söderläna säteri.

Bostäder och verksamheter

Området är planlagt med markanvändningen B – bostäder. Bostadsbebyggelsen kommer att utgöras av friliggande enbostadshus, radhus, parhus och flerbostadshus (f_1 och f_2). Avsikten med markanvändningen och den tillåtna bebyggelsetypen är att detaljplanen ska vara aktuell över tid. Erfarenhet visar att bostadsefterfrågan och behoven kan komma att variera över tid. Ambitionen är därför att detaljplanen för Merläna äng ska kunna medge olika typer av bostäder; enbostadshus, parhus, radhus och flerbostadshus. Det ger detaljplanen en robusthet mot förändrade marknadsförutsättningar med en flexibilitet som inte kommer att kräva kommande planändringar för att möjliggöra andra typer av bebyggelse.

Den nya bebyggelsen får en liknande struktur som den befintliga byn vilket innebär att bebyggelsen till största del kommer att bestå av friliggande enbostadshus placerade längs med småvägar. Detaljplanen möjliggör för tomter och bostäder i olika storlekar och av olika karaktär. Den tillkommande bebyggelsen föreslås angränsa till skogsdungarna väster och öster om planområdet samt naturligt ansluta mot skogsbrynen. *Arkitekturen i området ska efterlikna Läna kyrkby och Söderläna säteri (se stycket om Byggnadskultur och gestaltning).*

Byggrätterna inom kvartersmarken är reglerad med en högsta byggnadshöjd angivet i meter över vägens nivå. Byggrätterna regleras också med en minsta tillåten tomtstorlek samt en största sammanlagd byggnadsarea per

tomt. Byggrätterna i den södra delen av planområdet regleras även med byggnadshöjd/nockhöjd i meter över vägens nivå samt en minsta respektive största takvinkel.

För att göra de olika typerna av bebyggelse och fastighetsstorlekar överblickbara beskrivs de utifrån byggnadstyp.

Områden för friliggande enbostadshus (gäller inte de södra tomterna)

Inom de områden som är avsatta för friliggande enbostadshus (f_1) tillåts en minsta tomtstorlek om minst 1100 kvadratmeter (d_1) alternativt 1200 kvadratmeter (d_4) och en största byggnadsarea på 180 kvadratmeter per tomt. Utöver angiven byggnadsarea får komplementbyggnad om 55 kvm uppföras per tomt (e_1). Enbostadshuset har en högsta byggnadshöjd om 4,0 meter över vägens nivå och en minsta respektive största takvinkel om 27 till 45 grader.

Enbostadshuset ska placeras minst 4,5 meter från tomtgräns (p_1).

Områden för friliggande enbostadshus (endast de södra tomterna)

Inom de områden som är avsatta för friliggande enbostadshus (f_1) tillåts en minsta tomtstorlek om minst 1400 kvadratmeter (d_2) och en största byggnadsarea på 200 kvadratmeter per tomt. Max tre komplementbyggnader får uppföras med en sammanlagd byggnadsarea på 140 kvadratmeter per tomt. Största byggnadsarea per komplementbyggnad är 60 kvadratmeter (e_2). Enbostadshuset tillåts ha en högsta nockhöjd om 8,5 meter över vägens nivå och en högsta byggnadshöjd om 5,0 meter över vägens nivå för att möjliggöra ett hus med förhöjt väggliv. Enbostadshuset tillåts ha en minsta respektive största takvinkel om 27 till 45 grader.

Enbostadshuset ska placeras minst 4,5 meter från tomtgräns. Komplementbyggnader ska placeras minst 1 meter från tomtgräns. Byggnaderna får inte sammanbyggas (p_2).

Radhus, parhus och flerbostadshus

Inom det område som är avsatt för radhus, parhus och

flerbostadshus (f_2) tillåts en minsta tomtstorlek om minst 200 kvadratmeter (d_3). Största sammanlagda byggnadsarea är 30 % av tomtarea. Utöver angiven byggnadsarea får garage eller carport om högst 30 kvadratmeter uppföras (e_3). Radhusen, parhusen och flerbostadshusen tillåts ha en högsta byggnadshöjd om 6,0 meter över vägens nivå och en minsta respektive största takvinkel om 22 till 37 grader.

Byggnadskultur och gestaltning

I kommunens *Stadsbyggnads- och kulturmiljöprogram för Strängnäs kommun Åker – Länna* som är en detaljerad redovisning av sakintresset kulturmiljö som redovisas i *Översiktsplan 2014* som antogs av kommunfullmäktige 2014-09-29, står det att det har funnits fast befolkning i Merlännan sedan åtminstone bronsåldern och att Länna kyrka anlades på 1100-talet. Till kyrkbymiljön hör ett komministerboställe, en sockenstuga och en skolbyggnad.

Kyrkbyn som ligger norr om Merlännan äng har en äldre samlad bykaraktär med bebyggelsen belägen öster om landsvägen, norr om kyrkan med dess ekonomibyggnader närmast vägen. Det som kännetecknar kyrkbyn är att det är en samlad by med bevarade karaktärsbyggnader som är typiska för ett sockencentrum. Genom kyrkbyn löper den gamla allfarvägen, vilken på 1600-talet skulle komma att ingå i rikets vägnät. Kyrkbyn ligger omgiven av odlingslandskapet.

Bebyggelsen i kyrkbyn kännetecknas av traditionella gårdsbebyggelser med timrad eller panelad fasad målade i en röd kulör med snickerier och spröjsade fönster målade i en vit kulör. Bebyggelsen har sadeltak eller brutna tak med röda tegelpannor. De större och mer betydelsefulla byggnaderna är i 1 1/2 våning med stående locklistpanel målade i en röd kulör och fönsterskivor, vindskivor samt knutar målade i en vit kulör. Byggnaderna har sadeltak med tegelpannor.

Söder om Merlännan äng ligger Söderlännan säteri. Vid Söderlännan har det funnits fast befolkning sedan åtminstone järnåldern, vilket det närliggande gravfältet vittnar om. Söderlännan by bestod tidigare av tre gårdar, vilka avhystes och lades under Söderlännan säteri som fick säterirättigheter på 1660-talet. Säteriets mangård består av en huvudbyggnad med tillhörande flygelbyggnader, ett

stort antal välbevarade uthus och tidigare ekonomibygnader. Säteribyggnaderna är grundlagda på stensocklar och har timrade fasader målade i en röd kulör, med eller utan panel, med spröjsade fönster och foder målade i en ockragul eller grå kulör. Bebyggelsen har sadeltak med röda tegelpannor.

Gestaltning av den tillkommande bebyggelsen

Den tillkommande bebyggelsen i Merlännan äng ska ur en kulturmiljösynpunkt ha en gestaltning som knyter an till arkitekturen i Länna kyrkby och Söderlännan säteri för att passa in i det omkringliggande kultur- och naturlandskapet. Bebyggelsen ska inte ses som en expansion av 1960-, 1970- och 1990-tals bebyggelsen i Merlännan utan ska betraktas som en "egen" by med en egen gestaltning. Byggnadernas placering, utformning och färgsättning ska anpassas till det omgivande kultur- och naturlandskapet.

Inspirationsbild: Exempel på den karaktär på bebyggelsen som eftersträvas.

De friliggande enbostadshusen i den södra delen av planområdet ska placeras så att de har fri siktlinje mot kultur- och naturlandskapet. De friliggande enbostadshusen i söder ska placeras så att det blir ett tydligt möte mellan åker och bebyggelse genom färgsättning, materialval och antal komplementbyggnader med olika funktioner.

I enlighet med rekommendationerna i *Stadsbyggnads- och kulturmiljöprogrammet för Strängnäs kommun Åker – Länna* ska bostadshusen och komplementbyggnaderna ha träfasader av stående lockläkt, träpanel eller liggande timmer målade i en faluröd, slamfärgssvart, naturgrå eller bruntjärad kulör alternativt vara järnvitriolbehandlad. Byggnaderna ska ha sadeltak med röda takpannor i

antingen tegel eller betong. Profilerad plåt får inte förekomma (f_3).

Max en tredjedel av takytan får utgöras av takkupor. Takkuporna ska inte räknas in vid beräkningen av byggnadshöjd. Takkuporna ska ha sadeltak med en maximal takvinkel om 27 grader. Takkuporna får inte ha en högre nockhöjd än byggnaden (f_3).

Utformning av Pumpstationen (E)

Pumpstationen ska utformas med träfasader målade i en faluröd kulör. Byggnaden ska ha sadeltak med matta röda takkupor i antingen tegel eller betong. Taket får förses med växtbeklädnad (f_1). Det är önskvärt från Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden att den sort av växtbeklädnad som används ska gynna pollinatörer över säsongen

Transformatorstation (E)

Transformatorstationen ska utformas med fasader målade i en av följande kulörer; Grå NCS kod: S2502-Y, Röd NCS kod: S5040-Y80R eller Svart NCS kod: S9000-N

Offentlig och kommersiell service

I Merlännas finns det ingen kommersiell eller offentlig service. Under 1980- och 1990-talet växte byn och flera bostadsexploateringar genomfördes. Någon kommersiell- eller offentligservice etablerades dock inte. Merlännas ligger cirka 12 kilometer från Strängnäs stad där det finns kommersiell och offentlig service. Vid Solberga köpcentrum cirka 8 kilometer från Merlännas finns större dagligvarubutiker, sällanköpshandel och arbetsplatser. Vid Biskopskvarn i anslutning till E20 finns flera snabbmatsrestauranger och en drivmedelstation.

I Åkers styckebruk som ligger cirka 12 kilometer från Merlännas finns grundläggande service som t.ex. tandläkare, posten och bibliotek.

I slutet av 1990-talet tog Samhällsbyggnadskontoret fram en detaljplan 0486-P01//9 Gillesgården 1:31 samt del av Gillesgården 1:3, Merlännas, Strängnäs kommun som vann laga kraft 2001-02-26. Syftet med detaljplanen var att skapa förutsättningar och möjligheter för etablering av service och handel. Detaljplanen har ännu inte verkställts och det planerade centrumet har inte byggts. Aktuell

	<p>detaljplan skapar underlag till service, kollektivtrafik och skolverksamhet.</p> <p>Fram till 2018 hade byn viss skol- och förskoleverksamhet. I Merlännas finns det en förskola. Mellanstadie- och högstadieskola finns i Åkers styckebruk och gymnasium finns i Strängnäs.</p>
Tillgänglighet	<p>Krav på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning ska tillgodoses.</p>
Friytor	
Lek och rekreation	<p>Inom planområdets nordvästra del i anslutning till naturområdet (NATUR) avsätts en yta för lekplats (lek – lekplats får finnas, korsmark – marken får endast bebyggas med komplementbyggnad och g – område eller utrymme som reserveras för en gemensamhetsanläggning för väg, gångväg, miljöhus, lekplats, diken för dagvattenhantering m.m.).</p> <p>Lekplatsen har placerats i anslutning till naturområdet (NATUR) för att öka lekvärdet. Lekplatsen ska utformas enligt gällande krav på säkerhet.</p>
Natur	<p>Inom planområdet finns tre naturområden som sparats och som regleras med markanvändningen NATUR. Naturområdena har kommunalt huvudmannskap vilket innebär att kommunen kommer att ta hand om skötseln.</p> <p>Inom det nordvästra naturområdet ligger det minst en fornlämning. Alla fornlämningar, både kända och okända, är skyddade enligt Kulturmiljölagen (KML). Skulle det i samband med exploatering eller andra arbeten påträffas fornlämningar eller misstänkta fornlämningar ska kontakt tas med tillsynsmyndigheten, dvs. Länsstyrelsen. För mer information om fornlämningen se stycket om Fornlämningar i planbeskrivningen.</p>
Odling	<p>Åkermarken söder om den tillkommande bebyggelsen planläggs med markanvändningen L – Odling för att säkerställa ett bebyggelsefritt område mellan de nya bostäderna, åkerlandskapet och Söderlännas säteri i söder. Enligt rekommendationerna för kulturmiljön runt Söderlännas säteri i <i>Stadsbyggnads- och kulturmiljöprogram</i></p>

för Strängnäs kommun Åker – Länna, kännetecknas säterimiljön bland annat av dess omgivande storskaliga odlingslandskap vilket bedöms säkerställas med området avsatt för odling.

Om djurhållning i framtiden skulle förekomma på odlingsmarken kan den komma att begränsas med restriktioner om antal och vilken typ av djur som kan beta på området på grund av närheten till bostäderna. På grund av Söderlännas karaktär som landsbygdsnod bedöms eventuella restriktioner endast vara aktuella inom det område som omfattas av detaljplanen. Eventuell påverkan från övrig lantbruksverksamhet utanför planområdet bedöms inte vara en olägenhet för framtida boende inom Merlännas äng. För mer information se stycket om Obehaglig lukt och allergener i planbeskrivningen

Inom området avsatt för odlingsmark (L) ska två åkerholmar återskapas enligt principskiss. För mer information om åkerholmarna se stycket om Mark och vegetation i planbeskrivningen.

Miljömål

Naturvårdsverkets miljömål *Ett rikt odlingslandskap* bedöms vara aktuellt. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra bebyggelse med cirka 40 nya byggrätter för villabebyggelse, samt ett område för radhus, parhus och flerbostadshus på en befintlig åker-/betesmark.

Gator och trafik

När aktuell detaljplan byggs ska Länna ringväg förlängas med cirka 230 meter i enlighet med detaljplanen *0486-P89/10 Detaljplan för Gillesgården 1:3 m.fl., i Länna, Strängnäs kommun*. Merlännas äng ska ha tillfart mot Länna ringväg.

Länna ringväg kommer inte att anknyta mot väg 911. Trafikverket är väghållare för väg 911. Väg 911 bedöms inte få någon större trafikökning eftersom det saknas en direkt anslutning från planområdet mot vägen. Däremot bedöms det ske en viss ökning av trafiken genom Merlännas äng. Trafikökningen bedöms i sammanhanget inte vara större än att den marginellt påverkar den upplevda trafikmängden och belastningen på befintliga gator.

	<p>Trafiken från planområdet kommer att ta sig via Länna ringväg och vidare ut på riksväg 55, vilket kommer bli den naturliga utfarten/tillfarten från området. Lov får inte ges förrän ny tillfartsväg från Länna ringväg är byggd.</p> <p>Samtliga vägar inom planområdet regleras som område eller utrymme som reserveras för en gemensamhetsanläggning för väg, gångväg, miljöhus, lekplats, diken för dagvattenhantering m.m. (g). Området avsatt för väg regleras även med en bestämmelse om väg – väg får finnas och prickmark – marken får inte förses med byggnad.</p> <p>Området avsatt för vägar inom Merlännan äng är cirka 7,5 meter brett.</p> <p>Närmast väg 911 finns det ett cirka 3 meter brett område för att uppnå det bebyggelsefria området om totalt 15 meter mot vägen.</p>
Kollektivtrafik	Busslinjen 337 (Strängnäs – Länna – Malmköping) trafikerar busshållplatserna Rosenbergsvägen och Merlännan Länna kyrka.
Parkering, utfarter	<p>Strängnäs kommuns parkeringsnorm gäller och ska tillämpas vid beräkning av antalet parkeringsplatser som krävs för området. Parkeringsbehovet för bostäder är 12 platser per 1000 kvadratmeter boarea (BOA). All boende- och besöksparkering ska lösas inom den egna tomten.</p> <p>För radhus, parhus och flerbostadshus får en gemensam parkering anordnas inom tomtarean.</p>
Tillgänglighet för Räddningstjänsten och Renhållning.	<p>Framkomlighet för Räddningstjänstens fordon förutsätts vara tillgodosedd inom området som reserverats för att möjliggöra gemensamhetsanläggning för bland annat vägen. Inom kvartersmark ska angoringsvägar m.m. utformas så att utrustning och slang inte behöver bäras och dras mer än 50 meter.</p> <p>Om utrymning förutsätts ske med höjdfordon får avståndet mellan vägen och husväggen inte överstiga 9 meter. Vägen fram ska ha en fri höjd av 4,0 meter, bärighet motsvarande</p>

ett axeltryck av 100kN och vara hårdgjord. På raksträckor ska körbanebredderna vara minst 3,0 meter. Inre radier i kurvor ska vara minst 7,0 meter.

Störningar (buller, lukt, föroreningar m.m.)

Buller

Närmaste bullerstörning till planområdet är riksväg 55 som ligger cirka 150 meter väster om planområdet. Mellan bostäder och riksväg 55 finns ett skogsområde som fungerar som ljuddämpare.

Samhällsbyggnadskontoret gjorde en uppskattning för buller år 2030 efter Trafikverkets uppgifter kring riksväg 55 på det aktuella vägavsnittet. Den senaste mätningen gav en årsdygnstrafik (ÅDT) på 3250 fordon varav cirka 13% utgjordes av tyngre fordon.

En ökning på cirka 2% per år motsvarar för år 2030 en uppskattning på cirka 4550 fordon, högt räknat. I uträkningen har hastigheten satts till 80km/h och mottagarens höjd är 2 meter.

Enligt detaljplanen ligger närmaste bostadsbebyggelse cirka 219 meter från riksväg 55 vilket innebär att det ekvivalenta bullertillskottet (dBa) för berörda bostäder år 2030 kan uppskattas till 43,6 med en maxnivå på 47,8. Alltså lägre än gällande riktlinjer (2018).

I beräkningen har Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden inte räknat med kullen och vegetation mellan föreslagen bebyggelse och vägavsnittet vilket borde medföra ett minskat bullertillskott.

Gällande riktlinjer, lagar och förordningar avseende buller ska följas.

Luftföroreningar

Det förekommer inga kända luftföroreningar i närheten av planområdet.

Störande verksamheter

Det finns inga störande verksamheter i planområdets närhet.

Obehaglig lukt & Allergier

Åkermarken söder om den tillkommande bebyggelsen planläggs med markanvändningen L – Odling. Om djurhållning i framtiden skulle förekomma på odlingsmarken kan den komma att begränsas med restriktioner om antal och vilken typ av djur som kan beta på området på grund av närheten till bostäderna. Eventuella restriktioner bedöms endast vara aktuella inom planområdet. Området avsatt för odling (L) är cirka 70 till 130 meter brett och angränsar till Söderlännas säteri. Eventuell påverkan från övrig lantbruksverksamhet utanför planområdet bedöms inte vara en olägenhet för framtida boende inom Merlännas äng. Ett respektavstånd på mer än 230 meter från stallbyggnad till tilltänkt byggnation bedöms uppnås. Mot betesmark i öster, på den östra sidan av väg 911 uppnås ett respektavstånd med minst 50 meter. Tillräckligt respektavstånd bedöms uppnås mot stall och beteshagar i och med detaljplanens utformning.

I dagsläget har Boverket på grund av nu gällande forskning (2019) kring hälsorisker och djurhållning med avseende på allergener, inte fastlagt något skyddsavstånd mellan eventuell djurhållning och bostäder. Omfattningen av spridningen av allergener tros bero på förhållandena på platsen. Nu gällande forskning visar att höga koncentrationer av till exempel hästallergener kan uppmätas i direkt närhet av stall och hagar, medan halterna snabbt sjunker med avståndet till hästarna. Förhöjda värden har kunnat uppmätas i närområdet, men efter 50-100 m från källan var halterna mycket låga.

Planområdet ligger i anslutning till Söderlännas Säteri. I dagsläget finns det en fårbesättning med omkring 100 tackor vid Söderlännas Säteri. På säteriets mark kan det i framtiden även komma att tillåtas andra former av djurhållning.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Planområdet ligger i dagsläget utanför verksamhetsområdet för kommunens vatten- och avloppssystem. Verksamhetsområdet ska utökas och planområdet anslutas till det kommunala systemet.

Räddningstjänstens möjligheter till brandvattenförsörjning ska beaktas.

Energi (uppvärmning, elförsörjning, gas, förnybara energikällor m.m.)

Elnätet föreslås anslutas på Vattenfall Eldistribution ABs befintliga elanläggning och en ny transformatorstation som kommer ligga centralt inom Merlännas äng. Vattenfall Eldistribution AB har en transformatorstation nordväst om planområdet som visas som en svart blyxförsedd kvadrat. En ny transformatorstation planeras i planområdets centrala del (E – teknisk anläggning). Området är 10 * 10 meter.

Vattenfall Eldistribution AB har elanläggningar inom och i direkt närhet av planområdet. En högspänningsledning (10 kV) sträcker sig genom planområdet. Vattenfall Eldistributions högspänningsledning ska flyttas och placeras i vägen (*väg – väg får finnas, prickmark – mark som inte får bebyggas och g – område eller utrymme som reserveras för att ge utrymme för en gemensamhetsanläggning för väg, gångväg, miljöhus, lekplats m.m.*). Flytten av högspänningsledningen ska bekostas av fastighetsägaren till fastigheten Byringe 7:41. Området för högspänningsledningen samt andra allmännyttiga underjordiska ledningar säkerställs med ett område eller utrymme avsatt för allmännyttiga underjordiska ledningar (u).

Fiber bedöms finnas utbyggt i Merlännas äng. Anslutning av fiber bekostas av fastighetsägaren.

Hyresgäster/bostadsrättsinnehavare betalar påkoppling av bredband till det enskilda boendet.

Strängnäs Energi AB (SEVAB) har i dagsläget inte möjlighet att ansluta ny bebyggelse till fjärrvärmenätet, då Strängnäs Energi ABs (SEAVB) fjärrvärmenät inte är utbyggt i Merlännas äng.

Tele

Ingen telekabel av mellanortstyp går genom området.

Skanova har två befintliga teleanläggningar/rättigheter på stolpar och luft i direkt närhet av planområdet. Skanova vill så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flytt. Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Avfall

Källsortering av sopor förutsätts. Hushållsavfallet hämtas med sopbil. I samband med bygglov/byggnämnan avgörs hur sophantering ska ske.

Ett område för ett gemensamt miljöhus avsätts i planområdets norra del med bestämmelserna *miljöhus – miljöhus får finnas, korsmark – på marken får endast komplementbyggnad placeras och g – område eller utrymme som reserveras för väg, gångväg, miljöhus, lekplats, diken för dagvattenhantering m.m.*

Återvinningscentraler/Återvinningsstation

Återvinningscentraler/återvinningsstation finns i Åkers styckebruk, Strängnäs och Läggesta.

Dagvattenhantering

Dagvattenhanteringen ska ske enligt Strängnäs kommuns dagvattenpolicy och ska i möjligaste mån omhändertas och fördröjas lokalt inom den egna fastigheten. Hänsyn ska tas till skyfallshantering och höga flöden.

En dagvattenutredning *Dagvattenutredning – Länna äng, del av fastigheten Byringe 7:41, Strängnäs kommun* har genomförts av Geosigma (Augusti 2017) som underlag till detaljplanen. Dagvattenutredningen är översiktlig med syfte att ligga till grund för den fortsatta planeringen. Dagvattenutredningen och tillhörande flödesberäkningar har utförts enligt Strängnäs kommuns dagvattenpolicy och rekommendationerna i Svenskt Vattens publikation P104, P105 och P110.

Placering och höjdsättning av bebyggelsen

För att undvika skador på bebyggelsen vid kraftiga skyfall och regnoväder ska bebyggelsen utformas med en säker höjdsättning. Bebyggelsen ska ligga på en nivå som är högre än angränsande väg och omgivande grönytor. Detta möjliggör att dagvatten vid extrem nederbörd kan avledas ytligt via vägar och grönytor vid händelse av att dagvattensystemets maxkapacitet överskrids. Inga lokala lågpunkter får skapas inom vägområdet eller inom områden avsatta för bostadsbebyggelse. Byggelsen ska placeras så att det inte skapas instängda områden inom de

olika mindre områdena.

Höjdsättningen av husgrunden bör följa rekommendationer i Svenskt vattens publikation *P105 Hållbar dag- och dränvattenhantering*, vägarna ska ligga cirka 50 centimeter lägre än husets golvnivå.

Fördröjning av dagvatten

Inom kvarteret Merlännan äng ska dagvattenhanteringen bland annat ske genom en öppen dagvattenlösning bestående av en dagvattendamm, växtbäddar, avledning från hustak, genomsläppliga ytor och växtbäddade tak. Det är önskvärt från Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden att den sort av växtbäddad som används kan gynna pollinatörer över säsongen.

Områden avsatta för dagvattenhantering regleras med bestämmelsen n₂ – marken ska vara tillgänglig för dagvattenhantering.

Dagvattendamm

Den huvudsakliga dagvattenanläggningen inom kvarteret ska utgöras av en dagvattendamm som föreslås ligga i planområdets sydöstra hörn (NATUR). Inom området med markanvändningen NATUR avsatt för bland annat en dagvattendamm planläggs ett område avsatt för en pumpstation (E – teknisk anläggning). Området är 10 * 10 meter.

Dagvattendammar används för att fördröja och rena stora volymer dagvatten. En dagvattendamm kan anläggas antingen med en permanent vattenyta eller som en torr dagvattendamm som får torka ut mellan regnen. Den rekommenderade dagvattendammen för kvarteret Merlännan äng kommer att utgöras av en våt dagvattendamm med en permanent vattenyta. För att säkerställa en permanent vattenyta krävs det att dammens botten och väggar tätas med exempelvis en gummiduk för att förhindra att vattnet infiltreras ner i marken. Eftersom marken inom planområdet består av lera kommer en infiltration genom dammens botten troligtvis inte ske. Det bör finnas möjlighet att fylla på dammen med vatten vid behov.

I dammen sker reningen främst genom att partikelbundna föroreningar sedimenteras. I viss utsträckning sker även ytterligare rening genom växtupptag och andra biologiska processer som kan reducera halterna av lösa föroreningar. Reningseffekten och de biologiska värdena blir högre när växter deltar i reningsprocessen. Det är viktigt att behålla en god vattenkvalitet i dagvattendammen så att dammen inte täcks av alger eller föroreningar som kan bidra till dålig lukt. En pump behöver installeras i mitten av dammen för att hjälpa till med att syresätta vattnet. För att en damm ska fungera optimalt ur reningssynpunkt ska den vara långsmal och ha inlopp och utlopp placerat i varsin ände av dammen. Formen på dagvattendammen bör vara meandrande och den permanenta vattenytan bör vara 1,2 meter för att minska risken för alg tillväxt. In- och utlopp bör placeras cirka 3 decimeter under den permanenta vattenytan. In- och utlopp bör ligga på nivån + 26,49 meter. Inloppet och utloppets placering innebär att dagvattendammen bör vara cirka 2,5 meter djup.

Dammens slänter bör vara flacka. En plan yta bör anordnas närmast vattnet för att minska fallrisken.

Undervattensvegetation bidrar till att syresätta vattnet i djupdelarna och fungerar som ett renande filter. Tät övervattensvegetation kan användas som partikelbroms och filter. För att få optimal rening i dammen bör växtligheten fördelas över hela dammytan.

Innan byggnationen av dagvattendammen kan påbörjas ska en geoteknisk utredning för dagvattendammens placering utföras för att få en mer detaljerad information om lerans mäktighet och vattenföring samt grundvattenytans nivå. En hydraulisk bottenuppträcknings bedömning ska också utföras för att säkerställa att dagvattendammen inte trycks upp av grundvattnet.

Regnbäddar/växtbäddar

Dagvattnet från vägarna, gång- och cykelvägarna samt eventuella trottoarer bör ledas till regnbäddar/växtbäddar längs med till exempel vägarna. Regnbäddar/växtbäddar är utformade så att de både fördröjer och renar dagvattnet samtidigt som det tillför estetik till kvarteret. Dagvattnet leds vanligtvis till växtbäddarna genom ytavrinning eller

ledning.

En regnbädd/växtbädd är en vegetationsbeklädd markbädd med fördröjningszon för infiltrering och behandling av dagvatten.

Dagvattenhantering på tomtmark

Stuprörskastare

Generellt för kvarteret är att avledning av dagvatten från hustaken bör göras ytligt med stuprörskastare så att dagvattnet kan utnyttjas som ett positivt inslag i bostadsmiljön. Flödet från hustaken bör huvudsakligen släppas ut på den sida av huset som vetter ner mot en lågpunkt så att dagvattnet vid kraftiga regn inte rinner in mot husgrunden. Tak- och dränvatten kan också där det är lämpligt, ledas till en stenkista med strypt utlopp och bräddning som kopplas på dagvattennätet som kommer att ligga i vägen. Dagvattnet kommer sedan via dagvattennätet ledas mot dagvattendammen.

Genomsläppliga ytor

Alla öppna parkeringsytor bör anläggas med genomsläpplig beläggning för rening och fördröjning av dagvatten. Exempel på genomsläpplig beläggning som kan användas via anläggande av parkeringsytor är grus, hålstensbeläggning, beläggningar med genomsläppliga fogar samt genomsläpplig asfalt.

GENOMFÖRANDE

Organisatoriska frågor

Tidplan

Tidplan för detaljplanens framtagande:

Beslut om samråd:	2015-08-26
Samrådsperiod:	2015-10-09 - 2015-11-06
Beslut om granskning nr 1:	2018-04-25
Granskningsperiod:	2018-06-08 - 2018-07-06
Beslut om granskning nr 2:	2019-01-30
Granskningsperiod:	2019-02-08 - 2019-03-08
Antagande:	2 eller 3 kv 2019
Laga kraft:	

Genomförandetid	Genomförandetiden är 10 år från det detaljplanen vunnit laga kraft. Efter genomförandetidens utgång fortsätter detaljplanen att gälla tills den ändras eller upphävs.
Ansvarsfördelning	<p>För att möjliggöra genomförandet av detaljplanen behöver en gata i intilliggande detaljplaneområde kompletteras. Utgångspunkten är att kommunen ansvarar för utbyggnad och iordningställande av de anläggningar som erfordras för detaljplanens genomförande inom de delar av planområdet som är avsatt för allmän plats på exploatörens bekostnad. Med hänsyn till samordning och effektivitet föreslås exploatören via exploateringsavtalet få i uppdrag att komplettera med den gatuutbyggnad som behövs i samband med utbyggnad av kvartersmarken.</p> <p>Strängnäs Energi AB (SEVAB) ansvarar för utbyggnad och iordningställande av anläggning för teknisk försörjning av vatten och avlopp.</p> <p>Vattenfall Eldistribution AB ansvarar för utbyggnad av elnät och transformatorstation.</p> <p>För utbyggnad av anläggningar inom kvartersmark ansvarar fastighetsägaren.</p>
Huvudmannaskap	<p>Kommunen är huvudman för allmän plats.</p> <p>De gemensamma ytorna och funktionerna inom planområdet så som vägar, lekplats, miljöhus och diken för dagvattenhantering ska hanteras genom en gemensamhetsanläggning. Kommunen bedömer att dessa tekniska anläggningar endast kommer användas av boende inom planområdet, varför det också är rimligt att de gemensamt sköter dessa.</p>
Exploateringsavtal	<p>Innan detaljplanen antas ska ett exploateringsavtal tecknas mellan kommunen och exploatören. Exploateringsavtalet tecknas med stöd av 6 kap. plan- och bygglagen.</p> <p>Exploateringsavtalet behandlar principer för marköverlåtelse, fastighetsrättsliga åtgärder, ansvar för</p>

Fastighetsrättsliga frågor

Berörda fastigheter

utförande och finansiering av anläggningar och hur kommunen och exploatören ska samverka under utbyggnaden av detaljplaneområdet.

Byringe 7:41 ägs av en privat fastighetsägare och Gillesgården 1:3 ägs av Strängnäs kommun.

Fastighetsbildning,
gemensamhetsanläggning m.m.

Exploatören ska till kommunen överlåta sådan mark som är utlagd som allmän plats. Marken föreslås genom fastighetsreglering överföras till kommunens fastighet Gillesgården 1:3.

För skötsel och underhåll av väg, gångväg, miljöhus, lekplats, diken för dagvattenhantering m.m. inom planområdet ska en gemensamhetsanläggning bildas. En samfällighetsförening ska bildas för förvaltning av gemensamhetsanläggningen.

Tillfartsvägen till planområdet möjliggörs genom bestämmelsen g – område eller utrymme som reserveras för en gemensamhetsanläggning för väg, gångväg, miljöhus, lekplats, diken för dagvattenhantering m.m. och säkerställs med bestämmelsen väg – väg får finnas och prickmark – marken får inte förses med byggnad.

Utfart från planområdet ska ske via en utbyggnad av Länna ringväg i enlighet med i 0486-P89/10 Detaljplan för Gillesgården 1:3 i Länna, Strängnäs kommun. Lov får inte ges förrän ny tillfartsväg från Länna ringväg är byggd.

Detaljplanen förutsätter att tomtbildning sker inom området.

Mark för tekniska anläggningar (E) ska säkerställas med ledningsrätt eller äganderätt.

Ledningsägare ansöker om ledningsrätt inom kvartersmark medan exploatören bekostar dessa. Övriga förrättningar ansöks och bekostas av exploatören.

Konsekvenser av fastighetsrättsliga
åtgärder

Detaljplanen medför att det från fastigheten Byringe 7:41 kan avstyckas ett flertal tomter för bostadsändamål. Där det behövs för de nybildade och befintliga tomternas funktion ska gemensamhetsanläggning inrättas.

Ekonomiska frågor

Planekonomi

Detaljplanens upprättande bekostas av fastighetsägaren till Byringe 7:41 i enlighet med tecknat planavtal.

Genomförandet av detaljplanen medför kostnader för utbyggnad av infrastruktur i form av vägar och ledningsnät. Kostnaderna för detta finansieras av fastighetsägare inom planområdet genom att erlägga anläggningsavgifter samt att exploatören bekostar vägar.

KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE

Konsekvenser för miljö och hushållning med mark och vatten

Exploatering av ett nytt bostadsområde innebär alltid påverkan på miljö, hälsa och hushållning med mark, vatten och andra resurser. En viktig princip ur hållbarhetssynpunkt är att utbyggnaden av kommunen sker utifrån befintlig infrastruktur. Planområdet ligger i anslutning till befintliga bostadsområden, är lättillgängligt ur kommunikationssynpunkt, går att ansluta till befintligt vatten- och avloppsnät.

Enligt 3 kap 4 § första stycket miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Stadgandet ger alltså grund för att hävda jordbrukets berättigade intressen i en konkurrenssituation.

Bedömningen om förenlighet med 3-5 kap miljöbalken om att ianspråkta området för bostadsbebyggelse har gjorts i *Översiktsplan 2014, Strängnäs kommun*.

Konsekvenser för barn

Föreliggande planförslag anses inte på ett negativt sätt påverka barnens miljö, eftersom barnens behov av en trygg och säker miljö med möjlighet för lek och rekreation kan anses vara tillgodosett inom planområdet och angränsande grönstruktur.

Planområdet ligger nära strövområden och skogsområden i samhällets utkant väl lämpade för spontan lek och utevistelse. Själva planområdet är gammal åkermark som inte i någon större utsträckning har använts för barnens utevistelse.

**Jämställdhets- och
jämlikhetskonsekvenser**

Detaljplanen möjliggör för en varierande bebyggelse med friliggande enbostadshus, samt ett område för radhus, parhus och flerbostadshus. En varierande bebyggelse bedöms kunna medföra positiva sociala konsekvenser då människor med olika livssituationer och av olika samhällsskikt kan bosätta sig i området. En varierande bebyggelse kan även förebygga segregation.

Planområdet ligger väl samlat och kommunikationerna för pendlare är utmärkta genom Svealandsbanan och E20. När Läna ringväg byggs enligt detaljplan blir området lättillgängligt för trafikanter med bil, buss eller cykel.

MEDVERKANDE

Planen är upprättad i samarbete

Konsulter:

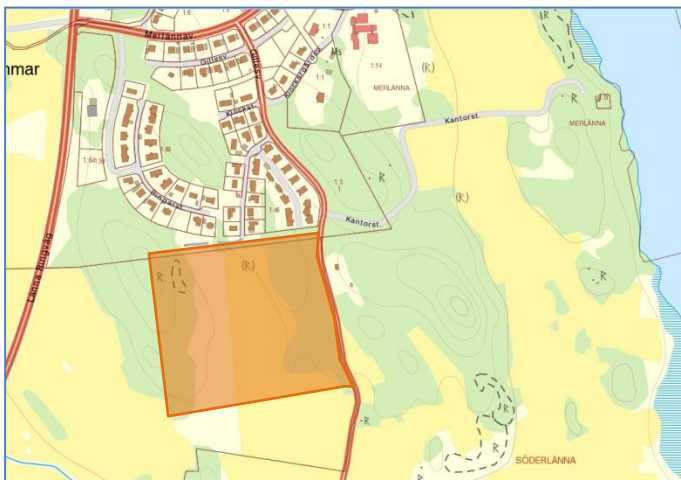
- Hanna Aandahl, Planeringsarkitekt FPR/MSA, ÅF Infrastructure

Gustaf Björklund
Planchef

Erika Svensson
Planarkitekt

Samrådsredogörelse

Tillhörande detaljplan för:

Byringe 7:41, del av,
"Söderlännen äng", Strängnäs
Kommun

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2015-08-26 enligt § 153 att sända ut detaljplan med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning för samråd. Samrådsperioden var 2015-10-09 – 2015-11-06.

Planhandlingarna har varit utställda på biblioteket i Åkers <<< Strängnäs samt på Medborgarkontoret i Strängnäs kommunhus. Annons med information om samrådet infördes i Strängnäs tidning 2015-10-09. Detaljplanehandlingarna sändes ut enligt sändlista (till statliga myndigheter och kommuner som berörs av förslaget, kommunala nämnder och styrelser, till sakägare och berörda bostadsrättsinnehavare, hyresgäster och boende samt övriga myndigheter, sammanslutningar och enskilda med väsentligt intresse av förslaget.

Detaljplanen bestod av två delar, "Söderlännen äng" och "Länna strand". Exploatören till "Länna strand" vill inte fortsätta med planarbetet och samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott (SBN AU) har den 2016-11-16 beslutat att avsluta den delen som gäller för "Länna strand". Samrådsredogörelse omfattar bara de frågorna som berör "Söderlännen äng".

Under samrådet har följande skrivelser inkommit:

Inkomna synpunkter	Datum	Synpunkt	Synpunkt tillgodosedd
Statliga myndigheter och kommuner			
Länsstyrelsen	2015-11-17	Ja	Ja
Trafikverket	2015-11-06	Ja	Ja
Lantmäteriet	2015-10-13	Ja	Ja
SGI Statens geotekniska institut		Ja	Ja
Polismyndigheten i Strängnäs	2015-10-13	Nej	-
Strängnäs stift	2015-11-09	Nej	-
Sakägare och berörda bostadsrättsinnehavare, hyresgäster och boende samt berörd hyresgästförening			
Söderlänna 7:1	2015-11-05	Ja	Nej
Gillesgården 1:51, 1:52, 1:53, 1:54, 1:56, 1:57 och (1:48, 1:49, 1:50, ej sakägare)	2015-11-06	Ja	Nej

Kommunala nämnder och styrelser			
Teknik- och fritidsnämnden	2015-11-30	Nej	-
Sevab VA	2015-11-05	Ja	Ja
Sevab Elnät	2015-11-02	Nej	-
Eskilstuna Strängnäs Energi och Miljö AB	2015-10-08	Ja	Ja
Övriga myndigheter, företag, sammanslutningar och enskilda			
Hyresgästföreningen	2015-11-06	Nej	-
Telia Sonera Skanova Access AB	2015-11-05	Ja	Ja
Vattenfall	2015-11-06	Ja	Ja
Per Wedlin, ersättare i Områdesstyrelsen Åker-Länna 2011-2014	2015-11-06	Ja	Ja, i huvudsak
Merlänna 4:15	2015-10-26 2015-10-22	Ja Ja	Nej
Gillesgården 1:13, 1:14, 1:15, 1:17, 1:19, 1:22, 1:23, 1:24, 1:25, 1:27, 1:28, 1:29, 1:41 och Merlänna 2:3	2015-11-06	Ja	Nej
Merlänna 1:16	2015-11-06	Ja	Nej
Gillesgården 1:66	2015-10-28	Ja	Nej

SYNPUNKTER

KOMMENTARER

Statliga myndigheter och kommuner

Länsstyrelsen

Förslag till detaljplan för fastigheterna Söderlänna 7: 1 och Byringe 7:41, har skickats till Länsstyrelsen för samråd enligt 5 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Planens syfte är att skapa möjligheter för nya bostäder och tillgängliggöra strandområdet.

Planförslaget bestod tidigare av två planförslag och länsstyrelsen har yttrat sig över respektive behovsbedömning under 2012.

Strandskydd

Kommunen avser att upphäva strandskyddet inom delar av detaljplanen. Som särskilt skäl anges att marken behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, enligt 7 kap. 18c punkt 5 miljöbalken. Länsstyrelsen saknar en redogörelse för kommunens lokaliseringsprövning.

Synpunkter om strandskydd berör Länna stranddelen som utgår.

Naturvårdsinventeringen visar att flera skyddsvärda och rödlistade vassberoende fågelarter finns inom strandområdet. Länsstyrelsen bedömer att anläggande av en träbrygga i vattenområdet kan påverka livsvillkoren för växt- och djurlivet på ett negativt sätt och hindrar den fria passagen. Länsstyrelsen anser att hela promenad/motionstråket bör anläggas på land istället. Detta kan dock medföra arkeologiska insatser vid gravfältet Länna 100:1.

Om kommunen ändå väljer att anlägga en träbrygga i vattenområdet måste detaljplanen säkerställa att promenad/motionstråket inkl. träbryggan anläggas på sådant sätt att strandskyddets syften inte motverkas. Åtgärden får inte påverka växt- och djurlivet negativt och den fria passagen längs med Lännasjön ska bibehållas.

Kommunens intresse av att ta området i anspråk och upphäva strandskyddet bör förtydligas i den fortsatta planprocessen. En mer utförlig motivering till hur den nya bebyggelsen bidrar till samhällsutvecklingen, och varför exploateringen väger tyngre än strandskyddet i detta område, saknas.

Generellt biotopskydd

Länsstyrelsen konstaterar att det finns flera åkerholmar inom Läna äng. Åkerholmar omfattas av det generella biotopskyddet enligt 7 kap. 11 § miljöbalken.

Arbetsföretag får inte utföras så att åkerholmarnas konstruktion eller naturvärden skadas. Enligt planförslagets utformning krävs därför en dispens från biotopskyddsbestämmelserna. Dispens söks hos Länsstyrelsen. För att få dispens krävs särskilda skäl. Kompensationsåtgärder kan med fördel anges i ansökan. Dispens bör sökas omgående för att undvika att planprocessen försenas.

Det finns ett beslut om dispens från biotopskyddet daterat 2016-10-07.

Åkerholmarna tas bort. En dispens från biotopskyddet enligt 7 kap 11 miljöbalken gällande åkerholmar finns (20161007). Dispensen gäller under förutsättningen att om åkerholmarna tas bort ska en ny holme eller ett nytt, mindre skogsbrynsområde skapas inom eller utanför planområdet som kompensationsåtgärd.

Då denna typ av kompensationsåtgärd inte ryms inom planområdet kommer åtgärden ske utom planområdet.

Vatten

Angående dagvattenhanteringen bedömer Länsstyrelsen att kommunen bör följa förslag till anpassningar enligt MKB (s. 28).

En dagvattenutredning, daterad i januari 2017, är framtagen. Planförslaget är korrigerat för att säkerställa dess rekommendationer. I områdets södra del har yta avsatts för gemensamhetsanläggning för dagvattenhantering. Ytan ligger i anslutning till planerat E-område där utrymme för pumpstation och andra tekniska anläggningar avsatts.

Fornlämningar

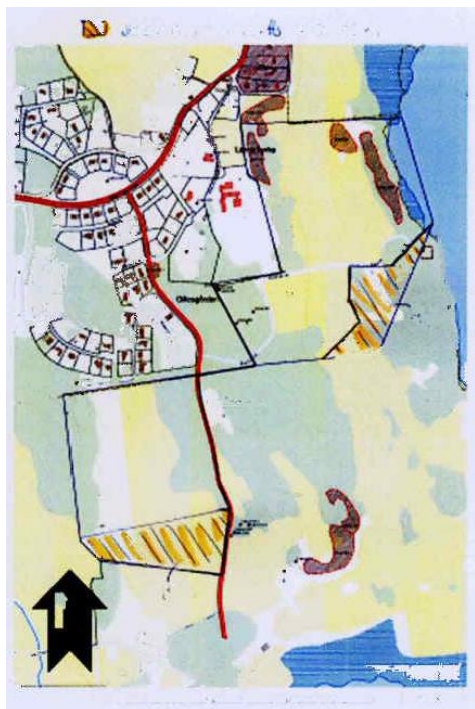
Området kring Läna kyrka är en rik brons- och järnåldersbygd. Inför detaljplanering av de båda aktuella planområdena genomfördes på markägarnas initiativ, arkeologiska utredningar av större delen av områdena under åren 2012 och 2013.

Under november och december år 2014 samrådde Strängnäs kommun med länsstyrelsen inför detaljplaneringen.

I nuvarande planförslag har båda planområdena utökats till sin omfattning i förhållande till de arkeologiska utredningarna och de tidiga samråden, se figur 1.

Bebyggelsen håller sig inom gränsen för det arkeologiska utredningsområdet. Planområdets utbredning har sedan samrådet ändrats så att den icke utredda delen utgått.

Område som inte utretts arkeologiskt

Figur I. Utökning av planområdet

Ingen av dessa ytor har utretts arkeologiskt. Inom dessa bedömer Länsstyrelsen att det inte är osannolikt att det finns okända fornlämningar. Eftersom dessa ytor inte ska bebyggas är det lämpligt att i planbeskrivningen ange att de inte är arkeologiskt utredda och att eventuella markingrepp inom dessa ytor kräver samråd med Länsstyrelsen.

Fornlämningarna är föredömligt tydligt markerade på plankartan. Gällande Länna stranddelen måste dock fornlämningsområdet utvidgas enligt Länsstyrelsens tidiga samråd så att den ensamliggande stensättningen Länna 102:1 ingår i fornlämningsområdet till gravfältet Länna 100:1. Det angivna E området får inte förläggas inom fornlämningsområdet mellan gravfältet och stensättningen.

Run-R i planområdets sydvästra bostadskvarter som representerar Länna 116:1l, bör tas bort. Platsen är en fyndplats där inga ytterligare arkeologiska åtgärder krävs.

Inom båda områdena finns skrafferade ytor inom kvartersmark för bostäder som representerar boplatserna 517 och 527. Även dessa kan tas bort på plankartan.

Under planarbetets gång har Boverkets rekommendationer för användandet av FORN ändrats. Området ligger nu på kvartersmark som prickad och med egenskapen (n) för naturområde och har för setts med en bestämmelse om skydd av kulturvärden (q) .

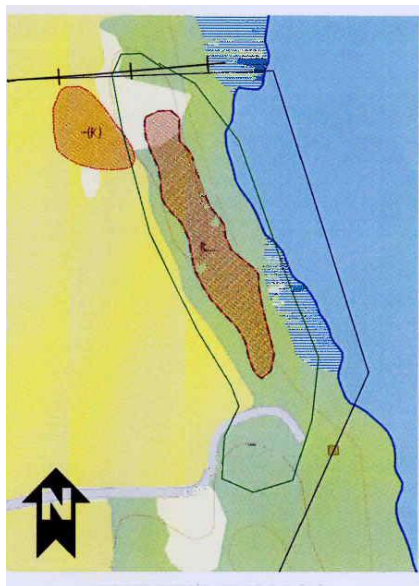
Plankartan korrigeras enligt synpunkterna.

Länsstyrelsen kommer inte att begära några ytterligare arkeologiska insatser för dessa.

Även inom fornlämningsområdena kan det vara lämpligt att anlägga gångvägar och promenadstråk, snarare än att de uppstår spontant eftersom fornlämningar i det senare fallet riskerar att skadas. För anläggande av både gångvägar och promenadstråk inom fornlämningsområden krävs dock planering med antikvarisk medverkan och arkeologiska insatser, förslagsvis i form av schaktningsövervakning. Detta bör anges i upplysningstexten i planbestämmelserna liksom det bör förtydligas i planbeskrivningen.

Det är bra att det finns en upplysningstext i planbestämmelserna, men denna bör redigeras, förslagsvis; Alla typer av markingrepp inom fornlämningsområde enligt 2 kap 2 och 12 §§ kulturmiljölagen (KML) kräver tillståndsprövning av Länsstyrelsen. För anläggandet av gångvägar genom fornlämningsområden krävs arkeologisk undersökning. Länsstyrelsen ska i god tid kontaktas.

Plankartan och planbeskrivning kompletteras med upplysningstext enligt följande: "Alla typer av markingrepp inom fornlämningsområde kräver tillståndsprövning av Länsstyrelsen enligt 2 kap 2 och 12 §§ kulturmiljölagen (KML).

Figur 2. Utvidgat fornlämningsområde

I det tidiga samrådet förordades ett vårdplan för fornlämningarna (se MKB s14). Om strandområdet ska kunna utnyttjas som planen beskriver är en vårdplan ett krav enligt KML.

Området för synpunkten har utgått.

Värdefull jordbruksmark

Detaljplanen omfattar jordbruksmark som är av nationell betydelse enligt miljöbalkens 3 kap 4 §. I MBK beskriver kommunen att Merlännä är utpekad som utbyggnadsområde i översiktsplanen. Något ställningstagande kring jordbruksmarkens värde i förhållande till detta finns dock inte. Länsstyrelsen anser inte att frågan redan avklarats i översiktsplanen, eftersom ÖP inte är tillräckligt detaljerad för att peka ut faktiska markområden. Även om utvecklingen i Merlännä kan vara ett väsentligt samhällsintresse, så behöver en bedömning göras om behovet kan tillgodoses genom att annan mark tas i anspråk.

Enligt Miljöbalken 3 kap 4 § första stycket får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Stadgandet ger alltså grund för att hävda jordbrukets berättigade intressen i en konkurrenssituation.

Planförslaget utformas så att tillbörlig hänsyn tas till jordbruket. Bebyggelsen lokaliseras och utformas så att jordbrukets intressen skadas så litet som möjligt.

I kommunens ÖP redovisas en utvecklingsstrategi för Strängnäs kommun som syftar till att uppnå målet om en långsiktig hållbar kommun med en fortsatt positiv utveckling av tätorterna och en livskraftig landsbygd utan att jord- och skogsbrukslandskapens höga natur- och kulturvärden förbrukas.

Tillsammans med två andra noder (Vansö-Lundby och Härad) identifieras Länna som huvudsakligt område för landsbygdsutveckling. Efter en avvägning mellan jordbruksmarkens värde i förhållande till utbyggnad av området bedömer kommunen att ombildande av brukbar åkermark till bostadsmark är nödvändigt för att tillgodose behovet av bostäder i Merlännä. Ianspråktagandet av åkermarken runt om Merlännä får därför ses som en naturlig utveckling av samhället. För detaljplanen för Länna äng finns dessutom en befintlig infrastruktur att bygga vidare på. I den

angränsande detaljplanen för Gillesgården 1:3, från 1989, finns en uppsamlingsgata planerad i form av "Länna ringväg". Läget är fördelaktigt med utbyggd infrastruktur samt det transportnära läget med E20 och Rv55.

Den nya översiktsplanen från 2014 slår fast vikten av förtätning runt kommunens så kallad "noder" som ett led i den tillväxtstrategi som kommunen antagit för att uppnå långsikt hållbar tillväxt de närmaste decennierna.

Planbeskrivningen kompletteras med kommunens bedömning av behovet av brukbar jordbruksmark tas i anspråk.

Övrigt

I handläggningen av ärendet deltog Agneta Scharp (kulturmiljö), Marie Myhrman och Irene Karlsson-Elfgren (natur och miljö), Jon Wessling (Landsbygd).

Jon Wiggh

Bilaga:
Översiktskarta med fornlämningar

Trafikverket

Anslutningar till väg 911

Planområdet kopplas till det allmänna vägnätet via en planerad uppsamlingsgata, som regleras i en angränsande detaljplan. Planbeskrivningen anger att tillstånd krävs från Trafikverket för att ansluta uppsamlingsgatan till väg 911.

Anslutning till väg 911,
Söderlännavägen, har utgått.

Här vill vi upplysa om att detta är beroende av hur detaljplanen är utformad. Om anslutningspunkten är reglerad i detaljplanen, så krävs inget tillstånd från Trafikverket. Trafikverket välkomnar en fortsatt dialog i frågan.

Placering och utformning av en anslutning till allmän väg ska uppfylla kraven i VGU (Vägar och gators utformning). När högsta tillåtna hastighet är 50 km/tim, som i detta fall, är kravet på siktsträcka 110 meter (god standard) men minst 80 meter (mindre god standard). Siktsträckan ska mätas från en punkt, 5 meter in på den anslutande gatan från höjden 1,1 meter och till en punkt på den allmänna vägen på höjden 0,6 meter över körbanan. Området som bildas utifrån linjen mellan ovan nämnda punkter och den allmänna vägen är det så kallade frisiktsområdet. Det tänkta läget för anslutningen till väg 911 uppfyller inte gällande krav, varför frisiktsområdet måste säkerställas genom schaktning och röjning.

Trafikbuller

Planbeskrivningen anger att gällande riktvärden för trafikbuller ska följas. Trafikverket utgår från att bullersituationen har studerats, och att förutsättningarna i och omkring planområdet är sådana att bullerriktvärde klaras även utan bullerdämpande åtgärder. Utifrån ovanstående anser Trafikverket att gällande riktvärden ska säkerställas med en bestämmelse i plankartan.

Bestämmelser om högsta tillåtna nivåer på störning bör endast tillämpas om nivåerna på störningarna inte är reglerade i annan lagstiftning, här regleras de i Miljöbalken (MB) via Förordning (2015:216). Möjligheterna att införa högsta tillåtna värden för buller på plankartan är begränsade eftersom det krävs särskilda skäl för regleringen. Sådana skäl kan vara att detaljplanen avser särskilt störningskänslig verksamhet, till exempel vissa typer av vårdinrättningar, en skola för särskilt känsliga personer eller ett laboratorium för störningskänslig verksamhet. Då planområdet avser ett bostadsområde saknas lagstöd för en sådan reglering enligt PBL (2010:900) 4 kap 12 §.

Riktvärden ändras i regel oftare än detaljplan varför en reglering av riktvärden gör detaljplanen onödigt oflexibel.

Lantmäteriet

Upplysningar

Det är oklart vad gränsen mellan Byringe 7:41 och Gillesgården 1:3 har för kvalitet i grundkartsunderlaget. Om gränsen baseras på underlag från den digitala registreringskartan kan byggrätten påverkas om det vid den senare lantmåteriförrättningen uppdagas att gränsen har en annan sträckning än vad registerkartan redovisar. LM rekommendera att gränsen mäts in och att data från inmätningen läggs till grundkartan.

Gränsen revideras i grundkartan.

Merläna 1:6 har ett servitut som blir onödigt inom det område som planläggs som lokalgata. Det är lämpligt att ombilda servitutet i samband med övrig fastighetsbildning inom planområdet.

Kommunen är fastighetsägare till Merläna 1:6 och kommer i samråd med Lantmäteriet att förra en diskussion med berörd markägare för att avtala om servitutet upphörande i det fall servitutet förlorar meningen efter antagen av detaljplanen.

SGI Statens geotekniska institut Yttrande över samråds handling daterad 2015-08-12

Statens geotekniska institut (SGI) har av Strängnäs kommun erhållit rubricerad detaljplan med begäran om yttrande. SGI:s yttrande avser geotekniska säkerhetsfrågor såsom ras, skred och erosion. Grundläggningsfrågor och miljötekniska frågor, såsom hantering av radon, ingår således inte i granskningen.

Syftet med detaljplanen är att intill Merläna samhälle och Lännsjön, i ett idag obebyggt område, möjliggöra bebyggelse med ca 70 nya bostäder, i form av villor, radhus/parhus/flerbostadshus (trygghetsboende).

Underlag

- Planbeskrivning med tillhörande plankartor upprättade av Strängnäs kommun, daterad 2015-08-12.

- Miljökonsekvensbeskrivning Söderläna 7:1 och Byringe 7:41, del av, "Länna strand / Söderläna äng", Strängnäs Kommun, daterad 2015-06-09

- Naturvärdesbedömning Länna strand Strängnäs kommun 2015. ADOXA Naturvård, daterad 2015-06-03.

En sådan underökning är gjord (20170131) efter samrådsskedet. Områdets totalstabilitet bedöms, enligt utförd geoteknisk undersökning, i dagsläget vara tillfredsställande. Stabiliteten inom området bedöms inte påverkas av förhöjda grundvattennivåer.

Enligt bedömningen om risker för framtida högre vattenstånd avses bebyggelse inte lokaliseras på lägre nivå än ca 3,0 meter över nuvarande medelvattennivå.

Utöver den geotekniska undersökningen finns en dagvattenutredning som behandlar dag- och ytvattnet.

SGI:s synpunkter

Planområdet består av två delar. Norra delen kallad "Länna Strand" omfattar den obebyggda åkermarken mellan Lännsjön och Merläna samhället. Den södra delen kallad "Länna Äng" omfattar den obebyggda åker-

och ängsmark mellan riksvägen 55 i väster och Söderlänna vägen i öster.

Enligt planbeskrivningen består undergrunden av lera/silt och moränkullar. Någon geoteknisk undersökning har ej utförts.

Som underlag för en detaljplan ska en geoteknisk utredning utföras av geoteknisk sakkunnig baserat på geotekniska fält- och laboratorieundersökningar alternativt baserat befintliga geotekniska fält- och laboratorieundersökningar eller geoteknisk besiktning / kartering, beroende på de geotekniska förutsättningarna. Geotekniska aspekter såsom säkerhetsfrågor avseende skred, ras, risk för blocknedfall och erosion ska behandlas, men även aspekter avseende sättningar, grundläggning, hantering av grundvatten och ytvatten etc. bör belysas.

Vi rekommenderar att en geoteknisk utredning utförs i planskedet för att klarlägga de geotekniska förutsättningarna för planändamålet. Geoteknisk utredning utförs till minst detaljerad nivå enligt IEG Rapport 4:2010 alternativt enligt IEG Rapport 6:2008.

Sammanfattningsvis ser SGI från geoteknisk säkerhetssynvinkel att planläggning är möjlig förutsatt att de geotekniska förutsättningarna avseende stabilitet klarläggs i det fortsatta planarbetet. Krävs det åtgärder eller restriktioner bör dessa på ett plantekniskt godtagbart sätt säkerställas i planen.

Sakägare och berörda bostadsrättsinnehavare, hyresgäster och boende samt berörd hyresgästförening

Söderlänna 7:1

Vi motsätter oss byggnation på Söderlänna Äng då vi anser att högt kulturvärde för Strängnäs kommun går förlorat. Att lägga bebyggelse nära ett säteri med anor från 1600-talet medför att det unika kulturlandskapet förändras avsevärt. Dessutom begränsas gårdens förutsättningar att bedriva och anpassa sig till framtida verksamheter och därigenom hålla gårdsbilden levande.

Nedan följer valda utdrag ur Statsbyggnads- och kulturmiljöprogram för Strängnäs Kommun - Åker och Länna, avsnitt C, 2012.

*"Värden och kännetecken
Välbevarad och avläsbar säterimiljö."*

I detaljplanen regleras den tillkommande bebyggelse, som vetter mot söder och säteriet, så att den får karaktär av äldre bondby. Avstånd mellan planerad bebyggelse är ca 270 meter och består av ängs- och odlingsmark. Med det respektavståndet säkerställs att säteriets verksamhet inte äventyras.

"Övergripande riktlinjer

Säterimiljöns kännetecknande struktur bevaras, med dess omgivande storskaliga odlingslandskap, mangård, allé med stenmurar längst med vägen, enhetligt utformade ekonomibyggnader och tillhörande torp i skogsbrynen."

"Kommunens bedömning

1. Högsta värde"

Slutligen befarar vi att trafiken kommer att öka vid byggande av bostäder på Länna Strand och Söderlänna Äng. Redan idag är vägen starkt belastad. Förslag till åtgärd är att göra del av Söderlännavägen till gång- och cykelväg.

Länna ringväg ligger utom planområdet för Länna äng. Redan 1989, i detaljplanen för Gillesgården 1:3 m fl, planerades en uppsamlingsgata i form av Länna Ringväg. Frågan om gatans utformning är således redan avgjord i den detaljplanen. Vägen byggdes aldrig helt ut, men har legat som en beredskap inför kommande utveckling i Länna.

Den planerade uppsamlingsgatan (Länna ringväg) i angränsande detaljplan vilket visar kommunens intentioner att Merlännas bebyggelseutveckling skulle ske söderut inom söderlänna äng. Läget mellan de två höglänta skogspartierna bedöms vara minst störande för omgivande odlingslandskap och påverkan av kulturlandskapet.

Länna äng kommer att anslutas till Länna ringväg, som i sin tur ansluter till Merlännavägen. Då anslutningen ligger nära väg 55 kommer huvuddelen av trafiken till och från Länna äng att gå utanför Länna samhälle. Trafik mot Åkers Styckebruk förmodas gå via både väg 55 och Söderlännavägen för att sedan ansluta till väg 910. Med en ökad, bilburen, befolkning i tätorten kommer trafiken också att öka.

Cykelvägen, Strängnäs-Merläna
finns med i kommunens cykelplan.

Gillesgården 1:51, 1:52, 1:53, 1:54, 1:56, 1:57 och (1:48, 1:49, 1:50, ej sakägare)

Först och främst skall påpekas att vi anser att kommunen har brustit i sin kommunikation genom att inte skicka samtliga papper som utgör detta underlag till undertecknade parter. Att den här detaljplanen föranleder att en uppsamlingsväg som planerades för 26 år sedan i detaljplan Gillesgården 1:3 nu skall byggas, berör oss i allra högsta grad. Vi skall således betraktas som "rågrannar".

Hur samråd ska gå till finns reglerat i Plan- och bygglagen, PBL (2010:900). Enligt PBL (2010:900) 5 kap. 11 § skall kommunen ge tillfälle till samråd. I praktiken innebär det att kommunen informerar om att samråd ska hållas och meddelar var mer information och underlag finns att tillgå. I detta fall har detaljplanehandlingarna sändes ut enligt fastighetsförteckning från lantmäteriet. Planhandlingarna har varit utställda på biblioteket i Åkers och Strängnäs samt på Medborgarkontoret i Strängnäs kommunhus. Annons med information om samrådet infördes i Strängnäs tidning 2015-10-09 och efter öppet hus den 19 oktober sändes planhandlingarna till de som önskade med vanlig post.

Vägen och dess utformning och påverkan reglerades och prövades i den detaljplan där de fysiskt sett ligger. Sakägare är den vars fastighet direkt angränsar mot planområdet.

Synpunkter på förslaget som sådant:

1. Planbeskrivningen är delvis vilseledande alt. bristfällig.

- Än en gång står det (s. 5) att det är c:a 5 km till Åkers Styckebruk. Det är dock fågelvägen. Följer man den befintliga vägen så är det 12 km till Åkers Styckebruk. Tidsvinsten att åka den vägen till E20 i stället för Riksväg 55 kan således ifrågasättas, framför allt under vinterhalvåret.

- På sida 16 står det finns skola i årskurs 1-5. Det har varit endast årskurs 1-4 i många år. Sedan står det på samma sida att Solberga Köpcentrum omfattar butiker som Solberga Blommor. Det är dock allmänt känt att handelsträdgården kommer att rivras till förmån för en till infart till Solberga Köpcentrum.

- På alla kartor över området i planbeskrivningen är uppsamlingsvägen inritad på bara en av dem, nämligen kartan på sida 6. Det är mycket vilseledande om man försöker få en överblick över den blivande situationen.

2. Uppsamlingsvägen detaljplan Gillesgården 1:3 från 1989.

På sida 23 i planbeskrivningen redogörs för den ökade trafikmängden och trafikbelastningen på befintliga gator. Den lär bli marginellt större eftersom merparten av trafiken förväntas åka över den än så länge obefintliga uppsamlingsvägen. Det redogörs således inte hur den planerade uppsamlingsvägen kommer att påverka boenden längs med den. Utan uppsamlingsväg bakom östra delen av Ringarstigen är det tal om en i stort sett ostörd miljö utan störningar från stora vägar. Följderna av uppsamlingsvägen för de boenden på östra delen av Ringarstigen gällande bullernivåer, miljöpåverkan i form av avgaser och dylikt bör utredas. Det verkar nämligen inte ha gjorts inför detaljplan Gillesgården 1:3, det nämns i alla fall inte i pappren som lämnades ut som bilaga till köpebrevet. Dessutom har det gått 26 år sedan antagandet av detaljplanen så även om dessa frågor besvarades 1988, må situationen idag vara en annan.

Det som vi anser bör göras är att kommunen reder ut alt. svarar på nedanstående frågor:

Avståndet till Åkers Styckebruk i planbeskrivning korrigeras till ca 12 km.

Planbeskrivningen har korrigerats. Sedan planarbetet påbörjats har kommunens skolstrategi ändrats. I Länna finns numer (2018) en förskola. Planbeskrivningen revideras och texten om Solberga blommor tas bort.

Den planerade uppsamlingsgatan finns på gällande detaljplankarta för Gillesgården 1:3 m fl. Den är ännu inte genomförd och finns därför inte redovisad i övriga kartor.

Den planerade uppsamlingsgatan prövades i samband med den gällande detaljplanen för Gillesgården 1:3 m fl vilken vann laga kraft 1989.

Uppsamlingsgatans påverkan i gällande detaljplan prövas inte i aktuellt planarbete. De frågorna är kopplade till den plan där uppsamlingsgatan ligger.

• Utredning om det finns andra alternativ till uppsamlingsvägen, antingen genom de befintliga vägarna eller genom en annan väganslutning.

Under planarbetets gång har det studerats huruvida planområdet kunnat ansluta till Söderlännavägen. Detta bedöms inte möjligt då en sådan anslutning inte bedöms kunna uppnå gällande säkerhetskrav på bland annat fri sikt.

• Bedömning av trafikmängden och trafikbelastningen på uppsamlingsvägen. Bedömning av bullernivån (skogspartiet kommer att stänga in ljudet från uppsamlingsvägen), miljöpåverkan i form av avgaser och dylikt.

Uppsamlingsgatan, både befintlig del och den som finns planerad i tidigare detaljplan, kommer få en ökad trafikmängd. All motortrafik till och från området kommer att gå via uppsamlingsgatan.

• Svar på frågan i vilket skede en möjlig uppsamlingsväg skall byggas under planens genomförandetid. Blir det i ett tidigt skede riskerar det att medföra en hög trafikbelastning i form av byggtrafik.

Uppsamlingsgatan kommer byggas i ett tidigt skede. Detta då den är viktig för planens genomförande och också kommer att utgöra access för byggtrafiken.

• Svar på frågan vilken hastighet det i så fall kommer att bli på uppsamlingsvägen eftersom det påverkar bullernivån samt säkerheten i området.

Hastighetsbegränsning på kommunala vägar bestäms av Teknisk och servicekontoret (TSK)

Vi håller med om att genomförande av planen kan leda till ett ökat befolkningsunderlag som skulle kunna ha en positiv effekt på samhället i allmänhet. Skolan kan bevaras, det lär finnas underlag för cykelbana och service i allmänhet. Denna plan skall dock innebära ett lyft för hela samhället och det får inte slå oproportionellt hårt mot de befintliga boendena. Vi befarar att uppsamlingsvägen som sådan kommer att innebära ett avsevärt ingrepp i vår livsmiljö med bl.a. en rejäl värdeminskning av våra fastigheter till följd.

Kommunala nämnder och styrelser

Sevab VA

Yttrande angående VA-teknisk försörjning

Ekonomiska frågor

- Ledningsflytt bekostas av entreprenören.
- Kapacitetshöjande åtgärder på befintligt VA-ledningsnätet behöver utredas. Om detta behövs för att möjliggöra planen så bekostas detta av entreprenören.
- Ekonomiska konsekvenser kan bli aktuellt beroende på vad dagvattenutredningen visar för teknisk lösning.

Teknisk försörjning

- En dagvattenutredning behöver genomföras för att tydliggöra ytbehovet för dagvattenanläggningar inom planområdet. Exempelvis ser vi att det kommer behövas u-områden inom det område som i samrådshandlingen klassas som kvartersmark.
- En övergripande kapacitetsutredning kring dricksvattenförsörjning behöver genomföras. detta utreds av ESEM.
- ESEM har i tidigare församråd yttrat sig kring den VA-tekniska lösningen. Vi föreslår att en förprojektering av mark och VA genomförs för att säkerställa att det är tekniskt möjligt att avleda dag- och spillvatten med självfall i föreslagna lokalgator.

Kommentarer till planbeskrivningen

- Sid:29. Teknisk försörjning: Detaljplaneområdet ligger idag utanför kommunalt verksamhetsområde för VA men kommer efter utbyggnad att ingå i verksamhetsområdet. Se även sid:26.
- Befintliga VA-ledningar korsar området. Detta bör nämnas under teknisk försörjning.

Eskilstuna Strängnäs Energi och Miljö AB

Yttrande beträffande gator o vändplaner för Renhållningsfordon

Bredd körbana 3,5m vändplan 18m i diameter

Ledningarna flyttas och placeras i utritade u-områden. Exploatören bekostar åtgärderna.

Då planen helt saknar kommunalt huvudmannaskap bekostas exploatören.

En dagvattenutredning är genomförd i januari 2017. Den har visat på ett behov av en dagvattenanläggning, för fördröjning och viss rening, i områdets södra del. U-områden har införts på kartan.

En förprojektering är genomförd.

Planbeskrivningen korrigeras.

Efter delningen av planuppdraget i två separata planer ligger va-ledningarna utom planområdets gränser.

Synpunkterna inarbetas i planen. I första hand ska renhållningsfordon kunna köra i slinga med tillräcklig bred och bärighet. På ett fåtal platser inom planområdet är detta inte möjligt. Där kommer istället uppställningsplatser för sopkärl att

anordnas. Inom planområdet planeras även för en gemensamhetsanläggning för miljöhus.

Övriga myndigheter, företag, sammanslutningar och enskilda

Telia Sonera Skanova Access AB

Yttrande

Skanovas har två befintlig teleanläggning/rättighet på stolpar och luft genom berörda områden, se kartbilaga nedan.

-Den ena anläggningen som enligt matar fastigheten Merlänna 1 :6, är inte i drift enligt noteringar i stödsystem. Den påverkas av rubricerat planförslag och åtgärd krävs i samband med exploateringen.

-Den andra anläggningen som går efter väg genom område Grindstugan och ner mot "Söderlänna ligger i kanten på planområdet.

Generellt önskar Skanova att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flytt och att detta registreras på planen.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova generellt att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på plankartan. Kontakta <https://www.ledningskollen.se>

Kabelanvisning beställs via <https://www.ledningskollen.se>

För ledningssamordning kontakta Skanovas Nätförvaltning för det aktuella området på tfn 08-90 100.

Eventuella kostnader för flyttning av ledningar hanteras i exploateringsavtal och kommer att bekostas av exploitören..

Vattenfall

Vattenfall Elddistribution AB, nedan kallad Vattenfall har tagit del av samrådshandlingarna för rubricerat ärende och lämnar följande yttrande.

Eventuella kostnader för flyttning av ledningar hanteras i exploateringsavtal och kommer att bekostas av exploitören.

Vattenfall har elanläggningar inom och i närheten av planområdet vilket visas av bifogad karta, röd linje = 10 kV högspänningsledning, blå linje = 0,4 kV lågspänningsledning, lila linje = 0,1 kV signalkabel. Heldragna linjer är luftledningar och streckade linjer är markförlagda kablar. Ledningarnas läge i kartan är ungefärligt. Nätstationer visas som svart blyxförsedd kvadrat.

Eventuell flytt/förändringar av befintliga elanläggningar utförs av Vattenfall, men bekostas av exploitören.

Vattenfall har ej något ytterligare att erinra mot rubricerat ärende. Vattenfall informerar därför endast om följande krav, se övrigt.

Övrigt

Offert på eventuella el-serviser, både byggkraft och permanent servis, beställs via

www.vattenfall.se/sv/anslutning-till-elnetet.htm eller på telefon: 020-82 1000.

Vid eventuella schaktningsarbeten skall kabelutsättning begäras. Detta beställs via Post och telestyrelsens www.ledningskollen.se. Om ärendet brådskar kontakta Vattenfalls kundtjänst på telefon: 020-82 1000, kostnaden för utryckningen debiteras då beställaren.

Befintliga elanläggningar måste hållas tillgängliga under alla skeden av plangenomförandet.

Vattenfalls markförlagda kablar får inte byggas över och Vattenfalls anläggningar måste uppfylla det säkerhetsavstånd som framgår av Elsäkerhetsverkets starkströmsföreskrifter.

Per Wedlin, ersättare i Områdesstyrelsen Åker-Länna 2011-2014

Allmänt

Jag är positiv till planen.

Planen kan när den är fullbebyggd ge Länna ett tillskott på ca 150-200 invånare i en vacker landsbygdsmiljö, endast 8 km från köpområdet i Biskopskvarn. Det är en ökning om 50 %.

Befolkningsökningen kommer att ge förskola och skola bättre underlag. Bebyggelsen kommer också öka incitamenten för en säker cykelväg till Biskopskvarn, och i dess fortsättning, en GC-tunnel under den del av riksväg 55 mellan Biskopskvarn och Kilenkrysset som kommunen tycks ha övertagit ofärdigställd från Vägverket någon gång efter 2004.

Planen beaktar allmänna intressen på ett mycket förtjänstfullt sätt. Mer än hälften av planområdena utgörs av natur- fornskydds och öppen mark som inte får bebyggas.

Kommunalt huvudmannaskap skall råda på gator, stigar, fornskydds- och naturområden. Stigen och strandpromenaden längs Lännsjön kommer att ge alla lännabor och besökare ett värdefullt rekreationsområde. De privatiseringar av strandområden och småvägar med enskilt huvudmannaskap som skapat osämja mellan invånare i MarieIundsviken och på Tosterö, liksom utestängande allmänhetens, undviks därigenom i Länna. Bra!

Anläggandet av lokalgator, stigar och brädgång i stranden är en kostnad som skall bekostas av exploaterarna inom planområdet. Det är dyrt att exploatera. De kan ha svårt att acceptera att betala för anläggningar som också kommer att utnyttjas av andra än husköparna och begära senareläggningar eller omförhandlingar för sådana kostnader.

Det är därför viktigt att exploateringsavtalen utformas på ett tydligt och juridiskt säkerställt sätt, så att de allmänna anläggningar som skall kompensera för ingreppen i naturmiljön kommer till stånd i ett tidigt stadium. Detta är ett ansvar som med kommunens nuvarande organisation ligger under Kommunstyrelsen. Däremot finns en del av de verktyg som finns för detta i PBL, ett av Samhällsbyggnadsnämndens verktyg.

Delområdet Länna strand är det område som mest påverkar upplevelsen av Länna som byn på åsen med utsikt

De delar som avser Länna strand besvaras ej då den delen av projektet utgått.

Gator inom planområdet bedöms endast användas av boende inom planområdet. Därför är det också rimligt att både byggnation och drift utföres av desamma genom gemensamhetsanläggningar.

över en sjö. En traditionell och funktionellt betingad bebyggelseplanering. En del av den upplevelsen kommer att förloras när Läna strand byggs. Även om de två delområdena har olika ägare med konkurrerande intressen, så bör Läna äng byggas först.

Kommentarer till naturvärdesbedömning, Läna strand

Sid 3: "Vattenstranden karakteriseras av ett 5 - 15 meter brett och tämligen glest vassbälte med bitvis dominerande inslag av sjöfråken och smalkaveldun vilket antyder relativt låga näringsnivåer i sjöns vatten". Det motsäger i uppgifterna i MKB:n sid 22. Länasjön upplevs nog snarast som övergödd (eutrof).

Kommentarer till miljökonsekvensbeskrivningen

Sid 5: " Det är ungefär 5 kilometer till Åkers Styckebruk, närmaste större ort. "Det är fel. Närmaste större ort är Strängnäs stad till vars centrum det är ungefär 12 km. Till köpcentret i Biskopskvarn/Solberga är det ca 8 km. Till Åkers styckebruk torget är det ungefär 13 km via riksväg 55.

Sid 11: " Naturmark på privat mark säkras upp i planen" Av vad som föreskrivs på sid 29 i planbeskrivningen så avses naturmarken att överföras till en kommunägd fastighet. Det är utmärkt. Marken kommer inte längre att vara privat, varför formuleringen bör förtydligas.

Sedan samrådet är alla mark inom planområdet kvartersmark. Detta gäller även naturområden.

Sid 14: "3.1 3 Förslag till anpassningar. Informationsskyltar om fornlämningarna ordnas i anslutning till dessa, då upplysning om dess läge och historia minskar risken för slitage och förstörelse. Även information om de lämningar som kommer att överbyggas (boplats C-D) ska ingå. "Utmärkt! Upplevelsen av en plats skapas också av kunskapen om dess historia. Det är en låg kostnad som ger mycket tillbaka.

Sid 20: "3.2.2 Påverkan och effekt" på sid 19 med fortsättning på sid 20:

Tredje stycket: " .. anläggandet av promenadstråk badplats" Det är oklart om med badplats avses den del av vattenområdet som på plankartan anges med W och där brygga får byggas. Det bör förtydligas både här, i planbeskrivningen och på plankartan.

Sista stycket om promenadstig runt fornlämningsområdet: En sådan promenadstig bedöms kunna påverka kulturmiljön då den idag obebyggda miljön, som därmed upplevs som opåverkad, nu kommer att upplevas urbaniserad och tillrättalagd.

Syftet med planen är inte att skapa en "urban" miljö, utan tvärtom, att anknyta till landskapets nuvarande och sedan länge övergivna bebyggelse. Stigens syfte är funktionell – att tillgängliggöra området. Den skall inte själv påverka landskapet mer än nödvändigt.

Sid 22: "Lännsjön .. där växtplankton och näringsämnen uppvisar otillfredsställande status och indikerar en övergödningsproblematik. " Jfr uppgiften i naturvärdesbedömningen sid 3.

Sid 30: "3.5.3 Förslag till anpassningar. • Reglera i avtal med exploatör att området mellan exploateringen och strandzonen årligen skall skötas alternativt betas. "

Området kommer att vara allmän platsmark med kommunalt huvudmannaskap. Kommunen, kan begära av markägaren att äganderätten överförs till kommunen enl PBL 6: 13, vilket också anges skall ske i planbeskrivningen på sid 29.

Det är osäkert om kommunen i egenskap av huvudman, oavsett om marken fortsatt är privatägd eller övertagits av kommunen, kan påföra exploatören kostnader för löpande framtida underhållsåtgärder. Det bör nog i så fall göras i exploateringsavtalet, så att en fast engångssumma tillförs huvudmannen för framtida underhållsåtgärder. När exploateringen är genomförd och kvartersmarken fått nya ägare, och den allmänna platsmarken är iordningsställd, så är exploateringsavtalet normalt sätt uppfyllt. Då upphör exploatörens roll. Sedan kan naturligtvis huvudmannen teckna avtal med tidigare markägare eller annan entreprenör för områdets förvaltning (med beaktande av LOU).

Övrigt miljökonsekvensbeskrivningen

Texten innehåller rätt många skrivfel som bör korrigeras.

Kommentarer till planbeskrivningen

Sid 5: "Byringen 7:41" skall vara Byringe 7:41.

Sid 20: " Inom naturmiljö (planbestämmelsen Natur) får en skylt med information om lokala växter och djur uppföras utan bygglov. Skylten får ej vara större än 80 x 50 cm. "

Detta är utmärkt, men bestämmelsen bör också gälla områden med bestämmelsen FORN. I det sistnämnda fallet då kanske främst med upplysningar om dessa. Så anges också i miljökonsekvensbeskrivningen. Se också min kommentar till plankartan.

Noteras. Planbeskrivningen har korrigerats.

Sedan samrådet har beteckningen FORN ändrats i Boverkets allmänna råd. Området är numer kvartersmark. För att skydda fornlämningsområdet har en bestämmelse om skydd av kulturvärden införts (q) i kombination med prickmark (byggnad får ej uppföras). Plankartan har

också kompletterats med en
upplysningstext om att alla typer av
markingrepp inom fornlämningsområde
kräver tillstånd av Länsstyrelsen (2 kap 2
och 12 §§ KML)

Sid 27: Genomförandetiden anges till 10 år. Det är bra, men det är osannolikt att någon större del av kvartersmarken då kommer att vara bebyggd. Det beror på prissättning, marknadsföring och omvärldsfaktorer. Det bör dock tillses att den allmänna platsmarken verkligen har lösts in, och de anläggningar som skall göras på denna, har förverkligats före utgången.

Allmän platsmark saknas i förslaget.

Sid 28: "All mark som i detaljplanen är utlagd som allmän plats Lokalgata ska överföras till en av kommunen ägd fastighet." Det är utmärkt, men det utesluter inte att kommunen har rätt enl PBL 6:13 att lösa in även annan allmän platsmark som NATUR och FORN. Det kan vara praktiskt beträffande fornområdet i Länna strand där promenadstig och brädgångar skall anläggas. Se även min kommentar till sid 30 i MKB.

Allmän platsmark saknas i förslaget.

Sid 29: "Inlösen, ersättning." Mark som i detaljplanen har utlagts som allmän platsmark skall överföras till kommunägd fastighet". Det får tolkas som att även NATUR och FORN skall överföras till en kommunägd fastighet. Skrivningarna i MKB och på sidan 28 bör göras Samstämmiga/förtydligas.

Det finns ingen bestämmelse i PBL om huvudmannens rätt att lösa in vattenområde, även om det behövs för att t ex anordna en brygga eller att iordningsställa en sjöbotten vid en badplats. Problemet visade sig vid anläggandet av det kommunala badet vid Forsavägen i Åkers styckebruk där fasthetsgränsen till det privatägda vattenområdet går i strandlinjen. Utan avtal med vattenägaren blir det då omöjligt att anlägga en brygga. Ett sådant avtal kan bli dyrt eller ta lång tid att förhandla fram i efterhand.

Trots avsaknaden av rätt i PBL, så är det ingenting som hindrar att kommunen och vattenägaren redan i exploateringsavtalet eller i ett separat avtal överenskommer om överlåtelse av en del av vattenområdet som kan behövas för det allmänna ändamålet och som ligger inom planområdet (W/WB). Så bör också göras.

Övrigt, badplats, förlängning strandpromenad

Av MKB:n förstås att det vid strandpromenaden avses att anläggas en badplats. Av plankartan framgår att det finns ett vattenbyggnadsområde och en brygga. Den badplats som idag finns är belägen ca 300 m längre norrut. Den är belägen på privat mark. Då bebyggelsecentrum med Länna äng och strand kommer att förskjutas söderut så kan en

badplats i Länna strand antingen ersätta eller komplettera den nuvarande.

Att en badplats upphör att vara underhållen innebär naturligtvis inte att den inte längre kommer att vara oanvändbar för bad. T ex så är Najudden utanför Stallarholmen fortfarande en populär badplats, även om toaletterna tagits bort.

Oavsett utvecklingen bör en gångstig förutses norrut till den befintliga badplatsen, vilket bör införas i planbeskrivningen och på plankartan. Det kan räcka med en förbättrad spontanstig.

Kommentarer till plankartan

Promenadstigen runt FORN i strandområdet bör ges en anslutning till plangränsen norrut där naturförutsättningarna är bäst för en senare fortsättning norrut mot nuvarande badplats.

Vattenområden:

"W: "Det bör anges att området är avsett för bad, dvs att botten kan få förbättras där så erfordras.

"WB: "Vattenområde - En promenadbrygga om max 2 meters bredd får uppföras. "Bryggan är, om jag tolkat MKB:n och planbeskrivningen rätt, också tänkt att användas för bad. Den bör inte begränsas till 2 m, utan även större bryggor bör få uppföras. Ev. kan W utgå och ett mindre område med WB anges där bryggor får uppföras utan begränsning. Området har utgått.

"Ändrad lovplikt lov med villkor". "Inom naturmiljö (planbestämmelsen Natur) eller på promenadbryggan får en skylt med information om lokala växter och djur uppföras utan bygglov. Skylten får ej vara större än 80 x 50 cm",

Vad som skall stå på skyltarna bör och kan inte begränsas av planbestämmelser, däremot syftet. Skyltar bör också få sättas upp inom FORN. Jag föreslår följande skrivning: "Inom områden med planbestämmelsen NATUR, FORN eller WB får skyltar med information om områdenas natur och historia och badrelaterad information uppsättas utan bygglov. En skylt får ej vara större än 80 x 50 cm ",

"Utseende"

Värdet av uthållig energiproduktion bör överväga gestaltungskraven som då bör få frångås, En tilläggsbestämmelse kan lyda: "Utan hinder av utseendebestämmelserna får solfångare eller solceller finnas på tak eller fasad".

Frågan om solceller prövas i bygglov från fall till fall.

"Områden inom vilka strandskydd upphävs"

Om W krymps och ersätts av ett mindre WB där bryggor får uppföras bör strandskyddet upphävas även inom detta. Då kan inom det området bryggor få uppföras och botten förbättras utan föregående strandskyddsdispens.

Merlänna 4:15

Hej och tack för presentationen av detaljplanearbetet för byggnationen i Merlänna som du gjorde i Sockenstugan. Jag skulle vilja framföra en sak när det gäller planarbetet. Gör inte detaljplanen så detaljerad och uppstyrd som *annan tjänsteman* gjort när det gäller detaljplanen för Fårhushagen och Storängskilen. Den har skapat många problem och bekymmer såväl för de som bygger som bygglovshandläggarna. Jag vet, för dom har framfört detta till mig.

Redan 2011 gavs planeringen av Länna Äng stor prioritet. Kommunalsråd Jens Persson hade då personligen bitt *fastighetsägare 1* att ställa upp med mark för att bygga bostäder, vilket också skedde. 2 år senare stoppades detta arbete eftersom *fastighetsägare 2* då hade upptäckt vad som var på gång och ville komma med en alternativ lösning. Vad som gjordes under åren 2011- 2013 är svårt att förstå. Inte mycket antar jag. På 2 år borde man ha kommit bra långt på en detaljplan. Det är ju samma tidsrymd som nu har gått sedan Länna Strand kom med i bilden. Detta har klart drabbat utbyggnaden av Länna Äng. På det "*samrådsmöte*" som kommunen anordnade förra året i Sockenstugan möttes kommunen av ett starkt motstånd till exploateringen av Länna Strand. Det skedde även en omröstning vilkens resultat helt ignorerats av kommunen. Länsstyrelsen har tidigare påpekat att Länna Strand inte är lämpligt för bostadsbyggande. I området finns "*rödmärkta*" fåglar (enligt vår fågelexpert) som kommer att störas av exploateringen, samt en hel del fornlämningar.

Kommunen planerar i detaljplanen att bygga ett promenaddäck längs stranden till Länna Äng vilket då hindra människor att ta sig upp på stranden. Detta kan man väl kalla för att "*privatisera en brygga*" vilket är förbjudet. Man skall kunna ta sig upp på brygga eller strand.

Tanken att ett byggande skall vara positivt för den skola som idag finns är bra. Tyvärr har man redan skurit ned skolan som nu blir en skola upp till 3:e klass. Man har också redan stängt av vissa delar av skolan eftersom kommunens sätt att finansiera kommunens skolor slår så oerhört hårt på just våra landsbygdsskolor. Detta för att kunna finansiera den mycket höga kostnaden för Campus. Den här nedskärningen av skolan och osäkerheten om skolans framtid har redan fått till följd att flera föräldrar

Synpunkter rörande Länna strand besvaras ej då den delen av planarbetet har utgått.

De folkvalda i Strängnäs kommun har beslutat att Länna är en viktig nod i den av fullmäktige antagna översiktsplanen och att detaljplanen för vidareutveckling av bebyggelse inom Länna äng ska prövas. Yttrande och synpunkter lämnas under samråd och granskning.

Att bygga och förtäta innebär alltid påverkan på det befintliga. Avvägningen mellan vad den nya bebyggelsen tillför och konsekvensen för den existerande prövas i demokratisk ordning i detaljplaneprocessen.

Skolverksamhet regleras inte inom ramen för en detaljplan.

redan nu väljer att sätta sina barn i mer "säkra" skolor. Det här går ju då också helt i linje med vad kommunen egentligen önskar - nämligen att ta bort landsbygdsskolorna helt. Tyvärr innebär detta att förseningen av byggandet på Länna Äng menligt påverkar rekryteringen till nuvarande skola. Den detaljplan som nu växer fram löper stor risk att bli överklagad vilket skjuter fram igångsättandet avsevärt. En byggnation inom 5 år tror jag inte på. Vid det laget är troligen skolan nedlagd och ersatt med flyktingboende som, ur kommunens synvinkel, dessutom är lönsam. I förslaget till detaljplan nämns också i korta ordalag att en byggnation skulle ge underlag till någon form av hälsocenter, apoteksverksamhet, servicebutik. Jag skulle vilja se den som vill satsa på något sådant och inte kommer landstinget eller kommunen att etablera något sådant.

Delen för Länna strand har strukits ur planarbetet.

För att allt inte skall gå i stöpet och drabba exploatörerna så föreslår jag att detaljplanarbetet delas in i det som ursprungligen var tanken, dvs Länna Äng för sig och, om nu arbetet med Länna Strand skall fortsätta, Länna Strand för sig. Helst vill jag se att arbetet med Länna Strand läggs ner. Jag kan fortfarande inte förlika mig med det sätt på vilket *fastighetsägare 2* köpte den aktuella marken. Det var fullt och ansvariga i kommunen måste ha varit medvetna om tanken bakom köpet.

Jag vill att detta registreras som ett inlägg i samrådsprocessen.

Gillesgården 1:13, 1:14, 1:15, 1:17, 1:19, 1:22, 1:23, 1:24, 1:25, 1:27, 1:28, 1:29, 1:41 och Merlänna 2:3

Uppsamlingsgata

I samband med att utbyggnaden enligt detaljplan Söderlänna 7:1 och Byringe 7:41 påbörjas är det viktigt att den planerade uppsamlingsgatan, enligt beslutad detaljplan Gillesgården 1:3 m fl, till Länna äng och Länna strand byggs. Uppsamlingsgatan bör vara utbyggd före det att byggnationen enligt planerad detaljplan Söderlänna 7:1 och Byringe 7:41 påbörjas.

Utbyggnaden av uppsamlingsgatan kommer att byggas i ett tidigt skede då den är en förutsättning för byggnationen av området.

Att utbyggnaden av uppsamlingsgatan ska vara utbyggd före påbörjad byggnation enligt planerad detaljplan Söderlänna 7:1 och Byringe 7:41 beror på att Söderlännavägen idag är hårt trafikerad i förhållande till att vara en bygata. Många skolbarn korsar eller går utmed Söderlännavägen på sin väg till skolan/förskolan. Idag går all trafik som ska till och från Kantorstigen samt trafiken till och från skolan/förskolan på Söderlännavägen. Många av bilisterna håller dessutom alldeles för hög hastighet.

Hastighetsbegränsning på Riksvägar bestäms av Trafikverket.

Infarten till Merlänna

Infarten till Merlänna är idag en trafikfarlig infart. Det bor idag ca 380 invånare i Merlänna tätort. De flesta av dessa personerna åker dagligen i vägen mot Strängnäs eller Malmköping. När en bilist som kommer från Strängnäs och ska svänga in mot Merlänna är det väldigt svårt att uppskatta hastigheten som mötande bilist har. För att invänta mötande bilist måste man stanna på vägbanan vilket medför att bakomvarande bilar inte alla gånger kan komma förbi.

Kommer utbyggnaden enligt föreslagna detaljplan Söderlänna 7:1 och Byringe 7:41 att genomföras medför det att befolkningen i Merlänna ökar och att fler bilister än idag använder sig av *utfarten/infarten* till Merlänna. En utbyggnad av vägbanan bör ske så att det blir en dubbelfil vid infarten till Merlänna samt att infarten blir upplyst. Både gällande infarten för de som kommer från Strängnäs och de som kommer från Malmköping.

Ökning av trafiken inom Merlänna by

Med anledning av att många bilister håller en förhållandevis hög hastighet bör en hastighetssänkning från nuvarande 50 km/h till 40 km/h genomföras inom hela Länna förort.

Farthinder bör placeras på genomfartslederna och då i första hand Söderlännavägen mellan Gillesvägen och korsningen Klockvägen/klockargårdsvägen samt på Merlännavägen.

Ut och infart Länna äng

Bilister som ska till och från Länna äng bör kunna tas sig till aktuell plats via in och utfart till Söderlännavägen där det på kartan visar en återvändsgata.

Merlänna 1:16

Vi på Merlänna 1: 16 har följande synpunkter på detaljplanen och dess påverkan på övriga byn.

- Vi tycker planförslaget är bra inom detaljplanen.

- Vi saknar dock förslag på hur de boende skall ta sig till tex skolan, busshållplatsen vid kyrkan samt till badet från

Det är Trafikverket som ansvarar för R55. Dina synpunkter framfördes till Trafikverket. Frågor om R55 hänvisas till Trafikverket på kundarenden_planering_ost@trafikverket.se

Det är Teknik och servicekontoret (tidigare Stadsmiljöenheten) som ansvarar för de kommunala vägarna i Merlänna. Synpunkterna är framförda till enhetens chef.

Anslutningspunkten, där det på kartan visar en återvändsgata, fanns med i tidigare skede. Efter samråd med trafikverket stod det dock klart att anslutningspunkten inte klarar siktlinjer för trafiksäkerheten enligt VGU utan schaktning och röjning. Efter samråd med SEVAB kom samhällsbyggnadskontoret fram att det istället var bästa placering för de tekniska anläggningar som behövs för området (E-område)

Området Länna strand utgår ur planarbetet varför frågor som berör Länna strand inte besvaras.

Länna äng ansluter mot kantorsstigen med en gång- och cykelväg.

de två områdena. Då framförallt från Läna strand.
Förslaget idag berör bara biltrafiken till och inom området.

- Från Läna strand finns stor risk att det kommer bli egna stigar över vår mark för att komma till badplatsen. Då avståndet från den tilltänkta strandpromenaden och vägen till badet är ganska nära är detta en uppenbar risk.

- Gångvägen från skolan/sockenstugan till busshållplatsen vid kyrkan är idag i dåligt skick och underhålls inte alls. Varken på sommaren och vintern. Den saknar även belysning. Skall denna vara en huvudgångväg för de som kommer från Läna strand så behöver det ske en upprustning.

- Korsningen ute vid 55:an måste byggas om. Det är inte frågan om det kommer ske en olycka utan när. Hjälper inte med den planerade fartkameran. Vi är villiga att släppa till lite mark för att kunna bredda avfarten och göra på och avkömingsfiler.

- Trafiklösningarna för tillfart till de två planområdena måste göras så att trafiken genom byn inte ökar.

Det är Teknik och servicekontoret (tidigare Stadsmiljöenheten) som ansvarar för underhåll av kommunala vägar i Merläna. Synpunkterna är dock framförda till berörd enhet.

Det är Trafikverket som ansvarar för R55. Dina synpunkter är framförda till Trafikverket.

Tillfart till planområdet är planerad i gällande detaljplan från 1989 och det är huvudsaklig utanför byn genom uppsamlingsgatan. En ökning av befolkningen kommer att medföra en viss ökning av trafiken genom byn.

Gillesgården 1:66

Planbeskrivningen från 2015-08-12 utskickad för samråd 2015-10-05 har en del förtjänster men betydande brister och innehåller även en del rena felaktigheter.

Min huvudkritik gäller att man inte fullt ut beaktar de allvarliga miljökonsekvenser som beskrivs för Läna Strand utan snarast förringar dessa. Området är klassat regionalt som en kulturmiljö av högt värde. De "anpassningar" som föreslås för att mildra ingreppet i denna värdefulla kulturmiljö kommer, trots vad man skriver, att ha ingen eller mycket begränsad effekt och förhindrar inte att den unika kulturmiljö det handlar om förstörs - och detta oåterkalleligt. Miljökonsekvensutredningens slutsats (sid 20) att en utbyggnad av Läna Strand skulle "innebära små negativa konsekvenser på kulturmiljön" anser jag vara helt felaktig.

Alternativa lösningar som ger betydligt mindre eller helst inga effekter på kulturmiljön måste tas fram.

Området Läna strand utgår ur planarbetet varför frågor som berör Läna strand inte besvaras.

Konsekvenserna av utbyggnad av Läna Äng är inte heller helt problemfritt men effekterna på kulturmiljön är av helt annan dignitet och det finns inte motsvarande behov att ta fram alternativa lösningar.

Rimligen borde Läna Strand och Läna Äng hanteras som separata objekt eftersom det enda de har gemensamt är del av inkörsväg - men detta bör inte hindra att projekten/planen delas upp. I övrigt finns inget samband mellan de två områdena, förutsättningarna är väldigt olika.

Sedan samrådet har delen med Läna Strand plockats bort ur planarbetet.

Grava miljökonsekvenser vid utbyggnad Läna Strand enligt förslaget

En väldigt viktig aspekt som lyfts fram i Miljökonsekvensbeskrivningen, och som inte diskuteras adekvat i samrådshandlingarna, är att den idag sammanhållna åkermarken delas upp när Läna Strand byggs enligt förslaget vilket, som man beskriver, gör åkermarken mer svårtillgänglig och därmed oattraktiv att bruka med svåra negativa konsekvenser; man skriver helt korrekt att det kommer att ha "en väsentlig effekt på kulturmiljön" (sid 20/33). Att då inte ta fram alternativa lösningar är oacceptabelt. Ett naturligt alternativ som konsekvens av de risker man beskriver vore att förlägga Läna Strand mer söderut utan att dela upp åkermarken. En stor vinst med sådan placering vore dessutom att de två delarna i planen (så länge man ser skäl att hantera de båda delarna samtidigt), Läna Äng och Läna Strand, mer naturligt knyts samman och det blir viss logik i att hantera områdena i samma detaljplan.

Förslag till "anpassningar" måste konkretiseras

De förslag till Anpassningar som framläggs i Miljökonsekvensutredningen (sid 20) känns som tomma ord och måste konkretiseras, t ex förslagen i rapporten att

- Säkerställa fortsatt bruk av odlingslandskapet.
Hur kommer det att göras?
- Ha bete alternativt regelbunden slyröjning.
Hur ordnar man det och vem ansvarar?

(Vid inventeringen av området för fornminne 100:1 anges på sid 2 i Naturvärdesbedömningen att man tolkar nedrivet stängsel som tecken på tidigare beteshistorik, men det är en feltolkning. Det är korrekt att området stängslades för några år sedan men några betesdjur kom av skäl som är höljda i dunkel aldrig till hagen. Under de 19 år undertecknad haft boende i Merläna har hagen aldrig betats. Innan 1996 lär området ha betats av får.)

Strandskydd bör ej upphävas för område av högt naturvärde med rödlistade fågelarter

Kommunen har fastställt tydliga kriterier för att *inte* bygga i strandnära lägen på landsbygden; man skriver:

"Följande övergripande kriterier talar vart och ett för sig för att ett område kan vara olämpligt för landsbygdsutveckling i strandnära lägen: (punkt 1 avser riksintresse och punkt 3 närhet till järnväg m.m. och utelämnas här)

2. Inom området finns lokala intressen för till exempel naturvård (både vad gäller växt- och djurliv), och/eller kulturmiljö vård som anses kunna påverkas negativt.

Området Länna Strand ingår i vad Länsstyrelsen i sitt naturvårdsprogram klassar som område av högt värde. I samrådsplanen skriver man (sid 15) "Inga rödlistade arter bedöms finnas inom området". Utgår från att detta avser både flora och fauna. I dokumentet "Naturvärdesbedömning Länna Strand", som bygger på inventering under en så kort period som 2 dagar i slutet av maj 2015, observerades dock hela tre röd listade fågelarter (Sid 3). Påståendet i Miljökonsekvensutredningen sid 29 att "inga röd listade arter finns registrerade i området" borde förtydligas att detta avser växter men samtidigt måste man poängtera att röd listade fågelarter finns inom det strandskyddade området.

I planen föreslås att kommunen upphäver strandskyddet för 9000 m2 mark vid Länna Strand för att skapa 4 villatomter. Med tanke på ovanstående med rödlistade fågelarter och det höga naturvärdet är detta helt oacceptabelt. Det man skriver under 3.5.2 beträffande påverkan på fågellivet att "det finns inga rödlistade arter registrerade inom området" är, som redan påpekats, helt felaktigt när man under en så kort tid som 2 dagar (en månad innan samrådsplanen skrevs) noterade tre röd listade fågelarter i det område som berörs. Denna uppenbara felaktighet i samrådsplanen måste korrigeras så att alla berörda instanser har ett korrekt underlag för sin bedömning.

En mindre reduktion av strandskyddet för att åstadkomma en fin strandpromenad är lovvärt – men att upphäva strandskyddet i detta känsliga område för att skapa 4 villatomter är fullständigt orimligt, dessa tomter kan man skapa på annan plats i området eller utvidga/förskjuta det söderut (se förslaget ovan med tanke på de grava miljökonsekvenserna av nuvarande placering), alternativt reducera totala antalet tomter.

Det aktuella förslaget till detaljplan tillgodoser enligt min uppfattning inte kriterier för att upphäva strandskydd och måste revideras, helst med olika alternativ att bedöma, där inget strandskydd upphävs, förutom för promenadstig.

Typ av boende och byggnation i etapper för att säkerställa avsedd effekt

I detaljplanens syfte anges att "Planen ska, genom utformning och uttryck,

Förslaget att mot Merläna by och mot Söderläna inom både Läna Strand och Läna Äng ha bebyggelse utformade med "karaktär av äldre bondby" är bra, men för att detta skall fungera i praktiken måste planen utformas så att exploateringen sker i etapper. De områden som är rödmarkerade på sid 18 måste byggas i en första etapp (etapp 1). När dessa områden har bebyggts kan övrig byggnation tillåtas, etapp 2. Om man inte styr byggandet i etapper riskerar man annars att de rödmarkerade tomterna aldrig bebyggs och då blir tanken på en anpassning mot existerande bebyggelse enbart en papperskonstruktion.

anknyta till Merlänas karaktär av äldre bondby. Detta är särskilt angeläget i mötet med det öppna odlingslandskapet". Med anledning av detta har de södra delarna av detaljplanen fått omfattande utformnings- och placeringsbestämmelser för att uppnå planens syfte.

Planens genomförande innebär att Merläna samhälle vidgas söderut. Den bebyggelse som idag möter odlingslandskapet i söder är från tidigt 90-tal. Den kulturhistoriska aspekten på det befintliga mötet med landskapet bedöms därför inte vara av större vikt. Om utbyggnaden av området börjar i de inre delarna av planområdet innebär det att det kan bli mer modern bebyggelse som möter odlingslandskapet då det inte går att garantera att den södra delen med kulturhistorisk miljö byggs först. Ett villkorande av lov för att uppnå syftet är inte möjligt då skälen för villkorande inte uppfylls enligt PBL 4 Kap 14 §. Kommunens bedömning är att det är olämpligt med olika genomförandetider inom planen då dessa riskerar att låsa markområden i onödan.

Tidigare ställningstaganden

Här börjar man med 2014 - men det finns tidigare historia som bör tas med och diskuteras i beskrivningen. Den mark där Läna Strand ingår inköptes av Strängnäs kommun i slutet av 1960-talet för att ha som strategisk markreserv. Byggnation blev aldrig aktuell och enligt tjänsteutlåtande från 2004-07-02/07 av Lars Johansson, chef för Samhällsbyggnadskontoret, föreslogs försäljning av marken sedan Söderläna Säteri enligt utlåtandet begärt att få köpa marken för att skapa ett bärkraftigt jord- och skogsbruk. Som ett argument för att kommunen borde sälja av marken hävdade Lars Johansson att den inte var intressant för bebyggelse bl a med hänvisning fornlämningar och strandskydd. Utförsäljning av kommunens mark ägde rum i början av 2005.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för kommunens fysiska planering dvs. hur Strängnäs mark och vatten ska användas. Den formella planprocessen regleras i plan- och bygglagen och syftar att pröva om ett förslag till markanvändning är lämpligt. Frågor angående försäljning av marken hanteras inte i planarbete.

Bedömningar och värderingar kan ändras över tid men i planen måste man redovisa och motivera vilka nya fakta och bedömningar som gjorts jämfört med 2004; tjänsteutlåtanden kan man förvänta sig är objektiva beskrivningar och som medborgare är det svårt att utan en tydligare redovisning förstå hur man kommit till andra slutsatser än 2004. Så en tydligare historiebeteckning och redovisning av de skäl som ligger bakom en ändrad syn måste till

Förespeglade effekter på underlag för service orealistiska

Det sägs i samrådshandlingarna att fler boende skulle ge större befolkningsunderlag för den service som finns idag - men förutom skola finns ingen service i Merlänna! Med exploatering av Länna Äng och Strand, skriver man, skapas underlag för etablering av till exempel apotek och vårdcentral. Detta är helt orealistiskt och direkt vilseledande. Genomsnittliga underlaget för en vårdcentral i Sörmland var 2012 (enligt Svenska Läkarförbundet) 8021 invånare. Underlaget i landet för ett apotek i landsbygdsområde var 2011 av samma storleksordning, 7635 invånare. Så även om nybyggnation i Merlänna skulle dubbla eller tredubbla antalet invånare från dagens 379 personer (enligt samrådshandlingarna) kommer man inte ens i närheten av det underlag som krävs för vårdcentral eller apotek. Förespeglingar om etablering av apotek och vårdcentraler som möjliga effekter av utveckling av Länna Äng och Strand bör helt utgå ur planen. Teoretiskt kan en ökning av antalet villor i Merlänna förbättra underlaget för skolan men det fria skolvalet gör att detta är helt oförutsägbart.

Bristande lokalkännedom

På flera ställen i planen med åtföljande dokument utfärdade av Samhällsbyggnadskontoret anges något förvånande att avståndet mellan Merlänna och Åkers Styckebruk är 5 km - men avståndet är 12 km - både enligt den vägskylt som sitter i Merlänna by och Google Maps.

Länna ringväg

Även om det inte är en del av denna detaljplan borde utbyggnaden av Länna ringväg beröras mer i denna plan. Det bör klargöras att en utbyggnad av ringvägen kommer att föregå den föreslagna exploateringen och att det är en förutsättning för byggnation på Länna Äng/Strand.

Här finns ett perspektiv som förskräcker. För tre år sedan ändrade kommunen en liten sträckning av Klockargårdsvägen i centrala Merlänna invid Länna kyrka. Under de tre år som gått sedan dess har man inte haft budget och medel för att sköta den nya vägrenen/slätten och den ser helt anskrämlig ut med manshögt ogräs

I detaljplanen för Gillesgården 1:31 samt del av Gillesgården 1:3 med laga kraft 2001-02-26 finns ett planerat centrum för service. Ett sådant utrymme i planen ger en möjlighet när behov, och bärkraftighet, uppstår. Planbeskrivningen revideras till att planerat centrum ger möjlighet till handel och service utan att specificera närmare.

Planbeskrivningen korrigeras med rätt avstånd.

Ett förtydligande om Länna ringväg förs in i planbeskrivningen.

Teknik och servicekontoret (tidigare Stadsmiljöenheten) ansvarar för underhåll av kommunala vägarna i Merlänna. Dina synpunkter är framförda till berörd enhet.

som förfular området nära kyrkan (se bilder). Ansvariga politikerna uttalar att man verkligen månar om tätorterna på landsbygden i kommunen känns som tomma och till intet förpliktande ord.

Att kommunen vid en utbyggnad av Läna ringväg får mycket mer vägrenar att sköta oroar djupt, man borde ge garanti mot ytterligare misskötsel innan mer väg byggs.

Handlingen har utarbetats i samarbete med Hanna Aandahl, Planeringsarkitekt FPR/MSA, ÅF Infrastructure

Marie Jonsson
Samhällsbyggnadschef

Mikael Rojek
Samhällsbyggnadsstrateg

Granskningsutlåtande nr. 2

Tillhörande detaljplan för:

**Byringe 7:41, del av,
"Merlänn äng" (f.d.
Söderlänn äng),
Strängnäs kommun**

Miljö- och Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2019-01-30 enligt § 10 att sända ut detaljplan för förnyad granskning enligt normalt planförfarande. Granskningstiden var mellan 2019-02-08 och 2019-03-08.

Planförslaget har varit utställt på kommunens kontaktcenter i Strängnäs och biblioteket i Åkers styckebruk samt på Strängnäs kommuns webbplats. Annons med information om utställningen infördes i Strängnäs tidning 2019-03-08.

Detaljplanehandlingarna alternativt endast underrättelse sändes ut enligt sändlista (till länsstyrelsen, kommuner som berörs av förslaget, kända sakägare, känd organisation enligt PBL 5 kap 25 § och andra som har ett väsentligt intresse av förslaget).

Följande sakägare har kvarstående erinran:

- Gillesgården 1:54
- Gillesgården 1:14
- Gillesgården 1:25, 1:12, 1:19, 1:28, 1:5, 1:25 och Merlänn 4:44 och 4:40
- Söderlänn 7:1
- Svenska kyrkan Åker-Länn församling

Vid granskningstidens slut hade följande skrivelser inkommit:

Inkomna synpunkter	Datum	Synpunkt	Synpunkt tillgodosedd
Statliga myndigheter och kommuner			
Länsstyrelsen	2019-03-08	Ja	Ja
Lantmäteriet	2019-02-14	Ja	Ja
Trafikverket	2019-03-01	Nej	-
Naturvårdsverket	2019-02-08	Nej	-
Statens geotekniska institut (SGI)	2019-03-07	Ja	Ja
Sakägare och berörda bostadsrättsinnehavare, hyresgäster och boende samt berörd hyresgästförening			
Gillesgården 1:22	2019-02-24	Ja	Ja
Gillesgården 1:22	2019-03-08	Ja	Ja
Gillesgården 1:14	2019-03-05	Ja	Delvis
Gillesgården 1:54	2019-03-08	Ja	Nej
Gillesgården 1:25, 1:12, 1:19, 1:28, 1:5, 1:25 och Merlännan 4:44 och 4:40	2019-03-06	Ja	Delvis
Merlännan 4:40	2019-03-06	Ja	Ja
Söderlännan 7:1	2019-03-08	Ja	Nej
Kommunala nämnder och styrelser			
Barn- och utbildningsnämnden	2019-04-05	Nej	-
Övriga myndigheter, företag, sammanslutningar och enskilda			
Heimstaden	2019-03-01	Nej	-
Svenska kraftnät	2019-02-28	Nej	-
ESEM	2019-02-08	Ja	Ja
Vattenfall Eldistribution AB	2019-03-08	Ja	Ja
Skogsstyrelsen	2019-03-08	Nej	-

Svenska kyrkan Åker-Länna församling	2019-03-07	Ja	Delvis
--------------------------------------	------------	----	--------

SYNPUNKTER

KOMMENTARER

Statliga myndigheter och kommuner

LÄNSSTYRELSEN

Länsstyrelsen har mottagit förslag till detaljplan för förnyad granskning enligt 5 kap. 20 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Syftet med planen är att möjliggöra bebyggelse med cirka 40 nya byggrätter för villabebyggelse, samt ett område för radhus, parhus och flerbostadshus. Detaljplanen handläggs med normalt planförfarande.

Länsstyrelsen har tagit del yttrande från Trafikverket (2019-03-01) och Statens geotekniska institut (SGI) (2019-03-06). Trafikverket har inget att erinra mot planförslaget.

Under granskningstiden ska Länsstyrelsen yttra sig över planförslaget, om Länsstyrelsen bedömer att

- riksintressen enligt miljöbalken inte tillgodoses.
- miljö kvalitetsnormer enligt miljöbalken inte följs
- strandskydd upphävs i strid med gällande bestämmelser
- mellankommunala intressen inte samordnats på lämpligt sätt
- att bebyggelse eller byggnadsverk blir olämpliga med hänsyn till hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen har i sitt tidigare granskningsyttrande, daterat 2018-07-05, framfört synpunkter avseende geotekniska säkerhetsfrågor och dagvattenhanteringen. Länsstyrelsen framförde här även råd avseende bl.a. fornlämningar och huvudmannaskap för allmännyttiga platser och anläggningar. I sitt samrådsyttrande, daterat 2015-11-12, framförde Länsstyrelsen synpunkter avseende strandskydd, generellt biotopskydd, dagvattenhanteringen, fornlämningar och värdefull jordbruksmark.

Länsstyrelsens synpunkter – ingripandegrunder enl. 11 kap. 10 § PBL

Vad gäller dagvattenhanteringen så bedömer Länsstyrelsen att synpunkterna inte har beaktats tillräckligt.

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till

ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som rör *dagvattenhanteringen* och *trafiksäkerhet – väganslutning i norr* måste lösas på ett tillfredställande sätt i enlighet med vad som anges nedan för att Länsstyrelsen inte ska pröva kommunens beslut att anta detaljplanen.

Dagvattenhantering

En del av Länsstyrelsens synpunkter från tidigare granskningsyttrande kvarstår. Dagvatten ska renas och fördröjas på sådant sätt inom planen att miljö kvalitetsnormerna inte riskerar att försämrats. Länsstyrelsen bedömer att det kvarstår oklarheter med föreslagen dagvattenhantering.

Utan en säker dagvattenhantering finns en påtaglig risk för översvämning och för att miljö kvalitetsnormerna för vatten kan komma att försämrats, dels genom ytliga avrinningar och dels genom föroreningar av grundvattnet. Inom planområdet är grundvattennivån som högst uppmätt till 60 centimeter under markytan med dagens täckdiken och det är sannolikt att grundvattennivån stiger när täckdikena tas bort. De höga grundvattennivåerna bidrar till svårigheter att infiltrera området och ökar behovet av att leda bort dagvatten på ett lämpligt sätt.

Den dagvattenhantering som föreslås i planförslaget utgår ifrån olika förslag i tidigare framtagna dagvattenutredning (Geosigma, augusti 2017). Länsstyrelsen anser att det är en brist att det inte tydligt framgår av dagvattenutredningen eller av underlaget i övrigt vilka lösningar som behöver säkerställas för att planen inte ska riskera att försämrats eller motverka möjligheten att klara miljö kvalitetsnormerna för recipienten.

Dagvattendammens utformning och funktion liksom förutsättningarna för att leda bort dagvatten under och troligtvis även efter byggnation är frågor som skulle tjäna på att förtydligas.

Vidare anser Länsstyrelsen att vissa tveksamheter kvarstår vad gäller delar av dagvattenlösningarnas genomförande. Enligt underlaget ska dagvatten, huvudsakligen ifrån lokalgatorna, avledas i öppna diken till en dagvattendamm i planens sydöstra del (n₂). Kommunen är inte huvudman för området där dagvattendammen föreslås eller för de

Planbeskrivningen kompletteras med en beskrivning av dagvattenutredningen och hur dagvattnet ska hanteras inom planområdet under rubriken *Dagvattenhantering* på sidan 28ff.

Plankartan revideras och markanvändningen för området där dagvattendammen ska ligga ändras från *B-Bostäder och prickmark – marken får inte förses med byggnad* till *NATUR* med kommunalt huvudmannaskap.

öppna diken inom kvartersmark. Med avseende på miljöbelastningen så är en godtagbar dagvattenhantering i första hand ett allmänt intresse och inte något som enskilda fastighetsägare har nytta av att tillgodose. Länsstyrelsen anser därför att genomförandet av gemensamhetsanläggningar för detta syfte förblir osäkert och att det är mer lämpligt att hantera dessa anläggningar som allmännyttiga anläggningar.

Trafiksäkerhet – väganslutning till planområdet

I detaljplanen ges utrymme för anslutande bilväg norr om planområdet. Här gäller detaljplanen från 1989-04-25 ned aktbeteckning 0486-P89/10. Anslutningen till det föreslagna planområdets g:a för väg går enligt Länsstyrelsens bedömning genom mark som är planlagd som NATUR i gällande detaljplan från 1989.

I planbeskrivningen (sidan 7) finns en otydlig illustration av det nya planområdets anslutning till gällande detaljplan i norr där det framstår som om en väganslutning har stöd i den detaljplanen, vilket också anges på annat håll i underlaget. Vid betraktande av detaljplanen 0486-P89/10 får dock Länsstyrelsen bilden av att den nya väganslutningen delvis måste korsas NATUR-marken, av den angränsande detaljplanens planbeskrivning (0486-P89/10) framgår inte vad som ryms inom bestämmelsen NATUR. I den för tiden aktuella vägledningen (som gavs ut av dåvarande Planverket) *Boken om detaljplan och områdesbestämmelser* (sidan 71) anges bl.a. följande:

NATUR kan i mindre omfattning inrymma parkanläggningar av olika slag, motionsslingor etc. men förutsätter ej detta och inte heller annan skötsel än viss

Plankartan revideras och planbestämmelsen g_6 – *marken ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning för dagvattenanläggning* ändras till n_2 – *marken ska vara tillgänglig för dagvattenhantering*.

All mark som krävs för dagvattenhantering inom planområdet regleras med bestämmelsen n_2 – *marken ska vara tillgänglig för dagvattenhantering* och g – *område eller utrymme som reserveras för att ge utrymme för gemensamhetsanläggning för väg, gångväg, miljöhus, lekplats, diken för dagvattenhantering m.m. samt prickmark – marken får inte förses med byggnad*.

Plankartan revideras och planområdet utökas med ett område för en väganslutning så att tillfartsvägen ansluter till den uppsamlingsgata som är planlagd i 0486-P89/10 *Detaljplanen för Gillesgården 1:3 m.fl. i Länna, Strängnäs kommun* och som illustreras i rubricerad detaljplan.

Plankartan revideras och den illustration som visar uppsamlingsgatan i enlighet med 0486-P89/10 *Detaljplanen för Gillesgården 1:3 m.fl. i Länna, Strängnäs kommun* ändras.

städning. Bil- och busstrafik inryms endast i undantagsfall och då för att nå viss anläggning inom området.

Kommunen måste säkerställa att tillfartens anordnande har lagstöd och kommer att kunna genomföras. Eventuellt kan planområdet behöva utökas i begränsade delar norrut. En fungerande väganslutning är en förutsättning för trafiksäkerheten i området och för detaljplanens genomförbarhet. Om inte detta är klarlagt vid detaljplanens antagande kan Länsstyrelsen komma att ta in detaljplanen för prövning med hänsyn till trafiksäkerheten.

Länsstyrelsens synpunkter – råd enligt 2 kap. PBL

Risk för skred och översvämning

Länsstyrelsen delar SGI:s synpunkter avseende att bör klargöras i planbeskrivningen vilken lägsta grundläggningsnivån som ska gälla för bebyggelsen med hänsyn till höga vattenstånd i framtiden. Vidare menar Länsstyrelsen att angivelsen om att byggnader ska lokaliseras "minst + 3,0 meter över nuvarande medelvattennivå" som finns med i planbeskrivningen behöver regleras i detaljplanen med en tydlig planbestämmelse för att denna angivelse ska vara juridiskt bindande vid kommande bygglovsprövningar.

Gemensamhetsanläggningar

Gemensamhetsanläggningar (g:a) är till för att lösa flera fastigheters gemensamma behov. Planbestämmelsen kan inte användas för att tillgodose allmänna behov. För det används planbestämmelser för allmän plats eller markreservat för allmännyttiga ändamål.

Planbeskrivningen kompletteras med en beskrivning av det exploateringsavtal som ska tecknas mellan kommunen och exploitören under rubriken *Exploateringsavtal* på sidan 32f.

Planbeskrivningen revideras och stycket om "*Områdets totalstabilitet bedöms enligt den geotekniska utredningen i dagsläget vara tillfredställande. Stabiliteten inom området bedöms inte påverkas av förhöjda grundvattennivåer. Enligt bedömningen om risker för framtida högre vattenstånd avses bebyggelse inte lokaliseras på lägre nivå än ca + 3,0 meter över nuvarande medelvattennivå*" under rubriken "Risk för skred/höga vattenstånd" på sidan 13, tas bort.

Stycket bedöms vara en kvarleva från samrådshandlingarna när Söderlänna 7:1 "Länna strand" var en del av detaljplanen.

Planbeskrivningen revideras gällande skrivelserna om gemensamhetsanläggningar.

Plankartan revideras och bestämmelserna
*g₁ – marken ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning för lokalgata,
g₂ – marken ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning för gångväg,*

g₃ – marken ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning för gång- och cykelväg,

g₄ – marken ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning för lekplats,

g₅ – marken ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning för miljöhus och

g₆ – marken ska vara tillgänglig för dagvattenanläggning ändras till

g – område eller utrymme som reserveras för att ge utrymme för en gemensamhetsanläggning för väg, gångväg, miljöhus, lekplats, diken för dagvattenhantering m.m.

Väg, gångväg, gång- och cykelväg

Plankartan revideras och

planbestämmelserna *g₁ – mark som ska vara tillgänglig för*

gemensamhetsanläggning för lokalgata,

g₂ – marken ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning för gångväg

och

g₃ – marken ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning för gång- och cykelväg ersätts med bestämmelserna

väg – väg får finnas och prickmark – marken får inte förses med byggnad

samt *g – område eller utrymme som reserveras för att ge utrymme för en*

gemensamhetsanläggning för väg, gångväg, miljöhus, lekplats, diken för dagvattenhantering m.m.

Lekplats

Plankartan revideras och

planbestämmelsen *g₄ – marken ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning för lekplats* ersätts med

planbestämmelserna *lek – lek får finnas, korsmark – på marken får endast*

komplementbyggnad placeras och g – område eller utrymme som reserveras

för att ge utrymme för en gemensamhetsanläggning för väg, gångväg, miljöhus, lekplats, diken för dagvattenhantering m.m.

Miljöhus

Plankartan revideras och planbestämmelsen g_5 – *marken ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning för miljöhus* ersätts med planbestämmelserna *miljöhus – miljöhus får finnas, korsmark – på marken får endast komplementbyggnad placeras* och g – *område eller utrymme som reserveras för att ge utrymme för en gemensamhetsanläggning för väg, gångväg, miljöhus, lekplats, diken för dagvattenhantering m.m.*

Dagvattenanläggning

Plankartan revideras och planbestämmelsen g_6 – *marken ska vara tillgänglig för dagvattenanläggning* ersätts med planbestämmelsen n_2 – *marken ska vara tillgänglig för dagvattenhantering*. Markanvändningen för området där dagvattendammen ska ligga ändras från *B-Bostäder* och *prickmark – marken får inte förses med byggnad till NATUR* med kommunalt huvudmannaskap.

Länsstyrelsen har i tidigare granskningsyttrande förordat att kommunen bör vara huvudman för allmän platsmark med allmänna nyttigheter. Länsstyrelsen välkomnar att kommunen i den förnyade granskningen bl.a. har planlagt naturområden med kommunalt huvudmannaskap. Länsstyrelsen noterar att kommunen fortsatt valt att planlägga lokalgator, lekplats och delar av dagvattenhanteringen som markreservat för g:a. Följande frågeställningar behöver därför beaktas innan detaljplanen antas.

Det bör förtydligas i planbestämmelserna att det handlar om markreservat för de olika gemensamhetsanläggningarna. Regleringen med markreservat för g:a medför bl.a. att kommunen inte får lämna bygglov för något som hindrar utnyttjandet av markreservat. Boverkets rekommenderade formulering av planbestämmelser för g:a är: *"Markreservat för gemensamhetsanläggning för (anläggning) (4 kap. 18 § första stycket plan- och bygglagen (2010:900))"*. Särskilt otydligt blir det gällande området där dagvattendammen ska finnas. Här anges med en egenskapsbestämmelse (n₂) att "marken ska vara tillgänglig för dagvattenhantering". Om mark ska reserveras för ett ändamål bör en administrativ bestämmelse om markreservat användas.

I sammanhanget bör det även iaktas att bygglovsbefriade åtgärder enligt 9 kap. 4 – 4 c §§ plan- och bygglagen (däribland s.k. attefallsåtgärder) får strida mot bestämmelser i en detaljplan, om inte annat är bestämt i planen (10 kap. 2 §, 9 kap. 8 § plan- och bygglagen). Sådana byggnader och byggnadsverk kan med stöd av 10 kap. 2 § plan- och bygglagen därmed också få placeras på ett område med markreservat för gemensamhetsanläggning, vilket kan leda till att genomförandet av markreservatet försvåras. Kommunen kan med hjälp av eventuella bestämmelser om fastighetsindelning eller andra plantekniska verktyg se till att minimera risken för att enskilda och gemensamma intressen kan komma i konflikt på detta sätt i framtiden. Länsstyrelsen förordar att kommunen ser över detta inför planens antagande.

L-område

Sedan det tidigare granskningsskedet har ett större område

med användningen ”L” införts i den södra delen av detaljplanen. Ett motsvarande område fanns med i samrådsversionen 2015. Syftet är att reglera områdets markanvändning så att ett skyddsavstånd säkerställs mellan de nya bostadskvarteren och olägenheter eller störningar från djurhållning och lantbruksverksamhet i anknytning till Söderlänna säteri, strax söder om planområdet.

Länsstyrelsen ställer sig frågande till om det avsedda syftet kan uppnås genom föreslagen reglering. Användningsbestämmelsen har preciserats på följande sätt: ”L – Odling och djurhållning. Inskränkningar i möjligheten att hålla djur på marken kan komma att bli aktuellt”. Hänvisningen till lagstöd för denna precisering saknas. Länsstyrelsen bedömer att en sådan reglering är otydlig och att den sannolikt saknar lagstöd i plan- och bygglagen. Vidare kan inte Länsstyrelsen se vilket lagstöd kommunen skulle ha för att i kommande verksamhets- eller tillståndsprövningar inskränka möjligheten till djurhållning med anledning av denna föreslagna reglering i detaljplanen.

Odling och djurhållning är en bred användning och behöver därför ofta preciseras. I djurhållning ingår till exempel djursjukhus, smådjursklinik, stall stuteri, kennel, 4H-gård, djurpensionat, hunddagis och liknande. Även verksamhetsanknuten försäljning ingår samt byggnader som behövs för verksamheten. Kommunen kan reglera vilken specifik typ av markanvändning d.v.s. djurhållning eller odling, som ska tillåtas. Detta behöver i så fall tydligt framgå av bestämmelsen. Omfattning och utformning av bebyggelse etc. regleras med egenskapsbestämmelser.

Detaljplanen ger rättigheter att använda marken enligt detaljplanens bestämmelser. L-området bör preciseras och skyddsavståndet gentemot bostadskvarteren säkerställas plantekniskt. Annars finns risk för att framtida markanvändning inom L-området, tvärt emot vad som avses, kan leda till olägenheter för omgivningen.

Planbeskrivningen revideras och styckena med rubrikerna *Odling* samt *Obehaglig lukt och Allergener* på sidorna 22f respektive 26 har skrivits om.

Plankartan har reviderats och markanvändningen *L – Odling och djurhållning. Inskränkning i möjligheten att hålla djur på marken kan komma att bli aktuellt* har ändrats till *L - Odling*.

Området med markanvändningen *L - Odling* har även fått bestämmelsen *prickmark – marken får inte förses med byggnad*.

Elektroniska kommunikationer – bredband

Kommunen är skyldig att ta hänsyn till behovet av infrastruktur för elektronisk kommunikation i översikts- och detaljplanarbetet enligt 2 kap. 5 § första stycket 3 och 3 kap. 4 § plan- och bygglagen. Bostäder och arbetslokaler ska lätt kunna anslutas till höghastighetsnät för elektronisk kommunikation, med vissa undantag. Krav ställs även i kommande bygglovsprövning i dessa avseenden.

Förutsättningarna att ansluta nya bostäder till bredbandsnätet och att bredbandsledningar anordnas inom planlagda u-områden bör klargöras. En beskrivning av genomförandefrågorna beträffande elektroniska kommunikationer bör ingå som en del i genomförandefrågorna i planbeskrivningen. Detta saknas i nuvarande planbeskrivning. Här anges endast att "varje fastighetsägare ansvarar för att fastigheten ansluts till el, tele, bredband m.m."

Åkerholmar

De åkerholmar som enligt "n₁" ska tillskapas som kompensationsåtgärder enligt dispensbeslut har lokaliserats till kvartersmark. Här finns heller ingen bestämmelse om bebyggelseförbud. Länsstyrelsen förordar att det tydliggörs i underlaget hur dessa åkerholmar ska tillskapas och skyddas för framtiden.

Planbeskrivningen kompletteras med en beskrivning av infrastruktur för elektroniska kommunikationer under rubrikerna *Energi (uppvärmning, elförsörjning, gas, förnybara energikällor)* och *Tele* på sidan 27.

Planbeskrivningen revideras och stycket om åkerholmar och tillskapande av de två nya åkerholmarna har skrivits om under rubriken *Mark och vegetation* på sidorna 10ff.

Planbeskrivningen kompletteras även med en mening om att Åkerholmarna ska anläggas i samband med exploateringen av planområdet i enlighet med Länsstyrelsens beslut om biotopskyddsdispens, under rubriken *Mark och vegetation* på sidan 11.

Plankartan har reviderats och bestämmelsen *n₁ – Åkerholmar ska återskapas enligt principskiss i planbeskrivningen sidan 11* har ändrats till *n₁ – Åkerholmar ska tillskapas enligt principskiss för tillskapad åkerholme. Närmare beskrivning av hur åkerholmen ska återskapas se planbeskrivningens avsnitt om Mark och vegetation.*

De två områdena avsatta för tillskapande av åkerholmar har kompletterats med en bestämmelse om *prickmark – marken får inte förses med byggnad* och en bestämmelse om *a₁ – Fornlämning. Alla typer av markingrepp kräver tillståndsprövningar av Länsstyrelsen enligt 2 kap. 2 och 12 §§ Kulturmiljölagen (KML). Marklov krävs för markingrepp, schaktning och övertäckning.*

Naturvärden

I söder finns ett område om 1,29 ha (objekt D14-FKC) som finns med i Jordbruksverkets inventeringsdatabas TUVÅ. Området innehar enligt inventeringen gjord 2004 naturvärden i form av bland annat backnejlika, rödkämpar, döda träd och fruktträd. Noteras

Tillståndspliktig vattenverksamhet

Bortledande av grundvatten är alltid tillståndspliktigt. Noteras

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Fornlämningar

Den redovisade plankartan med planbestämmelser tillgodoser den lagskyddade fornlämningen L1982:7434 (tidigare Länna 519), en äldre torplämning. Detta är en förutsättning för att planen ska kunna genomföras enligt KML. Planbeskrivningen revideras och texten om fornlämningar (både inom och utanför planområdet) har ändrats under rubriken *Fornlämningar* på sidorna 14ff.

Det tillkommande området i söder, som omfattar drygt 2,5 ha, har inte utretts arkeologiskt. I direkt anslutning till det tillkommande områdets östra del finns fyra tidigare kända forngravar i form av stensättningar (L1984:5635, L1984:5636, L1984:6302, L1984:6854, tidigare Länna 139:1-4). Dessa fornlämningar är inte avgränsade arkeologiskt vilket betyder att det kan finnas fler, okända fornlämningar i anslutningar till dessa.

Länsstyrelsen bedömer att fornlämningarnas lagskyddade fornlämningsområde enligt 2 kap. 2 § Kulturmiljölagen sträcker sig in i det tillkommande, outredda planområdet. Fornlämningsområdet bedöms omfatta 50 meter runt de fyra stensättningarna.

Länsstyrelsen avser inte att begära någon kompletterande Plankartan kompletteras med ett

arkeologisk insats för det tillkommande planområdet i söder. Plankartan bör dock förses med en illustrationslinje för fornlämningsområdet, samt en "a₂" bestämmelse som anger "Fornlämningsområde, alla typer av markingrepp kräver tillståndsprövning enligt kulturmiljölagen (KML)". Inom fornlämningsområdet bör ingen ny bebyggelse tillåtas. Därför bör detta område också förses med planbestämmelse om bebyggelseförbud.

fornlämningsområde på cirka 50 meter runt fornlämningar L1984:6302, L1984:6854, L1984:5635 och L1984:5636. Fornlämningsområdet planläggs även med planbestämmelsen a₁ – Fornlämning. Alla typer av markingrepp kräver tillståndsprövningar av Länsstyrelsen enligt 2 kap. 2 och 12 §§ Kulturmiljölagen (KML). Marklov krävs för markingrepp, schaktning och övertäckning och prickmark – marken får inte förses med byggnad.

LANTMÄTERIET

Vid genomgång av planens samrådshandlingar har följande noterats.

Lantmäteriets synpunkter

Enligt planbestämmelsen e_1 så är ”Största byggnadsarea på huvudbyggnad och fastighet 150 kvm”. Formuleringen kan tolkas som att fastighetens storlek får vara högst 150 kvm. Genom att istället ange ”Största byggnadsarea inom fastigheten är 150 kvm” så går inte bestämmelsen att misstolka. Detsamma gäller formuleringen av bestämmelsen e_2 .

Plankartan har reviderats och planbestämmelserna e_1 och e_2 har skrivits om. Planbestämmelsen e_1 – Största byggnadsarea på huvudbyggnad och fastighet är 150 kvm. Utöver angiven byggnadsarea får komplementbyggnad om 55 kvm uppföras per fastighet har ändrats till e_1 – Största byggnadsarea per tomt är 180 kvm. Utöver angiven byggnadsarea får komplementbyggnad om 55 kvm uppföras per tomt.

Planbestämmelsen e_2 – Största byggnadsarea per huvudbyggnad och fastighet är 150 kvm. Största sammanlagd byggnadsarea för komplementbyggnader per fastighet är 120 kvm. Största byggnadsarea per komplementbyggnad är 40 kvm har ändrats till e_2 – Största byggnadsarea per tomt är 200 kvm. Max tre komplementbyggnader får uppföras med en sammanlagd byggnadsarea på 140 kvm per tomt. Största byggnadsarea per komplementbyggnad är 60 kvm.

Begreppet fastighet har ändrats till tomt för att möjliggöra att fastighetsägaren kan upplåta området som bostadsrätter inom fastigheten Byringe 7:41.

Lantmäteriet ställer sig frågande till varför blivande fastighetsägare inom planområdet ska sköta förvaltningen av bil-, gång- och cykelvägar när kommunen sköter om vägarna i det angränsande planområdet åt norr. I planbeskrivningen anges, under rubriken ” g_1 – gemensamhetsanläggning för lokalgata”, vilken bredd och standard som bilvägar i området ska ha. Lantmäteriet vill poängtera att kommunen inte har möjlighet att ställa krav på vägens utformning på det sättet som anges i

Planbeskrivningen har reviderats och skrivelsen om önskad bredd och standard på vägarna inom området Merlännas äng har tagits bort, under rubriken *Gator och trafik* på sidan 23f.

Det utritade området som är avsatt för väg inom planområdet är 7,5 meter brett. Detta innebär inte nödvändigtvis att

planbeskrivningen. Det är blivande samfällighetsföreningen som själva avgör hur deras vägar ska se ut. Om så önskas kan en 2 meter bred grusväg anläggas. Vill kommunen säkerställa att vägarna håller en viss standard måste dessa istället läggas ut som allmänplatsmark.

I planbeskrivningen förklaras att Ringvägen kommer byggas om för att förse fastigheter inom planområdet med en utfartsmöjlighet. I Lantmäteriets kartmaterial går det inte att utröna om vägen är anlagd eller ej. Hur är tanken att utfartsfrågan ska lösas om nu denna väg inte ännu är utökad? Vad händer om komplikationer uppkommer i planarbetet med den kommande väg som i sin tur orsakar fördröjning av projektet? Vägen måste vara på plats innan planförslaget kan antas. Är den inte det kommer inga bostadsfastigheter inom planområdet kunna bildas då möjlighet till utfart saknas.

Mark har reserverats i plankartan för bildande av gemensamhetsanläggningar. Det anges tydligt vilka typer av ändamål som gemensamhetsanläggningarna ska bildas för. Gemensamhetsanläggningar bildas genom en lantmäteriförrättning där prövningen sker främst enligt bestämmelser i anläggningslagen. En gemensamhetsanläggning får endast bildas för sådana ändamål som är av betydelse för de fastigheter som ska ha

vägen blir 7,5 meter bred.

Inom området avsatt för väg som regleras med bestämmelserna *väg – väg får finnas* och *g – område eller utrymme som reserveras för att ge utrymme för en gemensamhetsanläggning för väg, gångväg, miljöhus, lekplats, diken för dagvattenhantering m.m.* ska det även finnas utrymme för diken för dagvattenhantering.

Planbeskrivningen har kompletterats med ett stycke om att *”för att möjliggöra genomförandet av detaljplanen behöver en gata i intilliggande detaljplaneområde kompletteras. Utgångspunkten är att kommunen ansvarar för utbyggnad och iordningställande av de anläggningar som erfordras för detaljplanens genomförande inom de delar av planområdet som är avsatt för allmän plats på exploitörens bekostnad. Med hänsyn till samordning och effektivitet föreslås exploitören via exploateringsavtalet få i uppdrag att komplettera med den gatutbyggnad som behövs i samband med utbyggnad av kvartersmarken.”* under rubriken *Ansvarsfördelning* på sidorna 32.

Plankartan har kompletterats med en planbestämmelse om *Lov får inte ges förrän ny tillfartsväg från Länna ringväg är byggd.*

Se svar ovan angående Länsstyrelsens synpunkter på bestämmelserna om gemensamhetsanläggningar.

del i anläggningen. Att bilda gemensamhetsanläggning för exempelvis bilvägar brukar därmed vanligtvis inte möta hinder i anläggningslagen, då vägar är av väsentlig betydelse för en bebyggd fastighet. Samma väsentliga betydelse går inte lika enkelt att motivera för cykelväg (vilken allmänheten förmodligen kommer att nyttja då allmän plats finns planlagt i området), dagvattenhantering (ifall kommunen har en skyldighet enligt LAV att omhänderta dagvatten) eller lekplats (då alla bostadsfastigheter i området kanske inte inrymmer barnfamiljer som har nytta av lekplatsen). Skulle ansökan komma in till Lantmäteriet om att bilda gemensamhetsanläggning för samtliga de ändamål som angivits i plankartan, så är risken stor att förrättningen ställs in, alternativt bildas för enbart vissa av ändamålen.

Illustrationslinjer i plankartans teckenförklaring (de som redovisar föreslagna fastighetsgränser) har samma utformning som fastighetsgränser i grundkartans teckenförklaring. Av den anledningen är det lätt att tro att fastigheterna redan är avstyckade när man läser planhandlingarna. Lantmäteriet ser helst att illustrationslinjer målas ut i planbeskrivningen och inte i plankartan för att undvika att missförstånd uppstår.

Exploateringsfastigheten Byringe 7:41 belastas av flertalet avtalsrättigheter och nyttjanderätter som inte redovisas i Lantmäteriets system. En noggrannare utredning om, och i så fall hur dessa rättigheter påverkas får ske i samband med fastighetsbildningsförrättningen. En överskådlig arkivutredning av aktuell mark har genomförts i samband med detta granskningsyttrande. Någon samfälld mark går inte att urskilja. Noggrannare utredning krävs även här för att med säkerhet konstatera att marken inte innehåller samfällda områden.

Planområdesgränsen går inte mot någon befintlig gräns vilket innebär att ett säkerställande av fastighetsgränser inte blir nödvändigt.

Plankartan har reviderats och illustrationslinjerna har tagits bort.

Noteras

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT (SGI)

SGI:s synpunkter

SGI har i det tidigare granskningskedet lämnat synpunkter på rubricerad detaljplan. Yttrandet är daterat

2018-06-24, dnr. Enligt ovan.

I tidigare yttrande belyste SGI att: *En översiktlig geoteknisk utredning har nu utförts av Geosigma (3). Enligt 2 kap. är dock syftet med denna handling inte att utreda de geotekniska säkerhetsfrågorna, utan att utgöra projekteringsunderlag inför exploateringen. I handlingen bedöms befintlig stabilitet vara tillfredsställande, med hänsyn till den plana marken (3) kap 8). SGI instämmer i denna bedömning. Vi saknar dock en bedömning av framtida stabilitetsförhållanden, d.v.s. utifrån planändamålet, och anser att Tekniskt PM Geoteknik skall kompletteras med detta. Vi saknar också en beskrivning och bedömning av förhållanden för förekommande berg i dagen samt eventuell risk för bergras. SGI anser att Tekniskt PM Geoteknik skall kompletteras även med detta.*

Geosigma har kompletterat utredningen med en bedömning av framtida stabilitetsförhållanden samt en bergbesiktning för bedömning av släntstabilitet inom planområdet. Geosigma finner i sin stabilitetsutredning att markens totalstabilitet är tillfredsställande även för framtida förhållanden. Geosigma bedömer även att berg inom planområdet är stabilt.

SGI noterar dock att kommunen i planbeskrivningen under rubrik: *Förutsättningar och förändringar/Risk för skred/höga vattenstånd* skriver "Enligt bedömning om risker för framtida högre vattenstånd avses bebyggelse inte lokaliseras på lägre nivå än ca + 3,0 meter över nuvarande medelvattennivå". SGI förutsätter att det är medelvattennivån i Lännsjön som avses, men saknar denna nivå angiven i planbeskrivningen. SGI är frågande till vilken lägsta grundläggningsnivå som ska gälla för bebyggelsen med hänsyn till höga vattenstånd. Om denna lägsta grundläggningsnivå innebär en generell uppfyllnad av marken, bör detta tas hänsyn till i stabilitetsberäkningen för framtida förhållanden.

Se svar ovan angående Länsstyrelsens synpunkter om *Risk för skred och översvämning*.

**Sakägare och berörda
bostadsrättsinnehavare, hyresgäster och
boende samt berörd hyresgästförening
GILLESGÅRDEN 1:22**

Faktafel i Granskningshandling 2019-01-16 på sida 24 i stycket EL "Elförsörjning sker från Ellevios distributionsnät". Ellevio är fel nätbolag. I Länna är det Vattenfall Eldistribution AB som ägare av elnätet och eldistributör.

GILLESGÅRDEN 1:22

Synpunkter på trafiksäkerheten i Merlänna.

Länna ringväg som i detaljplanen förlängs med 230 meter, blir anslutningsväg till nya planområdet "Merlänna äng" och som ansluter till Merlännavägen. I den vägkorsningen är busshållplatsen för bussarna i Länstrafiken placerad. Det är ingen säker plats att stå i vägkanten och vänta. Det finns heller ingen "busskur" att vänta vid. När bussen stannar tar den upp halva vägbanan och skymmer sikten för övriga trafikanter under tiden eftersom det inte finns någon bussficka. På vintern är det ännu sämre med plats eftersom det finns snövallar då. Kommer bussen förtidigt till Merlänna stannar bussen i vägkanten vid hållplatsen och inväntar rätt tid innan den fortsätter.

Ur trafiksäkerhetssynpunkt är det helt förkastligt att ha en busshållplats placerad i anslutning till en vägkorsning. Eftersom bussen skymmer sikten i korsningen. Dessutom är det ett litet backkrön i korsningen som gör att sikten är lite begränsad mot kyrkan från riksväg 55. Det har inträffat olycka med barn i den här korsningen som har blivit påkörd av bil i samband med att buss stannade vid hållplatsen.

Den här korsningen är utanför detaljplanen med den berörs i högsta grad eftersom Länna ringväg är in/utfartsväg till det nya planområdet "Merlänna äng". Med ytterligare 40 hushåll blir situationen inte bättre eftersom man kan förvänta sig mer resenärer med buss. Skolungdomar som ska med buss till skolor i Strängnäs. Trafiksituationen vid busshållplatsen blir inte bättre av att kommunen stängde Lännskolan 2018 som medförde fler ungdomar som ska med bussen. Alternativt tar man bort hållplatsen i korsningen Länna ringväg- Merlännavägen. Då tvingas alla att använda nästa hållplats utmed

Planbeskrivningen ändras enligt önskemål under rubriken *Energi* (*uppvärmning, elförsörjning, gas, förnybara energikällor m.m.*) på sidorna 27.

Strängnäs kommuns förvaltning kommer att hantera denna fråga i samråd med Region Sörmland, som är regional kollektivtrafikmyndighet.

Merlännavägen som är vid Länna kyrka som är en trafiksäker busshållplats. Busshållplatsen vid kyrkan är av "timglashållplats" så ingen bil kan passera förbi när bussen stannar där.

Vems ansvar ligger placeringen av busshållplatser på? Trafikverket (väghållaren av Merlännavägen)? Länstrafiken som bedriver busstrafiken? Kommunen? Om inte Trafikverket eller Länstrafiken bygger riktiga säkra busshållplatser så får kommunen se till att det blir gjort.

Ytterligare en synpunkt på trafiksäkerheten.

Eftersom det inte finns några trottoarer i byn utan alla (vuxna som barn) måste gå i vägkanten, så sänk hastigheten till 30 km/h. Om det inte går att genomföra sänkningen på Merlännavägen och Söderlännavägen eftersom det är Trafikverkets vägar, genomför istället en sänkning på de kommunala gatorna i byn. Det är många utfarter från tomter mot kommunala vägar. Satsa på trafiksäkerheten det har vi igen.

Samhällsbyggnadskontoret har varit i kontakt med berörda handläggare på Teknik- och servicekontoret som beslutat att sänka hastigheten från 50 km/h till 40 km/h alternativt 30 km/h samt skriva en Lokal Trafikföreskrift för kommunala lokalgator i Merlänna.

GILLESGÅRDEN 1:14

Inledning

Som tidigare angetts i samband med förslaget till detaljplan 2015:95 är det positivt att Merlänna ökar, men en ökning av befolkningen medför ökad trafik. Både i Merlänna by samt infart till Merlänna. Förtätning av trafiken kommer att ske dels vid byggnationen av det nya området samt dels när området Byringe 7:41 är färdigbyggt och inflyttningen är klar. Därför är det viktigt att uppsamlingsgata samt in- och utfart från Merlänna byggs ut före området Byringe 7:41 påbörjas.

Uppsamlingsgata

I samband med utbyggnaden enligt detaljplan Byringe 7:41 påbörjas är det viktigt att den planerade uppsamlingsgatan, enligt beslutad detaljplan Gillesgården 1:3 m.fl., till Merlänna äng byggs. Uppsamlingsgatan bör vara utbyggd före det att byggnationen enligt planerad detaljplan Byringe 7:41 påbörjas.

Att utbyggnaden av uppsamlingsgatan ska vara utbyggd före påbörjad byggnation enligt planerad detaljplan Byringe 7:41 beror på att Söderlännavägen idag är hårt

Planbeskrivningen har kompletterats med ett stycke om att "för att möjliggöra genomförandet av detaljplanen behöver en gata i intilliggande detaljplaneområde kompletteras. Utgångspunkten är att kommunen ansvarar för utbyggnad och iordningställande av de anläggningar som erfordras för detaljplanens genomförande inom de delar av

trafikerad i förhållande till att vara en bygata. Många barn korsar eller går utmed Söderlännavägen på sin väg till skolbuss/förskolan. Idag går all trafik som ska till och från Kantorstigen samt trafiken till och från skolbuss/förskolan på Söderlännavägen. Många av bilisterna håller dessutom alldeles för hög hastighet.

Infarten till Merlänna

Infarten till Merlänna är idag en trafikfarlig infart. Det bor idag cirka 350 invånare i Merkänna tätort. De flesta av dessa personer åker dagligen vägen mot Strängnäs eller Malmköping. När en bilist som kommer från Strängnäs och ska svänga in mot Merlänna är det väldigt svårt att uppskatta hastigheten som mötande bilist har. För att invänta mötande bilist måste man stanna på vägbanan, vilket medför att bakomvarande bilar inte alla gånger kan komma förbi.

Kommer utbyggnaden enligt föreslagen detaljplan Byringe 7:41 att genomföras medför det att befolkningen i Merlänna ökar och att fler bilister än idag använder sig av utfarten/infarten till Merlänna. En utbyggnad av vägbanan bör ske så att det blir en dubbelfil vid infarten till Merlänna samt att infarten blir upplyst. Både gällande infarten för de som kommer från Strängnäs och de som kommer från Malmköping.

Ökning av trafiken inom Merlänna by

Med anledning av att många bilister håller en förhållandevis hög hastighet bör en hastighetssänkning från nuvarande 50 km/h till 40 km/h genomföras inom hela Merlänna förort/tätort.

Farthinder bör placeras på genomfartslederna och då i första hand Söderlännavägen (mellan Gillesvägen och korsningen Klockstigen/Klockargårdsvägen samt på Merlännavägen).

planområdet som är avsatt för allmän plats på exploatörens bekostnad. Med hänsyn till samordning och effektivitet föreslås exploatören via exploateringsavtalet få i uppdrag att komplettera med den gatutubyggnad som behövs i samband med utbyggnad av kvartersmarken.” under rubriken Ansvarsfördelning på sidorna 32.

Plankartan har kompletterats med en planbestämmelse om *Lov får inte ges förrän ny tillfartsväg från Länna ringväg är byggd.*

Trafikverket är väghållare för riksväg 55.

En Åtgärdsvalstudie pågår hos Trafikverket där tjänstemän från Samhällsbyggnadskontoret i Strängnäs deltar. De deltagande tjänstemännen tar med sig synpunkterna gällande utformningen av riksväg 55 som inkommit under den förnyade granskningen för rubricerad detaljplan till Trafikverket och lyfter de inkomna synpunkterna som förslag och önskemål i arbetet med att bygga om riksväg 55. I arbetet med Åtgärdsvalsudien lyfter tjänstemännen även vikten av trygga in-/utfarter längs riksväg 55. Då processen med att ta fram en Åtgärdsvalstudie och sedermera bygga om riksväg 55 är lång går det inte i dagsläget att lova något kring utfallet.

Samhällsbyggnadskontoret har varit i kontakt med berörda handläggare på Teknik- och servicekontoret som beslutat att sänka hastigheten från 50 km/h till 40 km/h alternativt 30 km/h samt skriva en Lokal Trafikföreskrift för kommunala lokalgator i Merlänna.

Ut- och infart Länna äng

Bilister som ska till och från Merlänna äng bör kunna ta sig till aktuell plats via in- och utfart till Söderlännavägen där det på kartan visar en återvändsgränd.

Väg 911 öster om planområdet har enligt *Nationella vägdatabasen* en vägbredd på 5,5 meter och är därför inte dimensionerad för den ökade trafikmängd som Merlänna äng medför. Enligt *Trafikverkets publikation 2015:086 Krav för vägars och gators utformning* bör en tvåfältsväg ha en minsta vägbredd på 7,5 meter. Varje körfält bör vara minst 3,5 meter bred och därefter tillkommer en vägren på vardera sida av vägen som ska vara minst 0,25 meter bred.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden bedömer därför att det inte är lämpligt att släppa på mer trafik på väg 911.

GILLESGÅRDEN 1:54

Vi vidhåller det vi har anfört i våra synpunkter daterade 2018-07-05 då det vi anfört antingen inte har besvarat alls eller kommunens svar lämnar en hel del i övrigt att önska.

Vi tillägger följande:

Som kommunen påpekar själv har genomförandetiden för detaljplanen Gillesgården 1:3 gått ut vilket, om inget annat, bör föranleda att situationen kring Länna ringväg utreds på nytt i enlighet med våra invändningar samt alternativ till denna. Dessutom har sikten på Söderlännavägen förbättrats i samband med röjning av skogen mellan den och det tilltänkta området för Merlänna äng. Det bokstavligen öppnar upp för Söderlännavägen som väg till Byringe 7:41.

Genomförandetiden för Detaljplan för *Gillesgården 1:3 m.fl., i Länna, Strängnäs kommun* gick ut år 2003. Detaljplanen slutar inte gälla förrän det att den upphävs eller ändras. I dagsläget finns det inget beslut om att ändra eller upphäva detaljplanen för Gillesgården 1:3 m.fl.

Se svar ovan angående standarden på väg 911.

Den största frågan i dagsläget är dock om Byringe 7:41 ens borde bli av. Hela projektet känns i nuläget förlegat då skolan har stängts och barnfamiljer flyttar från byn, vilket bör ge sviktande underlag för förskolan och därmed har man hamnat i en nedgående spiral. En detaljplan med hus till främst barnfamiljer kommer inte att häva det, framförallt inte nu när det finns flera tecken på en nedgång på bostadsmarknaden. Dessutom erbjuder kommunen många alternativ i andra kommuner som är betydligt mer attraktiva för barnfamiljer.

Vi vill bara påminna hur lång tid det har tagit att sälja alla tomter på Ringarstigen, där en tomt fortfarande är obebyggd. Andra tomter och fastigheter har varit svårsålda även då skolan fortfarande fanns. Länna är en statisk idyll, Byringe 7:41 skulle bara förvandla det till en misär.

Boende Gillesgården (1:32, 1:33, 1:34, 1:35, 1:36, 1:44, 1:57, 1:48, 1:49, 1:50, 1:51, 1:52, 1:53, 1:54).

GILLESGÅRDEN 1:25, 1:12, 1:19, 1:28, 1:5, 1:25 och MERLÄNNA 4:44 och 4:40

Inledning

Som tidigare angetts i samband med förslaget till detaljplan 2015:95 är det positivt att Merlänna ökar, men en ökning av befolkningen medför ökad trafik. Både i Merlänna by samt infart till Merlänna. Förtätning av trafiken kommer att ske dels vid byggnationen av det nya området samt dels när området Byringe 7:41 är färdigbyggt och inflyttningen är klar. Därför är det viktigt att uppsamlingsgata samt in- och utfart från Merlänna byggs ut före området Byringe 7:41 påbörjas.

Uppsamlingsgata

I samband med utbyggnaden enligt detaljplan Byringe 7:41 påbörjas är det viktigt att den planerade uppsamlingsgatan, enligt beslutad detaljplan Gillesgården 1:3 m.fl., till Merlänna äng byggs. Uppsamlingsgatan bör vara utbyggd före det att byggnationen enligt planerad detaljplan Byringe 7:41 påbörjas.

Att utbyggnaden av uppsamlingsgatan ska vara utbyggd före påbörjad byggnation enligt planerad detaljplan Byringe 7:41 beror på att Söderlännavägen idag är hårt trafikerad i förhållande till att vara en bygata. Många barn korsar eller går utmed Söderlännavägen på sin väg till skolbuss/förskolan. Idag går all trafik som ska till och från Kantorstigen samt trafiken till och från skolbuss/förskolan på Söderlännavägen. Många av bilisterna håller dessutom alldeles för hög hastighet.

Planbeskrivningen har kompletterats med ett stycke om att ”för att möjliggöra genomförandet av detaljplanen behöver en gata i intilliggande detaljplaneområde kompletteras. Utgångspunkten är att kommunen ansvarar för utbyggnad och iordningställande av de anläggningar som erfordras för detaljplanens genomförande inom de delar av planområdet som är avsatt för allmän plats på exploatörens bekostnad. Med hänsyn till samordning och effektivitet föreslås exploatören via exploateringsavtalet få i uppdrag att komplettera med den gatutbyggnad som behövs i samband med utbyggnad av kvartersmarken.” under rubriken Ansvarsfördelning på sidorna 32.

Plankartan har kompletterats med en planbestämmelse om *Lov får inte ges*

Infarten till Merlänna

Infarten till Merlänna är idag en trafikfarlig infart. Det bor idag cirka 350 invånare i Merkänna tätort. De flesta av dessa personer åker dagligen vägen mot Strängnäs eller Malmköping. När en bilist som kommer från Strängnäs och ska svänga in mot Merlänna är det väldigt svårt att uppskatta hastigheten som mötande bilist har. För att invänta mötande bilist måste man stanna på vägbanan, vilket medför att bakomvarande bilar inte alla gånger kan komma förbi.

Kommer utbyggnaden enligt föreslagen detaljplan Byringe 7:41 att genomföras medför det att befolkningen i Merlänna ökar och att fler bilister än idag använder sig av utfarten/infarten till Merlänna. En utbyggnad av vägbanan bör ske så att det blir en dubbelfil vid infarten till Merlänna samt att infarten blir upplyst. Både gällande infarten för de som kommer från Strängnäs och de som kommer från Malmköping.

Ökning av trafiken inom Merlänna by

Med anledning av att många bilister håller en förhållandevis hög hastighet bör en hastighetssänkning från nuvarande 50 km/h till 40 km/h genomföras inom hela Merlänna förort/tätort.

Farthinder bör placeras på genomfartslederna och då i första hand Söderlännavägen (mellan Gillesvägen och korsningen Klockstigen/Klockargårdsvägen samt på Merlännavägen).

förrän ny tillfartsväg från Länna ringväg är byggd.

Trafikverket är väghållare för riksväg 55.

En Åtgärdsvalstudie pågår hos Trafikverket där tjänstemän från Samhällsbyggnadskontoret i Strängnäs deltar. De deltagande tjänstemännen tar med sig synpunkterna gällande utformningen av riksväg 55 som inkommit under den förnyade granskningen för rubricerad detaljplan till Trafikverket och lyfter de inkomna synpunkterna som förslag och önskemål i arbetet med att bygga om riksväg 55. I arbetet med Åtgärdsvalsudien lyfter tjänstemännen även vikten av trygga in-/utfarter längs riksväg 55. Då processen med att ta fram en Åtgärdsvalstudie och sedermera bygga om riksväg 55 är lång går det inte i dagsläget att lova något kring utfallet.

Samhällsbyggnadskontoret har varit i kontakt med berörda handläggare på Teknik- och servicekontoret som beslutat att sänka hastigheten från 50 km/h till 40 km/h alternativt 30 km/h samt skriva en Lokal Trafikföreskrift för kommunala lokalgator i Merlänna.

Ut- och infart Länna äng

Bilister som ska till och från Merlänna äng bör kunna ta sig till aktuell plats via in- och utfart till Söderlännavägen där det på kartan visar en återvändsgränd.

Väg 911 öster om planområdet har enligt *Nationella vägdatabasen* en vägbredd på 5,5 meter och är därför inte dimensionerad för den ökade trafikmängd som Merlänna äng medför. Enligt *Trafikverkets publikation 2015:086 Krav för vägars och gators utformning* bör en tvåfältsväg ha en minsta vägbredd på 7,5 meter. Varje körfält bör vara minst 3,5 meter bred och därefter tillkommer en vägren på vardera sida av vägen som ska vara minst 0,25 meter bred.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden bedömer därför att det inte är lämpligt att släppa på mer trafik på väg 911.

MERLÄNNA 4:40

Undertecknad önskar att påpeka för den ansvariga för placeringen av busshållplatsen Merlännavägen – Ringarstigens placering. Det finns ingen bussficka för bussen och när den stannar blockerar bussen vägen till Ringarstigen - Merlännavägen och Rosenbergsvägen. Trafikanterna kan inte passera bussen när den står still vid av- och påstigning då vägen är skyddad. Det är stor risk för trafikfara för busstrafikanter och bilister.

Strängnäs kommuns förvaltning kommer att hantera denna fråga i samråd med Region Sörmland, som är regional kollektivtrafikmyndighet.

SÖDERLÄNNA 7:1

Vi motsätter oss fortsatt utbyggnad av Merlännan äng, Byringe 7:41 enligt MSN/2019:174. I våra tidigare inskickade kommentarer (både samråd april 2015 och granskning juli 2018), har nedan stycke varken besvarats eller kommenterats. Vi önskar få er kommentar.

I ett dokument framtaget av Strängnäs kommun 2012, "Stadsbyggnads- och kulturmiljöprogram för Strängnäs kommun – Åker och Länna", står det i stycket angående övergripande riktlinjer för Söderlännan säteri: "Övergripande riktlinjer: Sätermiljöns kännetecknande struktur bevaras, med dess omgivande storskaliga odlingslanskap.." samt att kommunens bedömning för denna övergripande riktlinje har "högsta värde". I detaljplaneförslaget placeras 40 stycken småhus samt ett område för radhus/flerfamiljshus på åkern närmast Söderlännan säteri.

Vi ställer oss fortfarande frågande till att ingen MKB gjorts för området. Av de sex (6) beslutspunkter som låg till grund för att MKB inte behövdes tas fram är tre (3) inte aktuella: antalet har ökat med mer än det dubbla, det finns rödlistade arter i området (enligt planbeskrivningen sidan 15) och det finns flera fornlämningar. Vi anser att fattat beslut är inaktuellt idag, då så mycket av beslutsunderlaget baserats på idag felaktig information, och bör därmed ses

Planbeskrivningen har kompletterats med en beskrivning av kommunens *Stadsbyggnads- och kulturmiljöprogram för Strängnäs kommun Åker – Länna* som antogs av kommunfullmäktige 2014-09-29 samt en beskrivning av bebyggelsen i Länna kyrkby och bebyggelsen i Söderlännan säteri under rubriken *Byggnadskultur och gestaltning* på sidan 19f.

Planbeskrivningen har även kompletterats med ett stycke om att *den tillkommande bebyggelsen i Merlännan äng ur kulturmiljösynpunkt ska ha en gestaltning som knyter an till arkitekturen i Länna kyrkby och Söderlännan säteri för att passa in i det omkringliggande kultur- och naturlandskapet. Bebyggelsen ska inte ses som en expansion av 1960-, 1970- och 1990-tals bebyggelsen i Merlännan utan ska betraktas som en "egen" by med en egen gestaltning. Byggnadernas placering, utformning och färgsättning ska anpassas till det omgivande kultur- och naturlandskapet* under rubriken *Byggnadskultur och gestaltning* på sidorna 19ff.

Plan- och byggnämndens arbetsutskott beslutade 2012-02-15 PBN AU § 22 att en miljöbedömning inte krävs då behovsbedömningen visade att planens genomförande inte antas innebära betydande miljöpåverkan enligt § 5 Förordningen om miljö kvalitetsbeskrivningar (SFS

över.

1998:905). Någon miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. 11 § Miljöbalken behöver därför inte upprättas.

Vidare undrar vi följande:

- Har inte hela syftet med byggprojektet Merlänna äng, Byringe 7:41 gått i stå, då tanken från början var att ovanstående tomter skulle få barnfamiljer att flytta dit och därmed rädda kvar F-3 skolan i Länna. Nu är skolan nedlagd och därmed torde den kategorin intressenter utebli.
- Och finns det verkligen en så pass stor efterfrågan på tomter i Merlänna att det motiverar att åkermark exploateras enligt 3 kap. 4 § första stycket miljöbalken.
- Och om man nu skulle vilja flytta till en kyrkby på landet vill man då att det ser ut som man flyttar till en stötte tätort med raka gator och kvarter kloss i kloss.

Vi förstår att förändringar sker, så också i Merlänna. Men för att kunna bevara bykänslan så borde i stället ett betydligt mindre andel tomter göras i direkt anslutning till redan befintlig detaljplan.

Övriga myndigheter, företag, sammanslutningar och enskilda ESEM

För information så har SEVAB i dagsläget ej möjlighet att ansluta ny bebyggelse till fjärrvärmenätet, då SEVAB:s fjärrvärmenät ej finns utbyggt till Merlänna.

Planbeskrivningen revideras enligt önskemål från ESEM under rubriken *Energi (uppvärmning, elförsörjning, gas, förnybara energikällor m.m.)* på sidorna 27.

VATTENFALL ELDISTRIBUTION AB

Vattenfall Eldistribution AB, nedan kallad Vattenfall har tagit del av remisshandlingarna för rubricerat ärende och lämnar följande yttrande.

Vattenfall har elledningar inom och i närheten av planområdet vilket visas av bifogad karta, röd linje = 10kV högspänningsledning, blå linje = 0,4 kV lågspänningsledning. Heldragna linjer är luftledningar och streckade linjer är markförlagda kablar. Ledningarnas läge i kartan är ungefärligt. Nätstationerna visas som svart blyxtförsedd kvadrat.

Planbeskrivningen kompletteras med ett stycke om att *"Elnätet föreslås anslutas på Vattenfall Eldistribution ABs befintliga elanläggning. Vattenfall Eldistribution AB har en transformatorstation nordväst om planområdet som visas som en svart blyxtförsedd kvadrat.*

Vattenfall Eldistribution AB har elanläggningar inom och i direkt närhet av planområdet. En högspänningsledning (10 kV) sträcker sig genom planområdet. Vattenfall Eldistributions högspänningsledning ska flyttas och placeras i vägen” under rubriken Energi (uppvärmning, elförsörjning, gas, förnybara energikällor m.m.) på sidorna 27.

Vattenfall Eldistribution ABs högspänningsledning (10 kV) ska flyttas och anläggas i vägen (väg – väg får finnas, prickmark – marken får inte förses med byggnad och g – område eller utrymme som reserveras för att ge utrymme för en gemensamhetsanläggning för väg, gångväg, miljöhus, lekplats, diken för dagvattenhantering m.m.). Flytten av högspänningsledningen ska bekostas av fastighetsägaren till fastigheten Byringe 7:41.

Området för högspänningsledningen samt andra allmännyttiga underjordiska ledningar säkerställs med ett område eller utrymme avsatt för allmännyttiga underjordiska ledningar (u).

Plankartan har kompletteras med ett område med markanvändningen E – Teknisk anläggning i planområdets centrala delar för att möjliggöra för en transformatorstation. E-området är 10*10 meter.

Befintlig 10 kV kabel korsar planområdet, denna ska skyddas med ett u-område alternativt flyttas. En åtgärd som bekostas av beställaren.

Byggnad som kräver grundläggning ska placeras minst 2 meter från befintlig högspänningskabel.

Vattenfall noterar att E-området tycks vara avsett för pumpstation. Vattenfall kommer troligen behöva etablera en nätstation i området för att klara av att nätanslutna tillkommande bebyggelse.

Eventuella utsmyckningskrav på nätstationer får inte innebära att drift och underhåll av vattenfalls anläggning försvåras.

Eventuellt utsmyckning av nätstationer bekostas till fullo av exploatören.

SVENSKA KYRKAN ÅKER-LÄNNA FÖRSAMLING

Inledning

Det är positivt att Merlänna ökar, men en ökad befolkning medför ökad trafik av befolkningen. Både i Merlänna by samt infart till Merlänna. Förtätning av trafik kommer att ske dels vid byggnationen av det nya området samt dels när området Byringe 7:41 är färdigbyggt och inflyttningen är klar. Därför är det viktigt att uppsamlingsgata samt in- och utfart från Merlänna byggs ut före området Byringe 7:41 påbörjas.

Uppsamlingsgata

I samband med utbyggnaden enligt detaljplan Byringe 7:41 påbörjas är det viktigt att den planerade uppsamlingsgatan, enligt beslutad detaljplan Gillesgården 1:3 m.fl., till Merlänna äng byggs. Uppsamlingsgatan bör vara utbyggd före det att byggnationen enligt planerad detaljplan Byringe 7:41 påbörjas.

Planbeskrivningen har kompletterats med ett stycke om att "för att möjliggöra genomförandet av detaljplanen behöver en gata i intilliggande detaljplaneområde kompletteras. Utgångspunkten är att kommunen ansvarar för utbyggnad och iordningställande av de anläggningar som erfordras för detaljplanens genomförande inom de delar av planområdet som är avsatt för allmän plats på exploatörens bekostnad. Med hänsyn till samordning och effektivitet föreslås exploatören via

exploateringsavtalet få i uppdrag att komplettera med den gatuutbyggnad som behövs i samband med utbyggnad av kvartersmarken.” under rubriken Ansvarsfördelning på sidorna 32.

Plankartan har kompletterats med en planbestämmelse om *Lov får inte ges förrän ny tillfartsväg från Länna ringväg är byggd.*

Att utbyggnaden av uppsamlingsgatan ska vara utbyggd före påbörjad byggnation enligt planerad detaljplan Byringe 7:41 beror på att Söderlännavägen idag är hårt trafikerad i förhållande till att vara en bygata. Många barn korsar eller går utmed Söderlännavägen på sin väg till kyrklig verksamhet/skolbuss/förskolan. Idag går all trafik som ska till och från Kantorstigen samt trafiken till och från skolbuss/förskolan på Söderlännavägen. Många av bilisterna håller dessutom alldeles för hög hastighet.

Infarten till Merlännan

Infarten till Merlännan är idag en trafikfarlig infart. Det bor cirka 380 invånare i Merlännan tätort. De flesta av dessa personer åker dagligen vägen mot Strängnäs eller Malmköping. När en bilist som kommer från Strängnäs och ska svänga in mot Merlännan är det väldigt svårt att uppskatta hastigheten som mötande bilist har. För att invänta mötande bilist måste man stanna på vägbanan, vilket medför att bakomvarande bilar inte alla gånger kan komma förbi.

Trafikverket är väghållare för riksväg 55.

En Åtgärdsvalstudie pågår hos Trafikverket där tjänstemän från Samhällsbyggnadskontoret i Strängnäs deltar. De deltagande tjänstemännen tar med sig synpunkterna gällande utformningen av riksväg 55 som inkommit under den förnyade granskningen för rubricerad detaljplan till Trafikverket och lyfter de inkomna synpunkterna som förslag och önskemål i arbetet med att bygga om riksväg 55. I arbetet med Åtgärdsvalsudien lyfter tjänstemännen även vikten av trygga in-/utfarter längs riksväg 55. Då processen med att ta fram en Åtgärdsvalstudie och sedermera bygga om riksväg 55 är lång går det inte i dagsläget att lova något kring utfallet.

Kommer utbyggnaden enligt föreslagen detaljplan Byringe 7:41 att genomföras medför det att befolkningen i Merlännan ökar och att fler bilister än idag använder sig av utfarten/infarten till Merlännan. En utbyggnad av vägbanan bör ske så att det blir en dubbelfil vid infarten till Merlännan samt att vägen blir upplyst. Både gällande infarten för de som kommer från Strängnäs och de som kommer från Malmköping.

Ökning av trafiken inom Merlännan by

Med anledning av att många bilister håller en förhållandevis hög hastighet bör en hastighetssänkning från nuvarande 50 km/h till 40 km/h genomföras inom

Samhällsbyggnadskontoret har varit i kontakt med berörda handläggare på Teknik- och servicekontoret som beslutat

hela Merlänna förort/tätort.

Åker-Länna församling anser att det är av största vikt att besökare till Länna kyrka och kyrkogård inte stört av bilister med förhållandevis hög hastighet.

Farthinder bör placeras på genomfartslederna och då i första hand Söderlännavägen (mellan Gillesvägen och korsningen Klockstigen/Klockargårdsvägen samt på Merlännavägen).

Ut- och infart Merlänna äng

Bilister som ska till och från Merlänna äng bör kunna ta sig till aktuell plats via in- och utfart till Söderlännavägen där det på kartan finns en återvändsgränd.

att sänka hastigheten från 50 km/h till 40 km/h alternativt 30 km/h samt skriva en Lokal Trafikföreskrift för kommunala lokalgator i Merlänna.

Väg 911 öster om planområdet har enligt *Nationella vägdaten* en vägbredd på 5,5 meter och är därför inte dimensionerad för den ökade trafikmängd som Merlänna äng medför. Enligt *Trafikverkets publikation 2015:086 Krav för vägars och gators utformning* bör en tvåfältsväg ha en minsta vägbredd på 7,5 meter. Varje körfält bör vara minst 3,5 meter bred och därefter tillkommer en vägren på vardera sida av vägen som ska vara minst 0,25 meter bred.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden bedömer därför att det inte är lämpligt att släppa på mer trafik på väg 911.

Gustaf Björklund
Planchef

Erika Svensson
Planarkitekt